

A KP-MHP bloku "uzlaşma, barış, demokrasi" diye mırıldanırken ekonomik krizle açlığa mahkûm olan işçi ve emekçilerin hak arayışı engellenmekte, grevler yasaklamakta, sendikacılar baskı altına alınmakta, hatta tutuklamakta, direnişlere saldırılar ara verilmeden sürmektedir.

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

gazetesi

26 ŞUBAT - 12 MART • SAYI: 181 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

İşgale, Faşizme, Krize Karşı

DEVİRİME CÜRET ET!

KADIN

14

8 MART'TA PRANGALARIMIZI PARÇALAMAYA!

Kadınları savaşta ve devrimde gördük. Meydanlarda taşlanırken, göç yollarında, köle pazarlarında, işkencehanelerde... Kadınları tarihin her anında bedel öderken gördük. Ve biz kadınları öyle anlarda gördük ki işgalciyi topraklarından çıkarırken, patronuna kafa tutarken, mahkeme salonlarında erkek egemenliği yargılarken, en yakınından darbeyi yediğinde ayağa kalkarken...

ANALİZ

15

MİLLİYETÇİ POLİTİKALARLA ALMANYA'DA SEÇİM "ZAFERİ"

Avrupa'da, hatta tüm dünyada yükselen baskıcı politikaların özünde emperyalist barbarlık vardır. Almanya'da seçimler sistemin bekası için sömürücü sınıfın lehine işlenmeye devam edecek. İçerikteki devrimci dinamiklere ilgisizlik dayatılacak. Gelecekte bunun örneklerini daha fazla göreceğiz. Buna karşı mücadelenin önemi büyüyor...

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU /

Milliyetçilikle Mücadelede Farklı Koşullar ve Farklı Politikalar

YDK'nın 8 Mart çağrıları sürüyor

Yeni Demokrat Kadın'ın (YDK) 8 Mart çalışmaları bildiri dağıtımı, afiş ve ev toplantılarıyla sürüyor.

Yoksul mahallelerde süren çalışmalarda kadınlarla bir araya gelen YDK okurları kadınlara örgütlenme çağrısı yapıyor.

Kadınlar bu sene haksız savaş, sömürü, kazanılmış hakların gasbı gündemleriyle 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününe gidecek.

“Aile Yılı” ilan edilen 2025 yılında kadına yine şiddet ve sömürü sunuluyor. Devletin kadına yönelik politikaları “aile” ile sınırlı kaldı. Çalışma hakkı gasbedilen kadın ev işlerinin yüküyle karşı karşıya kalıyor. “Esnek çalışma modeli” ile kadın emeğini daha fazla sömürmeye çalışan devlet ev işi şiddet, kadının görünmeyen emeği üzerine bir çalışma yürütmüyor.

Bir YDK okuru 8 Mart çalışmaları sırasında yapılan ev toplantılarında yapılan sohbetleri şu sözlerle aktardı: “8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü yaklaşırken kadınlarla ev buluşmaları

gerçekleştirdik. İki mahallede yaptığımız buluşmalarda kadınlarla sohbetler ettik. Yapılan sohbetler de öne çıkan konular arasında kadınların ev içinde köleleştirilmesi, evliliklerin aslında mecburiyetten devam ettirildiğini; çünkü

hem ekonomik krizin hem de toplumsal baskının en büyük nedenler olduğu yer aldı. Çalışan kadınlar evde bıraktıkları çocuklarının sokaktan etkilendiğini söylerken yozlaşma ve çürümenin hüküm sürdüğü bir dönemden geçildiğini belirttiler. Herkesin kendi çocuğunu nasıl koruyacağını düşündüğünü ancak bunların çözüm olmadığını vurguladılar. Kadınlar olarak yaşadığımız sorunların bireysel olarak çözülmeyeceği sonucu çıkarken mücadele etmenin ve örgütlenmenin öneminden bahsedildi. İşçilerin ve emekçilerin omuzuna yüklenen yükün ağırlığının her geçen gün arttığı ve bu yükün kadınların omuzlarında daha büyük bir yük olduğu belirtildi. Kadınlar

şiddete, tacize, tecavüze maruz kalırken ve en yakınları tarafından katledilirken failerin aklandığına dikkat çektik. Kadınların kurtuluş için örgütlenmesi ve mücadeleye atılması gerektiğini belirttik. Bireysel kurtuluş gerçek bir kurtuluş olmadığının altını çizerek bulunduğumuz her alanda kadınlara sesimizi yükseltmeye ve mücadele etmeye çağrı yaptık.”

YDK okurları 1 Mart'ta 1 Mayıs Mahallesinde yapılacak olan 8 Mart etkinliğine katılım çağrılarını hız kesmeden devam ediyor. YDK okurları mahallede yapılan ev ziyaretleri, afiş çalışmaları, bildiri ve davetiye dağıtımlarıyla mahalleli kadınları buluşuyor.

8 Mart günü Kadıköy'de gerçekleştirecek olan Büyük Kadın Buluşmasına çağrı yapan YDK, tüm kadınları 8 Mart'ta YDK saflarında olmaya çağırdı.

Pinar Aydınlar Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesinde tutuluyor

18 Şubat tarihinde ev baskınıyla gözaltına alınan ve 21 Şubat'ta tutuklanan halk sanatçısı Pinar Aydınlar Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesine götürüldü.

18 Şubat tarihinde HDK'ye yönelik operasyonda 54 kişi gözaltına alınmış ve 30 kişi tutuklanmıştı. Pinar Aydınlar da tutuklanan isimler arasında yer alıyor.

Pinar Aydınlar Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesine götürüldü. Aydınlar'ın mektup adresi şu şekilde: **Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu C-11 Bakırköy/İstanbul**

"OY'una Geldik" filmi yasaklandı

Yönetmenlik koltuğunda Kazım Öz'ün oturduğu “OY'una Geldik” filminin gösterilmesi Kültür ve Turizm Bakanlığınca yasaklandı.

Bakanlık tarafından yapılmış olan yazılı açıklamaya göre film, 5224 Sayılı “Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanunu”nun 4. Maddesi

gereğince yasaklandı. Yönetmen Kazım Öz X hesabından yaptığı açıklamada, “OY'una Geldik filmimizin vizyonu maalesef yasaklandı. İktidar 21. yüzyılda bir komedi filmini yasaklayarak kendi tarihine bir kara leke daha sürdü.” dedi.

TTB "Beyaz Yürüyüş" gerçekleştiriyor

TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Alpay Azap “Beyaz Yürüyüş” başlattıklarını belirterek “TBB daha iyi bir sağlık sisteminin nasıl kurulacağını önümüzdeki haftalarda tüm sağlık çalışanlarına, halkımıza ve yöneticilere anlatacak” dedi.

Açıklama öncesi TTB üyesi çok sayıda

kişi, Kadıköy'de bulunan TTB bürosu önünden meydana kadar yürüyüş gerçekleştirildi. Yürüyüşte sık sık “Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz”, “Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek” sloganları atıldı.

Yürüyüşün ardından açıklamanın yapılacağı medyana ulaşan kitle, “Sağlıkta

Ticaret Ölüm Demektir”, “Sağlıkta Dönüşüm Ölüm Demektir”, “Herkes Eşit, Ücretsiz Sağlık” sloganlarını attı. “Beyaz Yürüyüş”, “Başka Bir Sağlık Sistemi, Başka Bir Hekimlik Ortamı Mümkün” pankartlarının taşındığı açıklamada, “Başka Bir Sağlık Sistemi, Başka Bir Hekimlik Ortamı Mümkün”, “Sağlıkta Şiddet Sona Ersin”, “Sağlık Sistemi Çöktü” yazılı dövizler taşındı.

“DAHA İYİ BİR SAĞLIK SİSTEMİ MÜMKÜN”

İlk olarak konuşan Alpay Azap, sağlık sisteminin artık mevcut şekilde yürüyemediğini belirtti. Daha iyi bir sağlık sisteminin mümkün olacağını dile getiren Azap, “Pek çok sorunumuz var, evet. Ama sorunları çözmek aynı oranda kolay. Onun için sadece bizlere kulak verilmesi ve hastalığı değil, sağ-

lığı merkeze alan, sağlıkçıları merkeze alan bir sistemin kurulması yeterlidir. TTB yıllardır sadece eleştiri ve uyarı yapmıyor. Aslında daha iyi bir sağlık sisteminin olabileceğini gösteren bilimsel raporlarla gerek yöneticilerimizi, çalışanları, halkımızı bilgilendirmeye çalışıyoruz. Bu noktada bizim ne kadar haklı olduğumuzu çıkardı. TTB daha iyi bir sağlık sisteminin nasıl kurulacağını önümüzdeki haftalarda tüm sağlık çalışanlarına, halkımıza ve yöneticilere anlatacak. Bu Beyaz Yürüyüşü bu amaçla düzenliyoruz” dedi.

Hekimler yürüyüşleri boyunca İstanbul, Gebze, İzmit, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, son olarak Ankara'da olacaklar. Gittikleri yerlerde hekimlerle ve halkla buluşacaklar.

POLİTİK
GÜNDEMSALDIRILAR DEVRİMCİ
MÜCADELE İLE
ALT EDİLECEK!

ABD'de ikinci Trump döneminin başlamasıyla birlikte emperyalist dünya sisteminde ekonomik, siyasi ve askerî gerginlikler ve "yumuşama" kaosu yaşanıyor. Bu kaosun kaynağı olan Trump'ın açıklamalarının sıklığı ve çelişik içeriği de dikkat çekici boyutta: Trump Kanada ve Meksika'yı tehdit ederek gümrük vergilerini yüzde 25 artırdığını ilan etti ama karar son dakikada ertelendi; Gazze'yi boşaltacağını ve burayı Riviera yapacağını söyledikten bir süre sonra Trump bu kez "Gazze planım bir dayatma değil, öneriydi" dedi ve henüz bir karar olmadığını açıkladı; Suriye'den asker çekeceğine dair açıklama beklentisi yarattıktan kısa bir süre sonra "Bunu askerî uzmanlarla konuşmalıyım" diyerek kendini düzeltme yoluna gitti.

Bunun yanında Trump, kadim dost devletlerden Almanya, Fransa ve hatta İngiltere'ye dozu yüksek eleştiriler ve yer yer tehditler savururken tarihsel rakibi olan Rusya'ya dostluk elini uzattı. ABD ve İngiltere öncülüğünde, NATO'nun kışkırtmasıyla başlayan Ukrayna-Rusya savaşının 3. yıl dönümünde Trump Ukrayna'ya toprak kayıplarını kabullenerek Rusya ile barışma ihtiyacını en güçlü, yer yer aşağılayıcı ifadelerle dayatıyor.

61.'si gerçekleşen Münih Güvenlik Konferansında ABD Başkan Yardımcısı J.D. Vance, AB ülkelerine ve yöneticilerine Avrupa için en büyük tehdidin Çin, Rusya veya herhangi bir dış gücün değil bizzat kendilerinden geldiğini söyleyerek adeta meydan okudu. Ukrayna-Rusya savaşının temel gündem olduğu konferansta NATO'nun geleceğini tartışma konusu yapacak düzeyde AB ordusunun kurulması söylemleri ve yaklaşımları sergilendi. Trump'ın birinci döneminde de yaşanan bu tartışma ikinci dönemde, üstelik Avrupa'nın kapısında bir savaş henüz sürerken güçlenerek devam ediyor. Ukrayna'da Rusya lehine bir barışın gerçekleşmesi Avrupa devletleri için sindirilmesi biraz zor bir konu. Elbette devletlerin bu tür olayları sindirmeleri genelde "sorun" değildir. Bununla birlikte bu savaşta edebiyatına, sanatına varıncaya dek tüm Rus değerlerine

düşmanlıkla geliştiren Avrupa devletleri Trump ile güçlü bir biçimde gündeme gelen barış karşısında bocalamaktadır. Sanata, edebiyata düşmanlık yapmanın rezilliğini taşıyor ne de olsa!

Ancak Trump'ın tüm "barış", "uzlaşma" söylemine rağmen Rusya ve ABD ilişkilerinin sadece bir noktada kilitlenmediği ve bu sürecin kolayca ilerlemeyeceği görülüyor. Rusya ve ABD dışişleri bakanlarının, heyetler eşliğinde gerçekleş-tirdiği Riyad toplantısındaki gündemler ve tartışmalar uzlaşma ve anlaşmanın kapsamının görünenden daha geniş olduğunu gösteriyor. "Ortak jeopolitik çıkarlar ve tarihî ekonomik ve yatırım fırsatları" yakalamak için "çatışmanın sonlandırılması" temennisi anlaşma masasında farklı bölgeleri de içerecek biçimde geniş çaplı ekonomik kaynakların paylaşım hesaplarını içermiştir. Bu iki emperyalist güç, derin güvensizlik içinde masaya oturarak parçaları değil, bütünü tartışmıştır. BRICS politikalarından rezerv paraya, Orta Doğu'dan Afrika'ya, Çin-Rus ilişkilerinden İran ve bir dizi ekonomik anlaşmaya kadar emperyalist politikaların ve yönelimin Ukrayna kaldırıcı kullanılarak ele alındığı düşünülmelidir. Bu durum da çelişki ve çatışmaların bir anlaşmayla ortadan kalkmasının zor olduğunu gösterir. ABD Dışişleri Bakanı M. Rubio "Taraflar karşılıklı taviz vermelidir" diyerek de muhtemelen ve büyük olasılıkla başka alanlarda Ruslardan tavizler beklediklerini ifade etti.

Nihayetinde Trump ABD başkanlık seçiminde, yaşanan ekonomik-siyasi krizin doğasına uygun olarak keskin bir klik mücadelesi yaşanmıştır. Klik mücadelesi iç ve dış politikada oluşan farklılıklarla açığa çıkmıştır. Bu mücadele henüz güç pekiştirme çabası olarak devam etmektedir. Gücü pekiştirecek ve hegemonyayı genişletecek bir siyasal hattın örgütlenmesi ve gerçekleştirilmesi söz konusudur. Trump'ın denge bozan söylemlerini, girişimlerini ABD emperyalizmi için bir makas değişimi olarak yorumlamak değişimin niteliğini belirleyen ölçülerden bihaber olma-tır. Tarihsel düşmanlarla aranan uzlaşma ve tarihsel dostlarla yaşanan gerginlikler kurulmakta olan yeni dengelerde daha

güçlü çatışmalara güçlü ve hazırlıklı olma çabasıdır. ABD başat emperyalist güç olma ve oyunu yönlendirme avantajını kullanmakta ve politik dengeleri sarsarak gücünü tahkim etmektedir.

TC ise Trump ile oluşan bu tabloda Orta Doğu ve özelde Suriye politikasında bağlı olduğu ABD yöneliminde hata yapmamaya odaklanmış durumda. Bir yandan emperyalistler arasında oluşan yeni gerginlik ve yumuşama hatlarında payına ne düşeceğini beklerken diğer yandan kendine alan oluşturma peşindedir. ABD ve Rusya'yı temsil eden heyetler Riyad'da görüşme halindeyken Zelensky ile Ukrayna güvenliği ekseninde görüşmeler yapan TC çelişkilerden faydalanma imkânı aramıştır.

Türk egemenlerinin odaklandığı asıl mesele ise Suriye'de Rojava'nın statüsü ve Kürt ulusal sorunudur. İsrail tarafından 7 Ekim 2023'de, Orta Doğu'da tüm dengelerin ve haritaların değişeceğinin ilan edildiği ve direniş ekseninin odağa konulduğu süreç Suriye'de iktidar değişimi ile ilk büyük gelişmeyi kaydetmişti. AKP-MHP bloku bu sürece PKK lideri Abdullah Öcalan ile görüşmeleri yoğunlaştırarak "terörsüz Türkiye" yaratma amacıyla sarılmış durumda. Bu bağlamda Kürdistan'ın her parçasında Kürt ulusal sorununu kendisi için bir açmaz olmaktan çıkarma iddiası taşımaktadır. Abdullah Öcalan ve PKK ile bir uzlaşma fırsatı yakalandığını "barış" türkülerini mırıldanıp gürültülü şovenist marşlarla ilan ettiler.

Şoven marş gürültüsü ile sürecin "taviz" kısmını sınırlamak çabasıdır kuşkusuz. Kürt demokratik kazanımlarına, örgütlü gücüne azgınca saldırarak bu çabasını örgütlemektedir. Bugüne kadar 12 belediyeye kayyım atayarak saldırısını tırmandırırken HDK ve DEM Parti'ye demokrat-devrimci-yurtsever basına ve tüm ilerici güçlere yönelik adeta günlük operasyonlar gerçekleştirilmiştir, ortalığı tutuklama furysası sarmış durumdadır. Rojava ve Irak Kürdistanı'na yönelik askerî operasyonlara ara vermemekte, geçmiş tasfiye sürecinin benzeri hayata geçirilmektedir. Deneyimle sabittir ki AKP, devletin bekası için "uzlaşma" ararken dün farklı ortaklarla Kürt demokratik

kazanımlarına ve örgütlülüğüne karşı örgütlediği saldırıları bugün MHP'yle hayata geçirmektedir. Bu süreçler kazanımların tırpanlandığı, örgütlülüklerin dağıtıldığı ve zayıflatıldığı, mücadele düzeyinin düşürüldüğü süreçler olarak yaşanmaktadır. Dün böylesi bir süreçte Paris'in göbeğinde nasıl Sakine Cansız ve iki yoldaşı katledildiyse bugün de benzer arayış ve girişimler örgütlenmektedir.

AKP-MHP bloku "uzlaşma, barış, demokrasi" diye mırıldanırken ekonomik krizle açlığa mahkûm olan işçi ve emekçilerin hak arayışı engellenmekte, grevler yasaklamakta, sendikacılar baskı altına alınmakta, hatta tutuklamakta, direnişlere saldırılar ara verilmeden sürmektedir. Demokratik hak arayışları ve mücadele faşizmin hem büyük korkusu ve hem de hedefidir.

Halk yığınları baskı altına alınırken, mücadele dinamikleri kırılırken ya da kırılmaya çalışılırken, sindirilmek istenirken egemenler arasında keskinleşen klik mücadelesinde de sistemin diğer güçlerine mesajlar verilmektedir. TUSİAD Genel Başkanı ve TUSİAD-Yüksek İstişare Konseyi Başkanına yönelik davalar, Ekrem İmamoğlu'na açılan soruşturmalar, burjuva-feodal basının bu bölüğüne yönelik saldırılar, CHP belediyelerine yönelik operasyonlar bir yandan klik mücadelesinde güç devşirme hamlesiyken diğer yandan emekçilere açık bir gözdağı mesajıdır.

AKP-MHP bloku, ekonomik kriz ve onun sonucu olarak ortaya çıkan politik krizi daha güçlü saldırı dalgasıyla yönetmeye çalışmaktadır. Bir yandan "karşıt" faşist klikleri parçalamak, dağıtmak ve zayıflatacak şekilde saldırmakta bir yandan ise Kürt ulusal direnişini ve hareketini, demokratik güçleri ve emekçi sınıfları sindirme peşindedir. AKP-MHP bloku bu yönetme tarzıyla halkın öfkesini güçlendirmekte, yaygınlaştırmakta ve keskinleştirmektedir. Devrimci mücadelemizin amacı bu öfkeyi kaldıracı dönüştürmek ve kurtuluş için bilince çevirmek olmalıdır.

YALNIZ BAŞPINAR DEĞİL BÜTÜN EZİLENLER AYAĞA KALKMALI, BAŞ OLMALIDIR!

Feodal-burjuva basın ilgisiz kalsa da yakın zamanda gündem Antep Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'ndeki (OSB) işçilerin direnişleriyle sarsıldı. İşçiler, düşük ücret dayatmaları ve kötü çalışma koşullarına karşı grevlerle ses yükseltirken Antep Valiliğinin 15 günlük eylem yasağıyla bu engelleniyor. Özellikle AKP'li vekillere ait fabrikalarda hak gasplarının yoğunlaşması, bu vekillerin işçileri tehdit etmesi mücadelenin siyasî boyutunu gözler önüne serdi.

Sermayenin ekonomik ve siyasî krizinin derinleşmesiyle saldırıların dozu da artıyor. Antep'te direnişçi tekstil işçilerine karşı sergilenen tutum da bunu gösteriyor. Grevcilerin direnişi yaymalarının önüne geçmek isteyen rejim, zaman kaybetmeden Valilik eliyle kentte 15 gün eylem yasağı ilan etti. Gece yarısı çıkan bu yasak darbe zamanlarındaki paniğin tekerrürüydü. Çünkü bilinen bir şey var: İşçi direnişlerinin küçüğü ya da büyüğü tüm sermayeyi ve uşaklarını korkutur. Çünkü böylesi her direniş yayılma riskini kendinde taşır. Ülkedeki kompradorlar, iş birlikçiler bu korkuyu yaşadılar. Patronların, iktidar uşaklarının Başpınar OSB'de kurulan derme çatma 3-3 tahtayla yamalı 5-10 metre naylondan çadırdan, 2-3 bin TL'lik zam talebinden değil, o üflesen yıkılacak çadırlarda mayalanan işçi bilincinin yaratacağı sınıfın gücünden korkulduğu açıktır. Çadırların polis tarafından yıkılması bundandır. Direniş çadırları işçilerin özgürlüğü, patronlarsa korkusudur. Sonrasında işçilerin ortak açıklamasının polis barikatlarıyla engellenmesi ve BİRTEK-SEN'in Genel Başkanı Mehmet Türkmen'in tutuklanması işçilere gözdağı içindir.

DİRENİŞİN NEDENİ VE TALEPLER

Başpınar OSB'deki işçi hareketi, 2025 başında patronların yüzde 30'luk sefalet zammı teklifini dayatmasıyla başladı. Enflasyonun yüzde 90'ları aştığı bir ortamda bu teklif, tekstil ve metal sektöründe haklı bir öfkeyle reddedildi. Başta Şireci Tekstil ve AKP vekili İrfan Çelikaşlan'a ait Çelikaşlan Tekstil gibi fabrikalarda olmak üzere 5 fabrikada 2 bin 500'e yakın işçi greve gitti.

İşçiler başlıca şunları talep ettiler:

- Asgari ücretin üzerinde, enflasyon farkını gözetken maaş zammı (En az yüzde 65 oranında)
- İkramiye ve sosyal hakların düzenlenmesi (Yılda iki maaş ikramiye)
- Banka promosyonlarının işçilere verilmesi
- Sendikal faaliyetlerin engellenmemesi ve baskıların son bulması

Hareket hızla yayıldı, halı ve tekstil ağırlıklı fabrikalardan diğer işletmelere sıçradı. İşçiler, 2023'te kazandıkları zaferleri hatırlatarak "Yine Kazanacağız" sloganıyla direnişe devam etti. Bu kararlılık, sermaye ve devletin tepkisini çekti.

Bu talepler, yalnızca ekonomik iyileştirmeler değil, işçilerin örgütlenme özgürlüğünü de kapsamaktadır. Çünkü işçi hareketi, kazanımların güçlü olmasının koşulunun bu olduğunu yaşayarak görüyor.

EMEK DÜŞMANLARI BİRLEŞTİ: POLİS-PATRON-DEVLET BASKISI

Patronlar sendikal işçileri tehditlerle, kara listelerle ve sendikaları terörize ederek bölmeyi umdu ve bu yolla direnişi kırmaya çalıştı. AKP-MHP ittifakının açıkça patronları savunduğu bu süreçte, devlet sermayenin yanındaydı. Antep Valiliği, 12-13 Şubat gecesi ani bir kararla kentte 15 günlük eylem yasağı ilan etti. Yasak kapsamında her türlü toplantı, gösteri, basın açıklaması, çadır kurma ve protesto eylemi 27 Şubat'a kadar engellendi. Bu, "resmî ideoloji ve iktidar patronların temsilcisidir" ibaresinin somutlaşmasıydı. OHAL kararları şimdi açıktan, gizlemeden, saklamadan başka bir şeye bulaştırmadan, uyduruk bahaneler bulma gereği duymadan, yekten işçi direnişlerine karşı alınmış bir karardı. Yani birçok gerçekte olduğu gibi burada da her şey aslına rücu etmiş oldu. Vali Kemal Çeber'in 11 Şubat'ta, tekstil fuarında patronlara teşekkürlerini sunduğu konuşmasının ardından gelen bu yasak, sermayeye şükranın somut bir ifadesi oldu.

Yasağın hemen ardından, 13 Şubat gece 01.00'de polis, jandarma ve çevik kuvvet ekipleri direniş çadırlarını yıkarak

işçileri fabrika önlerinden uzaklaştırdı. Çelikaşlan Tekstil önünde planlanan ortak açıklama engellendi, BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen 14 Şubat sabahı evinden gözaltına alındı ve tutuklandı. Amaç işçilere gözdağı vermektir. Demokrasi Meydanı polis barikatlarıyla kuşatıldı, işçilerin bir araya gelmesi engellendi. AKP'li vekillere ait fabrikalarda hak gaspları artarken bu vekillerin sendikaları ve işçileri tehdit eden açıklamaları, baskının siyasî boyutunu derinleştirdi. Yularlı medya direnişi görmezden geldi. Egemen basın, işçilerin sesini duyurmak yerine rejimin sansür politikalarına uydu. Ancak sanal medya ve bağımsız medya organları sayesinde dayanışma büyüdü; başta Yeni Demokrasi gibi özgür basın, sendikalar, devrimci-sosyalist örgütler, kimi enternasyonal dayanışma ağları, akademisyenler ve hukukçular işçilere destek verdi.

Sömürü rejimi, büyüyen açmazları ve içindeki çelişkilerle ayakta kalmaya çalışırken yalnızca kendi varlığını sürdürmek adına muhalif tüm kesimleri hedef alıyor. Bu baskıcı yapı, farklı sesleri susturmak, hak arayışlarını ezmek ve toplumsal dayanışmayı yok etmek için giderek daha acımasız yöntemlere başvuruyor. Rejimin topyekûn saldırıları, emekçilerin, ezilenlerin ve adalet arayanların karşısında bir duvar gibi yükseliyor. Ancak bu duvar, ne kadar yüksek görünürse görünsün emekçilerin birleşik gücüyle aşılabilecek bir tümsekte ibarettir.

Başpınar OSB'de işçilerin direnişleri, bu mücadelede ilham verici bir örnek olarak önümüzde duruyor. Oradaki işçiler, düşük ücretlere, güvencesiz çalışma koşullarına ve hak gasplarına karşı seslerini yükselterek örgütlü bir şekilde harekete geçtiler. Bu direniş, sadece bir fabrikanın ya da bir bölgeyle sınırlı kalmadı; dayanışmanın ve kararlılığın, en zor koşullarda bile kazanabileceğini gösterdi. İşçilerin talepleri netti: İnsanca çalışma koşulları, adil ücret ve sendikal hakların tanınması. Bu talepler, devletin baskı politikalarına karşı bir isyan bayrağı gibi dalgalandı ve diğer emekçilere de cesaret aşıladı. Devletin saldırılarına karşı emekçilerin elinde tek bir gerçek seçenek var: Kendi bağımsız sınıf çıkarlarını merkeze alarak kendi ba-

ğımsız örgütlenmeleriyle topyekûn bir mücadeleye atılmak. Başpınar'daki direnişten öğrendiğimiz gibi bu mücadele sadece savunmada kalarak değil, hakları için proaktif bir şekilde adım atarak kazanılır. Emekçiler, sendikalar, dayanışma ağları ve topluluklar aracılığıyla bir araya geldiklerinde, devletin baskı aygıtları karşısında çok daha güçlü bir duruş sergileyebilir. Bu birleşik mücadele, sadece mevcut hak kayıplarını geri almakla kalmaz, aynı zamanda daha adil, daha eşitlikçi bir geleceğin temellerini de atar. Başpınar OSB'deki işçilerin direnişi, bu yolda atılmış somut bir adım. Onların kararlılığı, diğer bölgelerdeki emekçilere de yayılabilir; çünkü bu mücadele, tek bir iş yerinin ya da tek bir topluluğun değil, tüm ezilenlerin ortak davasıdır. Bu mücadele kayıym saldırılarına maruz kalan Kürt halkının, inançları zor yoluyla asimile edilmeye çalışılan Alevilerin, akaryakıt ve diğer üretim maliyetlerin yükselmesi ile üretim yapamayan köylülerin, yasal yetersizlik ve yaptırımsızlık nedeni ile katledilen kadınların, sesi kısılıp kalemlerine kelepçe takılan özgür gazetecilerin, bir avuç emek düşmanı sermayedar daha da palazlansın diye doğanın sömürülmesine karşı mücadele eden çevrecilerin, halkın sanatını yaparken enstrümanı parçalanan, hapse atılan halk sanatçılarının, sürekli zapturapt altına alınmaya çalışılan baro ve odaların, geleceksiz bırakılarak ya yurtdışına ya da gayri meşru işlere itilen gençlerin mücadelesidir. Rejim ne kadar sertleşirse sertleşsin emekçilerin birliği ve örgütlü gücü, o duvarları yıkacak denli kuvvetlidir. Bu nedenle, her bir direnişten öğrenerek, dayanışmayı büyütürken ve bağımsız sınıf mücadelesini yükselterek yola devam etmek emekçilerin önünde duran en anlamlı ve güçlü tek seçenektir.

HDK'YE YÖNELİK OPERASYONLAR: MİLYONLAR SUSTURULAMAZ

Geçtiğimiz günlerde HDK'ye yönelik operasyonlar sonucu onlarca kişi tutuklandı. Devlet aygıtının zor gücü kitlelerin, devrimci demokrat ve yurtsever hareketin karşına şiddetlenerek karşımıza çıkıyor. Her güne yeni bir operasyon, baskın ve gözaltı haberiyle uyanıyoruz. Gazeteciler, akademisyenler, sanatçılar, öğrenciler ve demokratik mücadele içerisinde bulunan her kesim faşist devletin merceği altına alınmış durumda. Demokratik mücadele yürüten kişiler hakkında istenen hapis cezaları, Ayşe Barım ile başlayan Gezi soruşturmaları, Kent Uzlaşısı operasyonları, kayyımlar, sendika başkanının tutuklanması ve daha nice hukuksuzluk devletin halkı baskı altına alma ve mücadeleden uzaklaştırma niyetini bir kez daha göstermiş oldu. Yıllar öncesine ait binlerce kişinin adının geçtiği dosyanın basına sızdırılması bile devletin art niyetini gözler önüne sermekte. Baskı ve yıldırma politikaları dün olduğu gibi bugün de gerçekliğini korumakta. HDK'ye yönelik operasyondan günler önce Kent Uzlaşısı hedef alınıp belediyelere yönelik operasyon düzenlenmişti. Kent Uzlaşısı operasyonunda 10 kişi tutuklandı. Burada da HDK'nin suç örgütü olduğuna dair bir Yargıtay kararı olduğu ileri sürüldü ve bu tutuklamaların arka plan gerekçesi olarak gösterildi. Ancak Yargıtay'ın ilgili kararında HDK'nin adının dahi geçmediği açıkça gösterildi ve ifade edildi. CHP vekili Sezgin Tanrıkulu "Deniyor ki sevk yazısında, HDK bir suç örgütüdür deniliyor, örgütle bağlantılıdır deniliyor. Dayanılan karar 2019 tarihli bir Yargıtay kararı. O Yargıtay kararında bir tek kelime HDK'yle ilgili bir cümle yok. Bir tek cümle. Yani Yargıtay'ın bir değerlendirmesi yok, HDK'yle ilgili verilmiş bir karar yok. Olmayan bir kararı gerekçe göstermiş." diyerek kararda HDK'nin bir "suç" unsuru olarak gösterilmediğini vurguladı. Ayrıca bahsi geçen kararda şöyle deniliyor: "Yerel yönetimlere dahil edilmesi planlaması çerçevesinde oluşturulduğu ve adına da kent uzlaşısı denildiği kent uzlaşısı formülüyle batı il ve ilçelerindeki Kürtlerin belediyeleri kazanmasalar da uzlaşılacak ve desteklenecek aday karşılığında belediye meclislerinde belli sayılarda kota elde edilmesi sonucu belediye meclis kararlarında söz sahibi olmalarının yerel yönetimlerde yer almalarının ve siyasî bir denge olma-

larının amaçlandığı ..." Devletin Kürtlere bakış açısını özetleyen bir cümle. "Kürt seçmesin, seçilmesin, anadilinde eğitim görmesin, seyahat edemesin; velhasıl Kürt yaşamasın!" Açıkça ifade edilen budur. Kürt halkının seçme ve seçilme faaliyetleri yani aslında KUH'un demokratik alanda başarı elde etmesi, kitle desteği alması rahatsız edici bulunuyor. Bu operasyondan günden sonra da 30 kişinin tutuklanacağı kapsamlı bir operasyon gerçekleştiriliyor.

Yani Kent Uzlaşısı operasyonunu HDK operasyonunun bir ön ayağı olarak değerlendirebiliriz.

Çok kısa zaman içinde Van Büyükşehir Belediyesine kayyım atandı. Bunun hemen ardından da HDK'ye yönelik operasyonda aralarında halk sanatçısı Pinar Aydınlar'ın da bulunduğu 30 kişi tutuklandı. Yani günler içerisinde onlarca kişi demokratik faaliyet yürüttüğü, seçme seçilme hakkını kullandığı ya da gazetecilik yaptığı için tutuklandı. Görüldüğü üzere kitle örgütleri içerisinde bulunma, haber yapma, halka gerçekleri ulaştırma ve haksızlığa karşı ses çıkaranlar bir bütün olarak hedef alınmakta. Art arda gerçekleşen bu operasyonlar halk kesimleri içerisinde korku salmayı, mücadele içerisinde bulunan kişilere gözdağı vermeyi hedeflemekte. HDK operasyonunda dikkat çeken bir detay da 13 yıl önceki görüşmelerin soruşturmaya konu edilmesi. Gazetecilere yaptıkları telefon konuşmaları ve görüştükleri kişiler yani gazetecilik faaliyetleri soruldu. Savcılık, HDK'yi "legal görünümlü bir cephe yapılanması" olarak nitelendirerek örgütün TBMM'ye alternatif bir meclis olduğunu öne sürdü. Tapelerin ise daha çok 2011, 2012, 2013 yıllarına ait olduğu ortaya çıktı. Gözaltındakilere;

HDK etkinliklerine katılımları ve 2012-2013 yıllarına ait tape kayıtlarının yanı sıra Gezi ve 1 Mayıs gibi takip edilen haber konuları soruldu. Tutukluluk kararlarına gerekçe olarak "kaçma, saklanma, delil karartma ve tanıklar üzerinde baskı kurma" şüphesi gösterildi. Soruşturma tarihinden 12-13 yıl öncesine dayanan tape kayıtları dosyada delil olarak yer aldı. Ayrıca dikkat çeken bir nokta da söz konusu telefon dinlemelerini yapan hâkim ve

verilen örgütün üyesi olmak suçundan mahkûm olmuşlar, mahkûmiyetleri kesinleşmiştir" dedi.

13 sene önce yapılan faaliyetler bile bugün tutuklanma gerekçesi yapılıyor. Devlet mücadele içerisinde ve halkın yanında yer alan, sistemin adaletsizliğine karşı çıkan kişilerin sindirilmesi amacıyla bu operasyonlara giriliyor. Açıkça 'yanınıza kar kalmayacak' anlayışı güdüyor. Bugün mücadele içinde olan kişiler içerisinde 'acaba bu yaptıklarım 10 sene sonra karşıma çıkacak mı' sorusunun sorulmasına yol açıyor.

Günümüzdeki düzen halkı kendi hakları için mücadele etmeye cesaretlendiren tüm sesleri boğmak üzerine kurulu. Bu tutuklamalar, sadece kişiyi cezalandırma uygulaması değil, halkın hak arayışı ve özgürlük mücadelesine karşı da bir cezalandırma stratejisidir. HDK kuruluşunda tüm ezilenlerin sesi olmayı programında yazmış, kadınların, Kürtlerin ve LGBTİ+ların yanında mücadele edeceğini de belirtmiştir.

Burada hedeflenen sadece HDK değil HDK'nin programına koyduğu maddelerdir de aslında. Yani halkın belli bir alanda mücadeleye katılmasıdır. DEM Parti İstanbul Milletvekili ve HDK eski Eş Sözcüsü Cengiz Çiçek kaleme aldığı bir yazıda "HDK ve HDK'liler, bu ülkenin yüz akıdır. HDK, ortak vatandaş demokratik yaşamın teminatlarından olan vazgeçilemez bir demokratik, meşru ve ortak mücadele zeminidir. Dünden bugüne, hiçbir yargı komplosu ve siyasi soykırım operasyonları, bizleri bu ortak ve birleşik mücadeleden alıkoymadı. Tersine komplocular kendi içinde parçalandı, güçten düştü, krizlere sürüklendi ve bugün kimilerinin esamesi bile okunmuyor. Bugün de yarın da olacak olan odur; komplocular kaybedecek, biz kazanacağız! Çünkü HDK biziz, biz HDK'yiz!" dedi. Yazıdan anlaşılacağı üzere devletin her türlü baskı politikası mücadele yürütenleri şimdiye kadar engelleyemedi, engelleyemeyecek. Tutuklanan Pinar Aydınlar'ın sıkı yumruğu inmedi, gazetecilerin gülümseyen yüzleri solmadı. Baskılar her geçen gün artabilir, zindanlar her şehre kurulabilir, ama özgürlük ve devrim yolunda attığımız adımlar boşa değildir; bu yol, özgürlüğe inananların cesaretinden doğar ve hiçbir güç bu cesareti elimizden alamaz!

savcılarının "Selam Tevhid" soruşturması kapsamında yargılanarak "FETÖ/PDY" üyesi olmaktan ceza aldıkları, bu cezaların da Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından Mart 2024'te onaylanması oldu. Suçlamaya dayanak yapılan fiillerin Anayasal haklar kapsamında kalan ifade özgürlüğü, basın, toplantı ve örgütlenme kapsamında olduğuna işaret eden avukatlar, eski tarihli tapelerden hareketle soruşturma açılmasının da hukuka aykırı olduğunu vurguladı. Ayrıca savunmalarda, HDK'nin savcılığın iddialarının aksine birçok STK gibi kamuya açık legal bir platform olarak tüm etkinliklerinin yasal olduğu, bir terör örgütü tanımına uymadığı, bunun Yargıtay kararlarıyla ortaya konulduğu da belirtildi. HDK için de belirli bir "terör örgütü" tanımı yasalarca bulunmuyor.

Tutuklanan gazeteci Elif Akgül'ün avukatı Tora Pekin de 13 yıl öncesindeki hareketlerin tamamen anayasal örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu söyledi. Pekin, "Tapeler konusunda söylenecek tek şey, bir telefon dinlemesinin tam 13 yıl beklendikten sonra suçlama konusu yapılması hiçbir gerçek hukukçunun altına imza atmaya çağırıştır. Üstelik yapılan dinlemeler de tamamen hukuka aykırıdır. İstanbul'da bu dinlemeleri yapanlar FETÖ/PDY adı

DÜNYA ÜZERİNDEKİ "KÖRDÜĞÜM" ÇÖZÜLÜYOR MU?

Dünya çapında emperyalistlerin kısa ve orta vadeli politikalarında değişim yaşandığına dair tartışmalar yoğunlaşıyor. Trump'ın ikinci başkanlık dönemi ile birlikte bu tartışmalar hız kazandı. Bu tartışmalara kaynağı, belki de ilham kaynağı, Trump'ın iktidara gelir gelmez hızlı biçimde hayata geçirmeye çalıştığı politikalar. Bu politikalar, Trump'ın bir önceki döneminde kısmen hayata geçirmeye çalıştığı ve seçim döneminde sıklıkla dile getirdiği başlıklardan oluşmakta. Bugün, yeni dönem ile birlikte bu politikaların kapsamlı ve hızlı bir biçimde hayata geçirildiğini görüyoruz. Dünya gündeminde önemli bir yer tutan Rus emperyalizminin Ukrayna işgali ve Filistin'de devam eden Siyonist İsrail işgalin ve soykırım derecesindeki saldırıların akıbeti için Trump-Putin ilişkisinden çıkacak sonuçlar beklenmektedir. Putin ve Trump arasında bir uzlaşma sürecinin başladığı tespiti günümüzün tartışmaya açık konularından biridir. Bu uzlaşma emperyalist güçler arasındaki güç mücadelesinin ekonomik krizle derinleştiği görüşüyle çelişiktir. O halde uzlaşma denen şey aslında daha kapsamlı ve boyutlu rekabetin bir parçası olarak da değerlendirilmeli, tartışılmalıdır. Netanyahu'nun tüm girişimlerinde ve hamlelerinde bu içeriği görmek mümkündür. Bu nedenle bu üç lider özgülünde bugün emperyalistler arasında uzlaşmanın değil sürüşmenin esas olduğu fikri somutlaştırılabilir.

YENİ YÖNETİMDE PERVASIZ İSİMLER

Rusya ile anlaşmanın mümkün olduğunu uzun süredir iddia eden Trump'ın ABD başkanı olmasıyla birlikte, bir süredir askıda olan ABD-Rusya görüşmeleri yeniden başladı. Gerici söylemlerle halk üzerindeki baskıyı artırmayı hedefleyen Trump'ın karakterinin Putin'in bilindik imajı ile uyumlu olduğunu söyleyebiliriz. Trump, toplumsal baskıyı artıracak ve yalnızca ülke içerisinde değil, dünya çapında emperyalist talanı derinleştirecek politikaların altyapısını oluşturmaya başlamışken bu ikili arasındaki "karakter uyumundan" hareketle veya

bir ölçüde, örneğin taviz vererek işgalin sonlandırılması düzeyinde hamlelerle esas olanın uzlaşma olacağını varsaymak aşırı iyimser bir yorum gibi görünmektedir. ABD Trump ile birlikte tehditlerle çevresine korku salarken, Elon Musk ve J.D. Vance gibi unsurlarla pervasızca devletlerin iç işlerine karışırken, içeride dahi sopayla pozlar verirken beklenti aksi olmalıdır.

Trump'ta somutlaşan politikaları ve yönelimi "Önce Amerika" sloganı çatısı altında toplayan yeni yönetim attığı adımlar ile birlikte bu yönelimin ne biçimde devam edeceğine dair ipuçları veriyor. Dayanılan temel, ABD emperyalizminin başat konumunu daha kuvvetli ve pervasız biçimde kullanması oluşturuyor. Özellikle ekonomik alandaki planlar ve belirlenmiş politikalar hem emperyalist rekabeti kızıştıracak

ABD emperyalizmi özellikle Çin sosyal emperyalizminin rekabet gücünü kırmak veya geriletme üzere birçok adım atmaya hazırlanmaktadır. Genel olarak odaklanma şu an için her ne kadar Çin'den ithalata yönelik gümrük vergileri, kimi kısıtlamalar ve yaptırımlar üzerine olsa da henüz turpun büyüğü heybede durmaktadır. ABD yönetimi, ekonomik savaşımı çok yönlü kurgulamaktadır. Uluslararası kurumlar üzerindeki baskının artırılmasının ve fonların kesilmesinin yanı sıra Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) ABD için hiçbir anlam ifade etmediğine yönelik beyanlar, Uluslararası Ceza Mahkemesine yönelik yaptırım kararı gibi adımlar ile uluslararası emperyalist rekabette aracı olma rolü edinmiş kurumların işlevsizleştirilerek veya baskı altında tutularak rakiplerle "aracısız" bir biçimde karşı karşıya gelmek arayışındalar, bir

oluşmaması durumunda ABD'nin keyfi bir biçimde bu adımları atması mümkün olamayacaktır. Çünkü özellikle DTÖ gibi kurumların işlevsiz kalması, yalnızca Çin'i etkilemeyecektir; Çin en ağır etkilere maruz kalacak olsa da Avrupa ülkeleri ve ABD'nin kendisi de bu etkilerden nasibini alacak, emperyalizme bağımlı ülkelerde ise yıkıcı sonuçlar ortaya çıkacaktır. Bugün Trump yönetimine özgü olan şey bu tehditlerin uzun yıllar sonra yeniden dile getirilmeye başlanması ve politik yönelimin esaslı bir parçası haline gelmesidir.

DOLARIN HÜKMÜ SÜRÜYOR

Bu yönelimin en önemli yanlarından biri, "rezerv para biriminin patronu" olma gücünün daha hoyratça kullanılabilmesidir. Dolar bugün için uluslararası ticaretin en önemli aracıdır. Ülkelerin merkez bankaları, birikimlerini dolar üzerinden sağlarlar, ticaret büyük oranda dolar üzerinden sağlanır ve üretimin en temel ihtiyacı olan enerji kaynaklarının büyük çoğunluğu dolar üzerinden fiyatlandırılmaktadır. Örneğin, Petrol İhracatçısı Ülkeler (OPEC), tüm petrol ticaretini dolar üzerinden sağlar. Yani dolar elde bulundurulması, ticarete kullanılması zorunlu olan para birimidir. İstisnaları olsa da mal-enerji ticareti ve dolar arasında bir kolerasyon mevcuttur ve bu ilişki genellikle ters orantılı hareket eder. Devletlerin

hem de ağır ekonomik sarsıntılara yol açacak sonuçlar doğuracak niteliktedir. Her ne kadar "Önce Amerika" sloganı ile ABD'nin içe kapanacağı yorumları yapılsa da esasta bu politika ABD emperyalizminin dünya sahnesini daha fazla baskı ve gerilim ile tahakküm altına alma girişimlerinin önünü açacak bir biçimde inşa edilmektedir. Bu açıdan ekonomik, askerî ve siyasî birçok sosyal ayağı bulunan bu politikalar dünya halklarının geleceğinin karartılmasını içermektedir.

Bu yönelim içerisinde ekonomik savaşımın alacağı yeni biçim, emperyalistler arası çelişkileri derinleştirecek bir yerde durmaktadır.

anlamda sınırlandırmaları kaldırmak amacındalar. Trump'ın geçmişte Dünya Ticaret Örgütünden çekilme tehditleri savurduğu bilinmektedir. Bu kurumun ABD çıkarlarına karşı olduğunu iddia ederken ekonomik savaşımın sınırlamalardan arındırılmış ve açık rekabet koşullarında gerçekleştirilmesini istiyor ve avantajlı pozisyonunu da bu yolla sürdürmeyi planlıyordu. Elbette her istem veya tehdit karşılık bulmamaktadır veya söylemler yalnızca baskı oluşturmak içindir. Ancak özellikle Çin'in pazar alanlarındaki tahakkümüne ciddi bir darbe vurulması hedefi oldukça açık bir durumdayken bu tehditlerin bir zorunluluk haline gelebileceği de görülmektedir. Böyle bir zorunluluğun

genel borç yükü, ekonomik krizin bu borç yükünün çevrilmesini ve yeniden üretilmesini her geçen gün zorlaştırması rezerv para tartışmalarını artırmaktadır. Bununla birlikte dijital paraya geçiş arayışları, kripto para piyasasının bir tehdit oluşturmaları ve aynı zamanda olanaklar sunması da dolarla ilgili kuşkuları artırmaktadır. Yeni ABD yönetimi bu durumun farkındadır ve kontrollü geçişin yollarını aramaktadır. Henüz başka para birimlerinin dolar ile rekabet edemeyecekleri çok açıktır. Buna karşın dünya ekonomisindeki bozulma bu sürecin dinamiği olarak değerlendirildiğinde orta ve uzun vadede eğilim rezerv para statüsünün değişmesi yönündedir.

Ayrıca pay piyasasında, özellikle kripto borsasında son yıllarda yaşanan çöküşün ardından, yeniden iyimser rüzgârlar esmeye başladı. Doları güçlendirme iddiasında olan Trump, kripto para borsasına yönelik eskiye göre daha ılımlı mesajlar vermeye başladı. Dolar açısından uzun bir süreç boyunca tehdit olarak algılanan merkezi otoriteye sahip olmayan kripto paralara yönelik bu yumuşama, aslında dolara yönelik tehdidin bir avantaja çevrilmesine dair girişimlerin olacağına işaret etmektedir. Yeni yönetim tarafından yapılan “kripto rezervinin geliştirilmesi” açıklamaları bunun adımı olarak görünmektedir. Burada esas amaç, doların yerine rezerv para birimi olabileceği gibi bir iddia ile uzun zaman dünya gündemine oturan kripto paraların, tam tersi biçimde doların rezerv para birimi konumunu güçlendirmek için kullanılmaya çalışılmaktadır. Bu güçlendirme işlemleri zaman zaman altın, döviz rezerviyle yapılmaktayken şimdi ise kripto paralar gündemdedir. Kripto paralar, sanal dolar gibi değil, sanal altın gibi algılanmalıdır. Dolar basma yetkisi ABD’nin elindedir, ihtiyaca göre basılması dışında herhangi bir sınırlaması yoktur. Yani sınırsız dolar basma kabiliyeti mevcuttur. Ancak altın gibi kripto paraların da arzı sınırlıdır, destek rolü oynamaları daha olası bir senaryodur. ABD emperyalizmi, kripto para üzerinden de bir stratejik rezerv oluşturma çalışmalarına başlamıştır.

Her ne kadar çekişmenin sert yönünün ABD-Çin eksenine kaydığı düşünülse de Rusya ile de yumuşama eğilimleri görünse de gerilim devam etmektedir. Trump tarafından Putin ile uyumlu çalışılabileceğine yönelik sinyaller ilk etapta sınırlı temaslar ile başlamış olsa da Ukrayna üzerindeki talancı politikalarını kabul ettirebildiği ölçüde ilişkiler de yeni bir biçim alacaktır.

EMPERYALİSTLER ARASI REKABETİN YENİ SONUÇLARI

Son yıllarda Çin ticaret hacminde gelişim ivmesinin kaybedilmesinin yanı sıra ABD, bu gerilemeyi besleyecek şekilde adımlar atmaya çalışmaktadır. Özellikle Trump tarafından fosil yakıtlar dahil olmak üzere olası enerji arzının karşılanmasına yönelik atılan adımlar, ABD’nin üretim gücünün artırılması olarak görülmelidir. Ayrıca ek gümrük tarifeleri ile dış ticaret koşulları zorlaştırılırken doların değerinin düşürülmesi de gündemdedir. Bu olgular, esasta iç

üretimi teşvik edecek girişimler olurken rekabet halinde olunan diğer ülkelerin ticaret hacmi ise düşürülmeye çalışılmaktadır. Fed tarafından faiz düşürme politikaları Trump yönetiminin beklentilerine uygun gerçekleşirse bu durum kredilenme olanaklarının artmasına ve dolayısı ile yatırımlarda artışa da yol açacaktır.

Ukrayna gibi savaş alanlarında dahi Trump ile birlikte, yine ABD iç üretimini artırmanın olanakları sağlanmaya çalışılmaktadır. Ukrayna’dan yıllık 500 milyar dolarlık olduğu iddia edilen lityum, terbiyum, titanyum, skandiyum, itriyum, tulyum, lutesyum gibi nadir madenleri talep eden ABD’ye ilk etapta “sömürgecilik” eleştirileri ile ret veren Ukrayna, önümüzdeki hafta bu kararlarını yeniden gözden geçirecek biçimde çalışacaklarını duyurdu. Zelenski’nin anlaşmayı reddetmesi ile Trump tarafından tehditler savurulmuş ve ardından Ukrayna parlamentosu bu kararı yeniden değerlendireceklerini duyurmuştu. Lityum pazarlığının kendisi de yine Çin-ABD rekabetinin ihtiyacı olarak ortaya çıkmıştır. Bugün piller-

hâkimiyet dengelerini belirleyecek bir yerde durmaktadır. ABD’nin yeni dönem politikalarının bir diğer ayağı budur. Uluslararası petrol ticaretinde kullanılacak para birimlerinin çeşitlendirilmesi girişimleri gibi etmenler, ABD’nin petrol üretimini artırmaya ve diğer enerji kaynakları üzerinde hâkimiyetini derinleştirmeye olan ihtiyacını artırmaktadır. Suudi Arabistan’ın ABD ile var olan petrol ticaretinin dolar ile yapılmasına yönelik anlaşmanın süresinin doluyor olması ve yeni anlaşmanın olup olmayacağına dair belirsizlikler ABD’nin girişimlerini hızlandırmasına yol açıyor. Doların rezerv para birimi haline gelmesindeki en önemli etmenlerden biri olan petrol satışlarının dolarla gerçekleşmesi doların hâkimiyetini sarsacak derecede önemli bir yerde durmaya devam ediyor. Elbette, Suudi Arabistan’ın hangi para birimi üzerinden petrol ticareti gerçekleştireceği

Suudi Arabistan’ın petrol piyasasını belirleme gücü ile yakından ilgilidir. Yakın zamanda Çin ile yapılan anlaşmada doların yerini başka para birimleri aldı. Bu yönde buna benzer adımlar atıldığı bir gerçektir. Bununla birlikte dijital paraya geçiş için de atılan adımlar ve özellikle tartışmalar söz konusu. ABD’nin

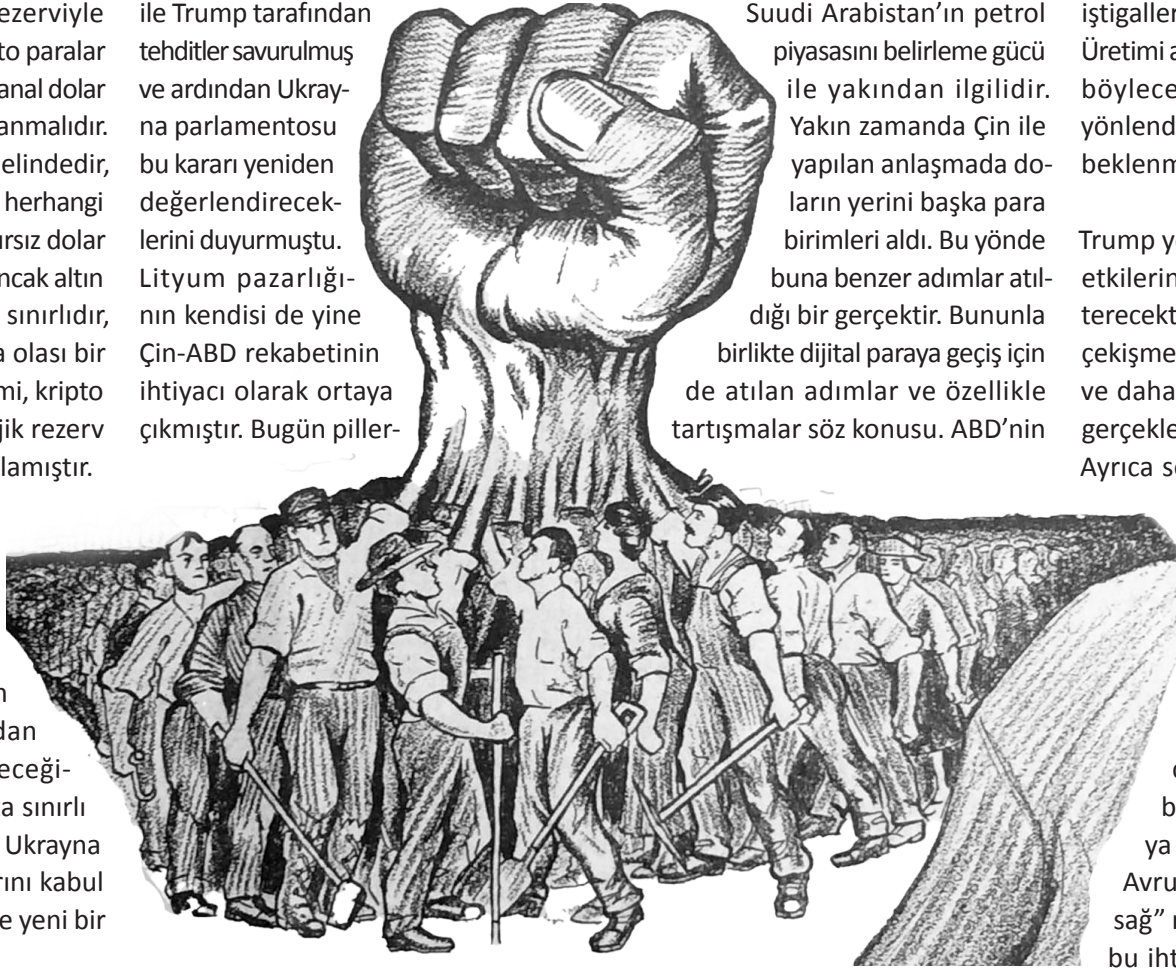
durum, çeşitli finans kurumlarından, teknoloji şirketlerine kadar geniş bir alanı etkilemiş, Fed tarafından parasal daralma politikası izlenmesi ile birlikte ağır finans krizi riskleri ortaya çıkmış, bu sebeple de ABD para politikasında değişikliğe gitmişti. Trump tarafından faizlerin düşürülmesinin önerilmesi özellikle iç tüketimin canlandırılmasını ve teknoloji, kripto para gibi alanlarda hareketliliğin sağlanarak piyasayı daha geniş bir yelpazeye yönlendirmeyi amaçlamaktadır. Böylece iç tüketim desteklenerek GSYH artırılacak ve resesyon riski atlatılarak ekonomik büyüme sağlanacaktır. Kripto para ve teknoloji alanındaki yatırımların yoğunlaşması, riskli yatırım alanları olarak, sermayenin hızlı biçimde yön ve yer değiştirmesine olanak tanımaktadır. Pay piyasası, küçük yatırımların bir nevi geri ödemesiz kredi biçiminde birikim sağlanması yolu ile daha büyük iştigallere dönüşmesine olanak sağlar. Üretimi artırma hedefinde olan ABD’nin böylece pay piyasasını bu biçimde yönlendirecek şekilde adımlar atması beklenmektedir.

Trump yönetiminin aldığı yön, en ağır etkilerini ezilen halklar üzerinde gösterecektir. Sert ve kurlarsız emperyalist çekişme, daha ağır sömürü koşullarını ve daha boyutlu emperyalist talanın gerçekleşmesi anlamına da gelecektir. Ayrıca sorun yalnızca bağımlı ülkeler ile ilgili değildir, emperyalist ülkelerde de işçi ve emekçilerin üzerindeki baskı ve sömürü artırılmaktadır. Üretimi artırma politikası her ne kadar istihdam artışı anlamına gelse de emek gücünün değeri düşürülmeye ve böylece maliyet kalemi kısılmaya da çalışılmaktadır. Trump ve Avrupa ülkelerinde var olan “aşırı sağ” rüzgârı da kaynağını, sistemin bu ihtiyacından almaktadır. Gericici sistem politikalarını uygulayabilmek için popülist söylemler ile öne çıkan, baskı ve saldırıların yoğunlaştırılmasının önünü açan ve sömürünün katmerlendirilmesi için en uygun politikalar ile sahneye çıkan, Trump ve Putin gibi gerici ihtiyacı duymaktadır.

Halkların ihtiyacı ise devrim mücadelesini zafere taşımaktır. Dünyanın geleceği emperyalistler ve uşakları tarafından daha fazla karartılmaya çalışılmaktadır. Bu saldırılar karşısında örgütlenmek ve mücadeleyi büyütmekten başka bir seçenek mevcut değildir.

İÇERİDE ÜRETİM TEŞVİKİ

Trump dönemi politikalarının bir diğer yönü, yatırımcıların güvenli limanlardan çıkmasının sağlanmasıdır. Bilindiği gibi son yıllarda ekonomik belirsizlikler altında yatırımcılar temkinli alanlarda yatırımlarını yoğunlaştırmıştı. Bu

den elektrik-elektronığa kadar oldukça önemli alanlarda kullanım bulan lityum ihtiyacının dünya çapında artarak devam etmesi beklenmektedir. Özellikle elektrikli araçların yaygınlaşması lityum ihtiyacının katlanmasına yol açıyor. Çin lityum rezervinde lider konumda olmakla birlikte, ABD de Ukrayna’ya dayatılan anlaşmalardan görüldüğü gibi bu kaynakları ele geçirerek Çin’in avantajını yıkmaya çalışıyor. Lityum gibi minerallerin, petrol ile eşdeğer kaynaklar olarak rol alabileceği öngörüldükçe bu alanda kimin hâkimiyet sağlayacağı ise aynı zamanda uluslararası ticaretteki

YENİ BİR TIKANIKLIĞA GİDERKEN: "ÇÖZÜM SÜRECİ"

rılar devam etmektedir. Son iki hafta içerisinde Van'a kayyım atandı, HDK fütursuzca kriminalize edildi, yüzlerce kişi gözaltına alındı, işkenceye maruz kaldı ve onlarca devrimci-demokrat tutuklandı. Hal böyleyken sürecin sonunda neyle karşılaşılacağı kitleler için tam bir bilinmezdir.

Bu bilinmeze sebep olan bir elde zeytin dalı, diğer elde sopayla hareket eden faşizm değil yalnızca, KUH da sürece ilişkin henüz şeffaf davranmamakla bilinmeze katkı vermektedir.

Abdullah Öcalan'ın Rojava'ya, IKBY'ye, Avrupa'ya ve Kandil'e yolladığı söylenen mektupların varlığı muhataplar tarafından da teyit edildi. Sonuç olarak dört merkezden de yapılan açıklamalarda yol haritasının ne olduğu ortaya konmadı.

Adı konmasa da "Çözüm Süreci" olarak değerlendirilen ve temelde faşist devletin, iktidar odaklarının girişimlerine dayanan süreç, giderek artan soru işaretleriyle devam etmektedir. Bir yandan "süreçle birlikte Kürt ulusal mücadelesini imha konseptinin çapı her gün kapsamlı saldırılarla genişlerken öte yandan Rojava'yı içerecek Kuzey ve Doğu Suriye'nin statüsü için diplomatik düzeyde tartışmalar ve görüşmeler gerçekleşiyor. Hal böyleyken kitleler sürecin gerçekte olduğunu ve nasıl şekilleneceğine dair cevaplar aramaktadır ve şeffaf yürütülmeyen süreci haklı olarak eleştirmektedir.

İçeride yaşanan gelişmelere geçmeden önce 14-16 Şubat 2025 tarihleri arasında düzenlenen, Suriye'nin geleceğini, İran'ın bölgesel etkisini ve NATO ile AB'nin bölgedeki stratejilerini kapsayan 61. Münih Güvenlik Konferansının önemine değinmek gerekiyor.

MÜNİH KONFERANSI VE KÜRTLER

Rojava Kürtleri, Münih konferansıyla birlikte ilk kez uluslararası bir oturma temsiliyetinde temsil edilmiş oldu. IKBY'den Neçirvan Barzani ve Bafil Talabani'nin de katıldığı bu konferansta Rojava'yı temsil eden Yunus Behram Suriye'deki gelişmeleri, Kuzey ve Doğu Suriye'yi ve bölgesel güvenlik konularını ele aldı. Rojava'nın konferansa katılımını "tarihi bir an" olarak değerlendiren Behram,

"Şimdiye kadar bu forumda yalnızca Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi temsil ediliyordu. Bizim katılımımız Kuzey ve Doğu Suriye'nin küresel güvenlik diyalogunun bir parçası olması yönünde önemli bir adımdır. Bu, endişelerimizi dile getirmek ve tanınma için mücadelemiz açısından kritik bir fırsat." açıklamasıyla uluslararası planda Batı emperyalizminden nasıl bir beklenti içerisinde olduklarına dair önemli veriler sunmuştur. Rojava'nın bu konferanstaki beklentilerinin güvenlik, de-facto yönetimin yapısı, QSD'nin rolü ve IŞİD tehdidi gibi konularda atılan adımlarla ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

Batı emperyalizminin Rojava ile ilişkilenmesinin gerekçesi olarak öne sürdüğü "IŞİD tehdidi" Behram'ın söz aldığı panelde ana başlıklardan biri oldu. Behram, Rojava'nın meşruluk zeminini güçlendirmeye yönelik SDG'nin Avrupa'ya "IŞİD tehdidi"ne karşı koruduğunu taahhüt etti ve bu nedenle "takdir edilmesi gerektiğini" vurguladı. N. Barzani ise konferans kapsamında Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Antakya Patriği ve Süryani Ortodoks Kilisesi Genel Ruhani Lideri Moran Mor İgnatius II. Efrem, ABD'li Senatör Chris Van Hollen, Kuveyt Başbakanı Şeyh Ahmed Abdullah Ahmed Sabah gibi üst düzey isimlerle bir dizi görüşme gerçekleştirdi. Bu görüşmelerin ayrıntılarına sahip değiliz ancak IKBY ile kurulan iş birliği ve Rojava'yı

da içine alan bölgesel gelişmeler hakkında bir araya gelindiği su götürmez.

Münih konferansında Kürtler iki parçadan temsil edilmiştir ancak Rojava'nın geleceği hususunda Barzanilere önemli roller düştüğü burada yapılan üst düzey temaslara bir kez daha anlaşılmıştır. Transatlantik çıkmazının aşılmasında Suriye'nin ABD ve AB için umut vaat ettiği söylenen bu konferansta bölgesel çaptaki çelişkilerin çözülemediğinin altını çizelim. Zira TC her ne kadar Rojava'ya dair tahakküm planlarında hüsrana uğrasa da küçülen pastadan pay kapmak için şartları zorlamaya devam etmektedir. Hakan Fidan, konferansta Rojava'daki petrol sahalarına işaret ederek "silahlı milislere müsamaha gösteremeyiz" mesajıyla emperyalist efendilerine bir kez daha TC'nin beklentilerini hatırlattı. Suriye'deki geçici hükümeti temsil eden Hasan Şeybani ise "kapsayıcılık" meselesinde beklenen tutumu sergileyerek konferansın beğenisini topladı. Konferansta sergilenen tutumlara bağlı olarak TC ile Suriye'deki "geçici hükümet" arasında daha şimdiden belli başlı çelişkilerin boy gösterdiğini söylemek mümkün.

SÜREÇ, AÇIKLAMALAR VE TEMASLAR

TC'nin başlattığı barış soslu süreç gündemdeki yerini korurken Kürt halkının kazanımlarına ve iradesine karşı saldı-

Cemil Bayık'ın dikkate değer açıklamaları şu şekilde:

"Orta Doğu'da yeni değişimler yaşanıyor, hem de bu değişimler çok hızlı geliyor. I. ve II. Dünya Savaşlarında kurulan sistem tamamen yıkıldı, yeni bir sistem inşa etmek istiyorlar. Kapitalist modernite sistemi yine kendi çıkarları temelinde bir sistem inşa etmek istiyor. Bu da halklara karşı bir sistemdir. Rêber Apo da bu duruma müdahale ediyor."

"Rêber Apo daha önce başlattığı hamleleri daha büyük bir amaca ulaştırmak istiyor. Kürt sorununu savaş zemininden çıkarıp demokratik zemine çekmek istiyor. Bu temelde bir çalışma yürütüyor. Yapılan açıklamalar, yürütülen tartışmalar halk üzerinde, demokratlar, aydınlar, sosyalistler üzerinde olumlu bir etki yaratıyor."

"Kürtler için tarihi bir fırsat ortaya çıkmış durumda. Kürtlerin rolü çok güçlü. Bugün III. Dünya Savaşı Orta Doğu'da yaşanıyor. Orta Doğu yıkıldı, özellikle BAAS rejiminin yenilgisiyle İngiltere ve Fransa'nın I. Dünya savaşında inşa ettiği sistem de yıkıldı. Yeni bir sistem inşa edilecek. Orta Doğu için birçok merkez savaşıyor. Bu savaşta herkes amaçlarına ulaşmak istiyor. Fakat herkes de görüyor ki Kürtler olmadan bu mümkün değil. Bu merkezlerin hepsi de Kürtleri kendi taraflarına çekmek istiyorlar ki Kürtlerle birlikte Orta Doğu'da sonuç

alabilsinler. Bu da Kürtler için büyük bir imkân yaratıyor. Bu yüzden tam da böyle bir dönemde Kürtler ulusal sorunlarını çözmeliler. Yani ulusal konferansı, ulusal kongreyi acil bir şekilde yapmalılar.”

Orta Doğu’nun yeniden dizayn edilmesine dikkat çeken Bayık’ın açıklamalarından da görüldüğü üzere KUH, Kürtlerin emperyalistler için taze kan olduğunun bilincindedir. Emperyalist kapitalizmin baş aktörleri ABD ve İngiltere’nin Orta Doğu’yu “yine kendi çıkarları temelinde” inşa etmek istediği herkesçe bilinen bir gerçektir. Ancak emperyalizm, Bayık’ın iddia ettiği gibi Orta Doğu’da “yeni bir sistem” olarak değil, kendini yeniden üreten bir sistem olarak inşa etmektedir. Öcalan’ın bu duruma halkların lehine müdahale ettiğini söylemek ise demagojiden, başka biçimde söylersek abartıdan başka bir şey değildir.

Açıklamanın devamında Öcalan’ın Kürt sorununu savaş zemininden çıkarıp demokratik bir zemine çekmek istediği ve bu temelde bir çalışma yürüttüğü belirtiliyor. Ancak ülkede demokrasi zemininin var olduğunu söyleyebilir miyiz? Her gün işkenceyle, gözetilmeyle, tutuklamalarla, hak ve irade gaspıyla kuşatılan kitlelerin demokratik bir zeminde hareket edebileceği beklentisi ne kadar gerçekçidir? Bir süredir Kürt-Türk kardeşliğine dair yapılan toz pembe tartışmalar toplumsal ölçekte gittikçe büyüyen milliyetçi dalga ile ne kadar bağdaşmaktadır? Bizce bu ifadeler, KUH’un gerçeği yanlış bir bakış açısından görmesinin dışavurumudur. Faşizmle yönetilen hiçbir ülkede demokrasi zemininden bahsedilemeyeceği açıktır. Dolayısıyla ezilen ulusların hak eşitliği mücadelesinin tasfiyesi girişimlerine “demokrasi zeminine çekme” müdahalesi ile yanıt olunabileceği iddiası inandırıcı değildir. Tam hak eşitliği elde edilmeden “tarihsel kardeşliğin” de canlandırılmaz olduğunu ayrıca bilmek gerek. Zeytin dalı-sopa siyasetinin bir aradalığı ve Erdoğan ile Bahçeli’nin tutarsız görünen tutumları egemen sınıfların bölgeyi kendi çıkarlarına göre, KUH’un tasfiyesine uygun şekilde organize etmeleriyle ilgilidir ve bölge halklarını da kapsayan saldırı ilmek ilmek örülmektedir.

Öte yandan Kürtler için gerçekten de tarihi bir süreç söz konusudur. Ancak bu süreç dendiği gibi bir “fırsat” mı yoksa tehlike mi, tartışılır.

“Fırsat” söylemi Orta Doğu’da yaşanan

yıkımın, özellikle BAAS rejiminin “yenilgisinin” İngiltere ve Fransa’nın inşa ettiği sistemin yıkılmasına yol açtığı savına dayanmaktadır. Bu savın bir yanılığın ibaret olduğu açıktır. Öyle ki bölgesel dizaynda ABD ile birlikte İngiltere ve Fransa tayin edici konumdadır. Dolayısıyla Kürt ulusunun kurtuluşu için tehlike arz eden bu tarihi süreci, ABD ve Batılı emperyalistlere bağımlılığın resmî bir içerik kazanması ve güçlenmesi için “fırsat” olarak değerlendirmek mümkün. Bununla birlikte Kürtlerin Orta Doğu’daki çelişkilerden ve emperyalistlerle kurulan ilişkilerden faydalanarak ulusal kongreyle sorunu çözmeleri gerektiği düşüncesi akıllıca görünse de dört parçada ipleri elinde tutanın, ilhakı, işgali, karıştırma ve barıştırma gücüne sahip olanın emperyalistler olduğunu unutmamak gerekir.

LÜTFEDİLEN TESLİMİYETTİR

Sürecin adı henüz konmamıştır ancak bölgesel gelişmeleri, emperyalistlerin yönelimlerini, TC’nin ve KUH’un durumunu göz önüne alırsak Kürtlere bir şeyler sunulacağı aşikâr. Ancak bu, ulusal düzeyde bir kazanımın gündemde olduğu anlamına gelmez. Ulusal kazanımlar elde etmenin yolu Türk egemen sınıflarının tasfiye çağrılarına olumlu dönüşlerle değil, haklı savaşı büyütmeyle mümkündür. Türkiye, İran, Irak ve Suriye devletlerinin dört parçadaki ilhakı bu coğrafyada militarizmle varlık göstermektedir. Bu nedenle TC’nin Kürt ulusal mücadelesini tasfiye etme isteği açıkken ulusal haklar temelinde bir adım beklentisi olası değil. Dolayısıyla bu süreçte de Kürtlere sunulacakların temelinde gasp edilebilir, geri alınabilir şeyler olacağını ön görmek mümkün. Nitekim TC’nin sürecin başından beri halkın iradesini kırmak isteği ve imha konseptli tasfiye planları da bunun için tartışılmaz derecede bir veridir. Halk kitlelerine rağmen kazanımların ne olabileceği açık olmalıdır.

Hal böyleyken KUH’un sahip olduğu paradigmanın sınırlarının uzlaşmacı çizgilerle belirlendiği ve ancak belirttiğimiz seviyede bir “ilerleme” kaydedilebileceği açık olmalıdır. Çünkü KUH her ne kadar kısmen büyük ama esas olarak etkili bir silahlı güce sahip olsa da reformizmle hareket etmektedir. Bu bağlamda TC’nin, Kürtlere ulusal kazanımlar lütfedeceği düşüncesi kusurludur. Kazanımlar olası lütuflarla değil, ancak ulusal kurtuluş mücadelesini örgütlemekle ve büyütmeyle elde edilebilir.

HDK soruşturmasında 30 kişi tutuklandı

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın HDK’ye dönük başlattığı soruşturma kapsamında 30 kişi tutuklandı, 13 kişi ev hapsiyle 8 kişi de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın Halkların Demokratik Kongresi’ne (HDK) dönük başlattığı soruşturma kapsamında 18 Ocak’ta 10 ilde yapılan ev baskınlarında aralarında gazeteci, sendikacı, sanatçı ve siyasetçilerin de olduğu 51 kişi “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla gözaltına alındı. Gözaltına alınan 51 kişi, İstanbul Siyasî Şube’de işlemlerinin tamamlanmasının ardından savcılık ifadeleri için Çağlayan’da bulunan İstanbul Adliyesi’ne getirildi. Savcılık, “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla 51 kişiden 16’sını adli kontrolle serbest bırakılması, 35 kişiyi ise tutuklama talebiyle nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği’ne sevk etti.

Ev hapsi talebiyle sevk edilen 13 kişiye hakimlik, “örgüt üyeliği iddiasıyla ev hapsi, adli kontrol talebiyle sevk edilen 3 kişiye adli kontrol uygulayarak serbest bıraktı. Hakimlik 30 kişinin tutuklanmasına karar verdi. Tutuklama istemiyle hakimliğe sevk edilen 5 kişi de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

TUTUKLANAN İSİMLER

Tutuklananların isimleri şöyle: “Atilla Özdoğan, Ece Yılmaz Karabacak, Özlem Feza Sezer, Yakup Kadri Karabacak, Aynur Cengiz, Ayşe Bengi Çelik, Dilek Posl, Erkin Barın Göylüler, Kardelen Taş, Melek Kızılocak, Şengül Erdoğan, Ayşe Panuş, Gazeteci Elif Akgül, İlknur Melengeç, Mehmet Saltoğlu, Gazeteci Ercüment Akdeniz, İbrahim Halit Elçi, Gazeteci Yıldız Tar, Zeyfu Fakir, Alya Akkuş, HDK Genel Meclis üyesi Esengül Demir, Melih Kayhan Pala, HDK Genel Meclis üyesi Osman Zorba, Halk Sanatçısı Pınar Aydınlar, Saime Oğuzhan, EMEP İstanbul İl Başkanı Sema Barbaros Durmuş, Semiha Şahin, Berfin Azdal, Ahmet Saymadi, Emrecan Bayram.”

HPG’li Adnan Doğan’ın cenazesi 4 yıl sonra ailesine teslim edildi

Doğan’ın ailesinin yapmış olduğu başvuruya 4 yıl aradan sonra cevap verildi. Kan örneklerinin uyuşturğunun Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bildirilmesi üzerine Mardin’in Nusaybin ilçesinde yaşayan aile, sabah saatlerinde Şırnak’a geçti.

Beytüşşebap’ta 2021 yılında çıkan bir çatışmada ölümsüzleşen HPG’li Adnan Doğan’ın cenazesi 4 yıl aradan sonra ailesine teslim edildi.

Şırnak’ın Beytüşşebap ilçesi kırsal Kela Memê alanında 23 Nisan 2021 tarihinde yaşanan çatışmada ölümsüzleşen HPG’li Adnan Doğan’ın (Ronî Çiyager) cenazesi ailesi tarafından teslim alındı.

Savcılıkta işlemleri tamamlayan aile, ardından kimsesizler mezarlığına giderek, Doğan’ın cenazesini defnedildiği yerden aldı. Nusaybin’de yoğun polis ablukası altında Mohris Mezarlığına götürülen cenaze burada sadece aile bireylerinin katılımına izin verilen törenle toprağa verildi.

TRUMP'IN GAZZE PLANI, ORTA DOĞU'DA İSYANLARA YOL AÇABİLİR*

Trump'ın Gazze hakkındaki son açıklamaları gerçekten şoke ediciydi. İlk olarak, ABD'nin Gazze'yi "sahiplenme" ve oradaki Filistinlileri "temizleme" planını açıkladı; Gazze'yi Orta Doğu'nun "Riviera"sına dönüştürmeyi hedefliyordu. Ardından Ürdün ve Mısır'a, yıllık yardımlarının kesilmemesi için iki milyon Gazzeli mülteciyi almaları gerektiği bildirildi. "Bunu yapacaklar, tamam mı?" diye ısrar etti.

Son olarak, Trump Gazze'de tutulan tüm İsraili esirlerin, kendisinin belirlediği keyfi bir tarihe kadar, 15 Şubat Cumartesi günü öğle vakti, serbest bırakılmasını emretti; aksi takdirde "her şey kontrolden çıkacak" diyordu.

Bundan bir ay kadar önce Trump, İsrail-Hamas ateşkesinin sağlanmasında ekibinin oynadığı rolle övünüyordu. Ancak daha sonra anlaşma ona göre yeterince iyi değildi ve ABD'nin anlaşmanın şartlarına müdahale etme hakkı vardı sadece serbest bırakılacak esirlerin tarih, zaman ve sayıları konusunda değil, tüm nihai hedeflerle ilgili müdahale hakkına sahipti.

Trump'ın yağmacı emlak uygulamalarını "büyük oyun" jeostratejisiyle birleştirme girişimlerine çoğu durumda komik denebilir. Ancak akbaba kapitalizmini soykırım ve etnik temizliğe uyarlamının komik bir yanı yok.

GAZZE'YE BAKIŞ

Nihayetinde Trump'ın, tüm şatafatına rağmen hiçbir zaman başarılı bir burjuva olmadığı unutulmamalıdır. Kariyerine başladığında babasından bir milyon dolarlık bir destek aldı ancak yine de bir TV "yıldızı" olmadan önce 6 kez iflasını ilan etti. Ayrıca ırkçılık konusunda da ün kazanmış ve kendisi için çalışan yüzlerce kişiyi maaşlarından mahrum bırakmakla suçlanmıştır.

Bu açıdan bakıldığında, "devlet adamı" figürü, Trump'ın "geliştirici" versiyonunun radikal ölçekte büyütülmüş hali olabilir; zorbalık ve gösterişle olan biteni gizlemeye çalışıyor.

Ama asıl mesele ne? Önce Trump'ın fikirlerinin ne olmadığını inceleyelim.

Burada Gazze'yi pahalı bir gayrimenkule dönüştürme fikrinin orijinal olmadığını belirtmekte fayda var.

Singapur ve Hong Kong, Batı'nın Gazze Şeridi'ne yönelik projeksiyonlarının yorgun fantezileri olma eğilimindeydi; Dünya Bankası ve Thomas Friedman daha önceki dönemlerde bu vizyonlara geçerlilik kazandırdı. Ancak gerçek şu ki hiçbir Batılı güç Gazze gerçeğiyle ve temsil ettiği adaletsizlikle yüzleşmek istemedi.

Bu bölge yalnızca, 1948'de Güney ve Sahil Filistin'inin etnik temizlikle karıştığı adaletsizliğe uluslararası iş birliğinin sürdürüldüğü bir zeminde varlığını sürdürebilmektedir; dahası, bu eylemin 77 yıl sonra hâlâ devam eden politik ve insanî yaraları göz ardı edilemez.

Bu açıdan, Trump'ın "Gazze Riviera" fikri, Gazze'deki iğrençlikten duyulan utanmaz bir suç ortaklığı ve korkaklık geleneğini sürdürmekten başka bir şey değildir. Batı, dün de bugün de Filistinlilere hiçbir şey sunmadığını kabul etmek yerine, yeni hilelerle işin içinden çıkmaya çalışmaktadır.

Gazze fantezisinin hiçbir zaman uzun süreli bir kabustan başka bir şey olmadığını da belirtmek gerekir. İsrail bu planlara aldırmaksızın bölgeyi defalarca bombalayarak "Taş Devrine" geri döndürdü ve yaşamın sürdürülemez olduğu tarih öncesi koşulları yarattı.

BATI'NIN GERİLEMESİ?

Yine de Trump'ın planlarının en az iki açıdan yeni olduğu kabul edilmelidir. Birincisi, bölgenin "şanssız" olma eğilimini aşmak için Filistinlilerin Gazze'den kitlesel olarak nakledilmesi yönündeki özür dilemeyen çağrısıdır.

İkincisi ise Trump'ın doğrudan sömürgeleştirmek istediği topraklar listesine Gazze'nin de eklenmesiyle ABD'nin fiili sahipliğini önermesidir.

Bu fikirlerin Trump'ın yeni-izolasyoncu eğilimleriyle ya da sözde arzuladığı barışçı ünüyle ne kadar örtüştüğünü kimse tahmin edemez. Ancak mesele de tam olarak bu.

Trump'ın palavraları ve kabadayılıkları ideolojik ve siyasî olarak o kadar tutarsız ve deha ve ihtişam hayalleriyle o kadar renklendirilmiş ki, güç ve vizyonu yansıtmıyor -tam aksine. Geç dönem emperyalist sihirli düşüncenin kokusu nu taşıyor. Aşırı derecede gözdağı ve

güce dayanıyor ve Batı'nın gerilemesi ve İsrail'in sona yaklaşması bağlamında tasarlanıyor. Buna şaşırmalı mıyız?

Trump'ın yeniden seçilmesi, ABD'nin liberal siyasî ve kurumsal düzeninde köklü demokratik ve kurumsal krizlere işaret etmektedir. (...) Şimdi, Trump yönetiminin çeteler ve pek de gizlenmeyen neo-Nazilerle dolup taşıdığını izler-ken bu distopik zombi parti otobüsünün nereye gittiğini görmek fazla şaşırtmamalı.

Elbette, "uyanmış halkı" cadı avına çıkarmak ya da devasa çıkar çatışmaları rüşvetleri kur-mak amacıyla etrafını dalkavuklar ve üçkâğıtçılarla çevrelemek bir şey olsa da Titanik'te son bir yelken açılacak yolculukta dünyanın size katılmasını beklemek bambaşka bir şeydir.

ORTA DOĞU'DAKİ ABD POLİTİKALARI

Trump'ın sarhoş bir halde silahlanmaya başlaması Orta Doğu'da beş alarm zilinın çalmasına neden oldu. ABD Başkanı yönetimin demokrat ya da cumhuriyetçi olmasından bağımsız olarak uzun süredir ABD'nin emperyal tasarımlarına hizmet eden bir dizi geleneksel politikayı bir çırpıda terk ediyordu. ABD'nin on yıllardır Arap ve İslam dünyası sahnesinde oynadığı "dürüst arabulucu" rolü geri-de kaldı. Şimdi etnik temizlik için özür dilemeyen bir sadakat var ve ABD politikası açıkça Siyonist yelpazedeki en aşırı sağcı çizginin yanında yer alıyor. Eğer Trump ve İsrail gerçekten Gazze'de etnik temizliği tamamlamaya kalkarsa ABD'nin bölgedeki tarihî politikalarının temel taşları bir gecede çökecektir. Arap ve Müslüman dünya-sı, elitlerinin İsrail ile barış anlaşmaları imzalamasına karşı çıkmadıklarında sonuçta ne ola-cağını açıkça görecektir. İhanet duygusu sonsuza kadar bastırılamaz.

1979 Camp David Anlaşması, en büyük Arap ülkesini İsrail'le angajman çemberinden çıkarak ABD'nin Orta Doğu politikasına nesiller boyu paha biçilmez bir hizmette bulunmuştur. Ayrıca Mısırlı subay sınıfını da etkili bir şekilde yozlaştırdı. Camp David ayrıca diğer Arap dev-letlerinin Filistinlilerin haklarını desteklemeye yönelik birleşik bir Arap pozisyonu pahasına İsrail ile kendi ikili anlaşmalarını yapmalarının yolunu açtı.

Ancak Gazze'de etnik temizlik yapılma-ya kalkılırsa tüm bu siyasî yörünge ve buna bölgesel olarak angaje olan siyasî ve ekonomik sınıflar gayrimeşru hale gelecek ve kendilerini halkları ya da orduları tarafından değiştirilmek üzere hedef alınmış bulacaklardır.

Batı'nın varlığı, çıkarları ve Batı bloğunun İsrail'e, soykırımı konusunda nasıl yakın bir şekilde destek verdiği düşünüldüğünde bu eylemlerle açılacak bölgesel selden kaçmanın zor olacağı anlaşılabilecektir. Bu dinamik hemen meydana gelmesede bazı önemli gelişmeler beklenenden çok daha hızlı biçimde uygun bir darbe ya da halk hareketliliğinin bir araya gelişi ile gerçekleşebilir. İşte bu yüzden, süreçte kayıtsızlaşmış Arap rejimleri hızla Trump'ın planlarına karşı ortak bir cephe oluşturmak için harekete geçti. Onlar, bölgenin mevcut sosyoekonomik ve politik düzeninin ne kadar kırılgan olduğunu o kadar biliyorlar ki bu durumu istikrarsızlaştırmak için fazla bir şey yapmaya gerek kalmaz. Gerçekten de 2010'da Tunus'un kırsal bir köyünde ruhsatsız bir meyve satıcısı ile yerel bir polis arasında yaşanan bir tartışmanın, Fas'tan Bahreyn'e kadar tüm Arap dünyasını ateşe veren bir orman yangınına dönüşeceğini kim tahmin edebilirdi? Şüphe yok ki bu ateşin külle-rinde hâlâ kor var. Dahası, Gazze'deki etnik temizlik ve İsrail'in ve Batı'nın Filistin'de sürdür-düğü korkunç politikalar, Arap ve Müslüman dünyalarının kimlikleri, tarihleri, dinleri ve kültürleri ile doğrudan ilişkilidir.

Trump'ın etnik temizliği onaylaması ve Gazze'yi yeniden sömürgeleştirme planları da küresel ve tarihî boyutlarda muazzam suçlar işleme isteğine işaret ediyor. Trump bunu, küresel hesap ve-rebilirlik sistemlerinin zayıfladığı, kişisel kırılganlık ve güvencesizliğin arttığı bir dönemde yapıyor. Trump'ın planı açık bir tehdit ve Batı'nın "Üçüncü Dünya" üzerindeki sömürgeci kıyımına iliş-kin daha önceki karanlık dönemlere bir geri dönüşü simgeliyor. Bu, Batı emperyalist tarihinde sismik bir dönüş olacaktır ve Filistinlilerin bu yeni/eski dünya düzeniyle tek başlarına yüz-leşmek zorunda kalmaları için hiçbir neden yoktur, özellikle de direnmemek bu güçlerin bir sonraki hedefinin sizin olmasına davetiye çıkaracağı anlamına geliyorsa.

**Bu yazı Tewfik Haddad tarafından The New Arab websitesi için "Trump's Gaza plan may lead to uprisings across the Middle East" başlığı ile 20 Şubat'ta kaleme alınmıştır. Türkçe çevirisi Yeni Demokrasi tarafından yapılmıştır.*

İŞÇİ SINIFININ ÖZ ÖRGÜTLENMESİ OLARAK SENDİKALAR

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

(V.I. Lenin)

nın “kendinde sınıf” olmaktan “kendisi için sınıf” olmaya geçiş sürecidir. Burada işçi sınıfına taşınan bilinç sorunu belirleyicidir.

parçalanmış hem de zorlaştırılmıştır.

Özelleştirmenin, taşeronlaştırma ve esnek çalışmanın çok çeşitli biçimleri hayata geçirilirken üretim parçalara ayrılarak işçi sınıfının organik birliği de önemli oranda dağıtılmıştır. Taşeron şirketlerde, fason üretim yapan firmalarda ve geçici işlerde çalışan kayıtsız, örgütsüz ve güvencesiz işçilerin sayısı hızla artarken kadrolu, sendikali ve sosyal güvenceye sahip işçilerin sayısı aynı oranda azalmıştır. Hizmet ve ticaret sektörü diğer sektörlerin aleyhine büyük bir genişleme göstermiş, üretimde kadın ve çocuk emeği önemli bir yer kaplamaya başlamıştır. Bu tablonun bir diğer ayağını ise işsiz nüfustaki büyük artışlar oluşturmaktadır. Sonuçta işçi sınıfı kendi içerisinde farklı kategorilere ayrılarak ortak zeminde mücadele ve örgütlenmesinin koşulları zayıflatılmıştır. Güvencesiz ve taşeronda çalışma kadrolu ve sendikali işçiler için önemli bir “tehlike” oluştururken örgütsüzlüğe yönelmek bir seçenek olarak tehlikeyi genelleştirmiş, tüm işçi kesimlerini kapsar olmuştur. Egemen sınıfların iş gücünü çok daha ucuza getirmek amacıyla, işçi sınıfı içerisindeki suni ayrımları daha da derinleştirdiği ve bu farklılıkları kullanması da cabasıdır.

SINIFIN BAĞIMSIZ DEVRİMCİ ÇİZGİ VE MÜCADELESİNİ OLUŞTURALIM!

Devletin kapsamlı ve bir bütünlük içinde yürüttüğü saldırı politikalarına karşı, işçi sınıfının örgütlenmesi ve kendini etkin biçimlerde ifade etmesi genelde kolay değildir ve bu süreci örgütlemek uzun, sabırlı ve kararlı bir hattı şart koşmaktadır. Sorunumuz ne yapılacağını bilmemekte değil, bilineni hayata nasıl geçireceğimizde. Konuyla ilgili sorunlarımızdan birini işçi sınıfının bağımsız militan mücadele hattının nasıl oluşturulacağı ve bu konuda Devrimci Demokratik Sendikal Birlik’in (DDSB) nasıl bir rol üstleneceğidir. İşçi sınıfına mevcut sendikalarda örgütlenme çağrısının nasıl yapılacağı ve DDSB’nin bu sendikalarda kendini nasıl örgütleyeceği yaşanan kafa karışıklığının başında gelmektedir.

Hatırlanması gereken temel nokta şudur: Sendikal Birlik faaliyetini sadece sendikal mücadele ile sınırlamaz; faa-

liyeti gene bir işçi sınıfı hareketi olarak sınıfsız toplum mücadelesine bağlı ele alır ve yürütür. Var olan sendikalardan da esas olarak bu yönüyle ayrılır. Diyebiliriz ki Sendikal Birlik sendikaların devrim okulu kimliği kazanması için oluşturulmaya çalışılan bir anlayıştır, onun amacı budur.

Sendikal Birlik işçi sınıfı ve emekçileri ekonomik-demokratik mücadelelerle eğiterek devrimci mücadeleye kazanmayı/katmayı amaçlar. Bulunduğu sendikalarda ve diğer örgütlenmelerde sınıf sendikacılığının hâkim olması için mücadele eder. Bununla beraber kendini sendikalar içerisindeki çalışmalarla sınırlamaz. Çalışmasının önemli bir diğer ayağını örgütsüz işçi ve emekçilerin sendikalarda ve çeşitli sınıf örgütlerinde örgütlenmesi oluşturur. Sınıf sendikacılığının işçi sınıfının örgütlü ve kolektif gücüyle yaşam bulacağını bilerek tüm çalışmalarında işçi sınıfının sendikalarda örgütlenmesini teşvik eder ve bunu örgütler.

İfade ettiğimiz bu anlayış bugünkü tabloda, yani işçi sınıfının bu denli örgütsüz ve parçalı hareket ettiği, sendikaların uzlaşmacı ve teslimiyetçi çizgisine rağmen görevimizin ne olduğunu bize anlatmaktadır. Örgütsüzlüğün bu denli hâkim olduğu, toplumsal çürümeden işçi sınıfının da payına düşeni aldığı, örgütlülüğünden bu denli korkulduğu durumda sınıfa örgütlenmekten başka çaresinin olmadığını anlatmak. Hali hazırda ki tüm kazanımların ancak örgütlü bir mücadeleyle kazanıldığını anlatacak sayısız örnek söz konusu.

Mevcut işçi sendikaları içinde sınıf sendikal anlayış ve çizgiyi hâkim hale getirmek hedefini ise somut koşullardan bağımsız tartışamayız. Hali hazırdaki sendikaların işçi sınıfının sorunlarına uzaklığı, sınıfın sendikacıları olmaktan ziyade patronların sendikaları haline gelen mevcut konfederasyonlarda kastlanmış gerici-işbirlikçi çizgiyle mücadele şarttır. Ancak bu değişimin tek başına olmayacağı bir gerçektir ve bu değişimi sağlayacak güç işçi sınıfının kendisidir. Bu nedenledir ki bugünkü mevcut durumda enerjii işçi sınıfının örgütlenmesine harcamak gerekir. Sendikal bürokrasiyi yenecek, onu koltuğundan aşağı itecek doğru önderlikle buluşan işçi sınıfıdır.

Aralık ayında asgari ücretin açıklanmasının ardından 2025 yılının ilk ayından itibaren “insanca bir yaşam ücreti” talebiyle çeşitli iş kollarındaki işçiler iş bıraktı. Esası ekonomik talepli bu direnişlerde örgütlenme hakkını da kapsayan demokratik talepler gündem oldu. Bu grevlerin bir kısmı kazanımla sonuçlanırken bir kısmı devam ediyor. Ekonomik-demokratik talepli bu direnişlerin parçalı ve doğru önderlikten yoksun olmalarına rağmen sağladıkları kazanım sınıfın moral ve başarı ruhu açısından önemlidir.

TÜİK verileriyle anlatılan işsizlik rakamlarının devamında okunan örgütsüzlük rakamları işçi sınıfının günümüz koşullarında içinde bulunduğu durumu resmetmektedir. “16 milyon 864 bin 733 işçiden yüzde 14,97’sine denk gelen 2 milyon 524 bin 547’si, herhangi bir işçi sendikasına üye” olduğu ifade ediliyor. Güvenilir olmayan bu rakamların sunduğu örgütsüzlük tablosunun tek bir nedeni yoktur. Bir dizi neden sunmak mümkünken biz burada sınıfın öz örgütlülükleri sendikaların rolünü ve müdahale yollarını tartışacağız.

İşçi sınıfının toplumsal sınıflar içerisindeki belirleyici yeri esas olarak onun sonuna kadar tek devrimci sınıf olmasından kaynaklanır. Bu, onun aynı zamanda tarihin en devrimci ideolojisine sahip olduğu gerçeğini içerir. İşçi sınıfı gelişen ve geleceği temsil eden sınıftır. Bu nedenle onun gücü nicel varlığıyla değil üretimde ve toplumda üstlendiği rolle, nitel varlığıyla ölçülür. İşçi sınıfının üretimden gelen gücü, o olmadan hiçbir şey olmayacağını kanıtlar. Üretim içerisindeki bir aradalığı ve disiplini onun birliği ve örgütlü mücadelesinin de temel koşulunu oluşturur. Bu yönüyle de işçi sınıfı diğer toplumsal sınıflara nazaran en örgütlü ve dinamik sınıf olarak ayrı bir yerde durur. İşçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesi onun politik olarak bilinçlenmesinin de koşullarını yaratır. Bu süreç işçi sınıfı-

Sendikalar, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadele araçları olarak kurulmuşlardır. İşçilerin öz örgütlülükleridir ve toplumsal gelişimleri içinde “devrimin okullarına” dönüşürler. Sendikal mücadele işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesinin bir parçası olduğu sürece en ileri sonuçları elde ettiği koşullarda dahi ancak emeğin ücret sömürsünü sınırlayacak mücadeleye öncülük edebilecek bir niteliğe sahiptir.

Bu genel kabul gören doğruyu hatırlatmamızın nedeni işçi sınıfına ve onun örgütlenmesine yönelik çalışma rotasını belirlerken bu doğruların yol gösterici olacak olmalarıdır. İşçi sınıfını ve sendikaları doğru kavramadığımızda bu mücadelede sağa ya da sola sapmak kaçınılmaz olarak yaşanır. Şehirlerde olup işçi sınıfının bulunduğu alanlarda çalışmanın önemini kavramamak, bu alanları yeterince önemsememek, araştırmamak toplumsal mücadelenin geldiğimiz aşamasında sınıfın rolünü kavrayamamakla ilgilidir. Bir başka kavrayışsızlık da sendikaları merkeze koyan yaklaşımdır. İşçi sınıfını sendikalarda örgütlenme mücadelesi bizim için belirleyici önemdedir. Ancak onun merkezde olduğu bir mücadele sistemle sınırlı kalır ve sınıfın yıkıcı gücü bu sınırların ötesine gidebilecekken hareket bundan yoksun kalır. Buna rağmen bugünkü tablo sendikal bilincin şartlarının zorlanmadığını göstermektedir ki bu mücadelenin seyri bakımından zorlu görevin derinliğini göstermektedir.

Bu tabloya bir anda gelinmediğini biliyoruz. Emperyalist-kapitalist sistemin krizlerle ayakta duran yapısı ülkemiz gibi bağımlı ülkeleri daha yıkıcı biçimlerde sarsmıştır. Özellikle kriz koşullarına rağmen sistemi sürdürmenin yolu muhalif kesimlere azgınca saldırmaktır. Kriz karşısında üretim modellerinin yenilenmesi ve çeşitlenmesini genelde yasal düzenlemeler takip etmiş ve toplumun bütünlüklü yapısı önce üretimin biçimi ile ardından yasal düzenlemelerle hem

Milliyetçilikle Mücadelede Far

Son dönemde daha da artmış olarak faşizmin yaygınlaşmasından, bununla uyumlu olarak milliyetçi söylemlerin de artmasından söz ediyoruz. Bir önceki yazımızda konu ettiğimiz emperyalizmin genel krizinin derinleşmesiyle ezilen uluslarla emperyalizm arasındaki çelişkinin keskinleşmesi, sözünü ettiğimiz milliyetçi söylemlerin de kaynağıdır. Milliyetçi söylemi ABD'deki son seçimlerde "küreselcilerle ulusalcıların karşılaşmasından ulusalcılar zaferle çıktı" yorumlarında da gördük. Bu yorumlar söz konusu devletlerdeki ulusalcılığın "küresel" ölçekte olduğunu kavrayamamanın sonucudur. "Ulusalcı" denen Trump ABD ulusal sermayesini ancak onun emperyalist niteliğini koruyarak savunabilir. İçerik kapanmak, kendi yağında kavrulmak gibi bir eğilimle bunu başarması zaten mümkün değildir. ABD'de egemenler arasında "ulusalcılar" ve "küreselciler" ayrımı yapmak abestir. Bütün bunlar hem ulusalcı hem de küreselcidirler. Emperyalizmin kendisi, kapitalizmin bir dünya düzeni olarak gelişmesinin kaçınılmaz sonucu zaten budur.

Böyle olduğu için tutarlı anti emperyalist mücadelenin kapitalizmin doğru kavranmasıyla ilgili olduğu söylenmiştir. İki Farklı Koşulda Gelişen Milliyetçilik Anti emperyalist mücadeleyi tutarlı bir biçimde geliştirmek bu çürümüş sömürü sisteminin çelişkilerinin somut analizi ile mümkündür. Trump'ta tanımlanan ulusalcılık Avrupa devletlerinde de Rusya'da da tanımlanabilir, Filistin gibi ezilen ulusların mücadelesinde de. Bunlar arasında mutlak ortaklıklar söz konusudur; ama aralarında temelde bir ayrım vardır. Marksist literatüre alışkın olanlar için bu, ezen ulus ile ezilen ulus hareketlerinin farklı özelliklerinden kaynaklanır. Uzunca bir süredir bu ayrımın güçlü bir biçimde yapılmadığını biliyoruz. "Her türden milliyetçiliğin reddi" yaklaşımı "artık milletler üstü yaklaşımların geçerli olduğu" iddia edilerek savunulmakta. İşte son dönemde yaşanan birçok olay bu iddianın gerçekçiliğine tam bir gölge düşürmüştür. Komünistler başından itibaren bu iddiayla arasına bir çizgi çekmişlerdir. Bu, milliyetçiliği savunmaktan değildir; ezen ve ezilen ulusların varlığından, uluslar arasındaki eşitsizlikten ötürüdür. Komünistler ezilen ulusların anti emperyalist mücadelesinin bir eşitlik mücadelesi olduğunu ve ilerici olduğunu savunmuşlardır. Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını tamamen sa-

vunmalarının nedeni de budur.

DELİLER DEĞİL BURJUVALAR YÖNETİYOR

Son dönemde yaşanan ve çoğunlukla "absürt" ya da "delilik" gibi kavramlarla tanımlanan söylem ve hareketler emperyalizmin bilindik karakterinin, dayandığı kapitalist ekonominin tüm çürümüşlüğüne ve yaşamaya mahkûm olduğu yıkımın kaçınılmaz sonuçlarıdır. Dünya ekonomisinin genel durumu ve gidişatı üzerine yazılanlar okunduğunda açıkça görülecektir ki Trump, Putin, Netanyahu, Meloni, Millei, Erdoğan, son olarak Merz gibileri bu son derecede çürümüş, yıkılmaya yüz tutmuş sömürü düzeninin çocuklarıdır, bu düzenden gelen ve bu düzene hizmet eden "liderlerdir." Bu şahsiyetlerde somutlaşan ırkçılık, aşırı gericilik, tutarsızlık, düpedüz sahtekârlıklar, ayrıntılı bakıldığında da görülecektir ki bu dünya düzeninin temel kurumlarının çıkarlarıyla, kararlarıyla, yönelimleriyle uyumludur. Sorun söz konusu liderlerin niteliği değil, sistemin temeli olan devasa kurumların niteliğidir. Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Birliği gibi çok bileşenli yapılar, tek tek devletler, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gibi kurumlar tam da bu tür liderlerle uyumludur. Bunlar demokrasi, modern hukuk, birey hakları ve özgürlüğü gibi tarihsel kazanımları uzun bir süredir ilkesel düzeyde görmemektedir. Kuşkusuz tüm bu kurumların sınıf karakterinin farkında olanlar için bu şaşırtıcı değildir, bilinenler ya da öz bugün daha belirgindir sadece. Konumuz elbette bu değil, konumuz bu sayısız örneğin ve pervasızlığın neden yoğunlaştığıdır. Liderlerde somutlaşan cehaletin ve pervasız saldırıların, tüm olagelen davranışlardan uzaklaşmanın, deliliklerin, absürtlüklerin bu derecede yaygın görülmesi neyin göstergesidir? Bir önceki yazımızda genel olarak emperyalizmin buhranından ve dayandığı çelişkilerin keskinleşmesinden söz ettik. Yukarıda tanımladığımız tablo da bunun bir sonucudur. Giderek daha da artacak olan saldırganlık çürümüşlükten, yıkım sürecinin kaçınılmazlığından ileri gelmektedir. Bu çürümüş ve asalak sistemin sahipleri taşıdığı zaafıların, önündeki çok açık problemleri bilindik yollardan çözemeyeceklerinin farkındalar. Kabaca ama anlaşılması için örnekle tarif edersek durumu şöyle söyleyebiliriz: Biden'la denenenler başarısızlıkla sonuçlandı, şimdi bunun devamı olarak Trump'la denenecekler gündemde. Görüyoruz ki bu kez şiddet daha da önde, tehditler

daha vurgulu; "yeni sömürgeleştirme süreci" tespitleri boşa yapılmıyor.

ŞİDDET BU DÜZENİN KENDİSİDİR

Bu saldırganlık çok güçlüdür ve yoğun şiddet kaçınılmazdır. Aksi durumda emperyalizmin devamı mümkün olmayacaktır. Sürekli bir saldırganlıkla karakterize olmuş sistemin durması çökmesi için yeterlidir. İçinde olduğumuz sürecin yasası budur.

"Yasa" deyince kapitalizmin bu özelliğinin daha başlangıçta da var olduğu hatırlatılabilir, ilkel sermaye birikimini açıklarken Marks süreci "... Ve onların mülksüzleştirilmesinin öyküsü, insanlık tarihine kandan ve ateşten harflerle yazılmıştır." diyerek betimler. Kapitalizm bir sömürü sistemi olarak daha baştan şiddetle iç içedir. Şiddet onun ebesidir. Burada farklı olan şiddetin işlevidir, neye olanak sağladığıdır. "Sınıflar savaşımında şiddet kaçınılmazdır" dediğimizde sadece işçi sınıfının devrimci şiddetinden söz etmedik. Burjuvazi de köylüleri, üreticileri feodal düzenden çekerken onların güvenceleri olan, onların mülkü olan her şeyi şiddet uygulayarak ellerinden alırken "kan ve ateşten harflerle" bir tarih yazdı. Böylece çürümüş feodal düzenin tasfiyesi için tüm koşulları yarattı. Kapitalizm ancak bu yolla sağlanmış koşullarda ve elde ettiği "ilk" birikimle ilerleyebildi. Bugün ise aynı "kan ve ateşten harfler" çürümüş kapitalizmin çökmemesi içindir. İlk baştaki şiddet de burjuvazi için kaçınılmazdı, bugünkü de. Bununla beraber yeni olanla çürümüş olanın içerdiği kaçınılmaz şiddet arasında fark vardır. İlki önünde durulamaz bir şiddettir, ikincisi ise önünde durulabilir bir şiddet. Çünkü çökmekte olanın şiddetinden söz ediyoruz.

Derinleşen bunalımın temelinde başta ABD olmak üzere birçok "büyük" dev-

letin çok ciddi bir borç yükü altında olması, buna karşın üretimin her geçen gün zayıflaması, enflasyonun yükselmesiyle birlikte ekonomide durağanlık yaşanması var. ABD uzunca bir süredir "enflasyonla mücadele" içinde. Faizleri yükselterek kısmen başardığı bu mücadele yakın zamandaki verilerle birlikte yenilenmek zorunda! Bir yandan faizlerin düşürülmesi için ciddi bir baskı var, diğer taraftan enflasyonla mücadele görevi var. Bunlar toplumsal yeniden üretim sürecinden bağımsız olaylar değil. Finansal piyasanın üretim piyasasından uzaklaşması, para ile ürün arasındaki makasın genişlemesi ciddi derecede birikmiş borç yükünün, şimdi yaşamakta olan ciddi ekonomik bunalım riskinin temelidir ve bunun olağan yol-

dan değişmesi mümkün değildir. Genel, bölgesel savaş olasılıkları kadar tek tek ülkelerde yaşanan "faşizm" olasılığı da bu süreçten bağımsız gelişmiyor. En son Almanya genel seçiminde sadece AfD'nin oylarını daha artırması ve "iktidar yolunun" açılması buna işaret etmiyor; aynı zamanda CDU'nun yeni lideri ve büyük olasılıkla yeni şansölye Friedrich Merz'in niteliği de aynı duruma işaret ediyor. Merz tüm geçmişi ve tüm açıklamalarıyla "Almanya odaklı olmak üzere" malî oligarşinin çıkarlarını son derecede saldırgan davranarak

Farklı Koşullar ve Farklı Politikalar

korumaya hazır bir lider. Tırpanlanarak zayıflamış sosyal hakların geriye alınmaya devam etmesi, özelleştirmenin derinleştirilmesi, göçmen karşıtlığıyla Alman halkının manipüle edilmesi hedefleri Merz'in verdiği tüm mesajların içeriğini oluşturuyor. Uluslararası ilişkilerde de gerilimin arttığına tanık oluyoruz. ABD hem Elon Musk hem Trump hem de Başkan Yardımcısı J.D. Vance aracılığıyla çok açık biçimde AfD'yi destekleyen ve özelde Olaf Scholz'u aşağılayan hamlelerle seçime müdahale etti. İfade özgürlüğü, kendi kültürünü koruma, demokrasiyi uygulama gibi iddialarla AfD'ye verilen destek, faşizmin bilindik karanlık ve manipülatif özelliklerinin somutlaşmasıydı. Bu da "faşizm eğiliminin" uluslararası düzeyde güçlendi-

ten bu olmadığını göstermez. Aksine bu yolda yürüdüğü açıktır.

Sürecin bu derecede keskin bir mücadeleye doğru ilerlediğini yakın zamanda Orta Doğu'da yaşadık.

FAŞİST ŞİDDETİ DE GÖRDÜK MÜCADELEYİ DE

7 Ekim Aksa Tufanı'ndan beri Orta Doğu'da yaşananlar bunun çok net örneğidir. Elbette bu süreç Aksa Tufanı ile başlamadı. Aksa Tufanı sadece bir gerçekliği görmemiz için aydınlatıcı ışık oldu. Aksa Tufanı'nın hangi plana karşı geliştiğini, emperyalizmin dayattığı hangi anlaşmaları deşifre edip bozguna uğrattığını unutmamak gerekir. Aksa Tufanı'ndan sonra yaşananlar Abraham

Anlaşmalarıyla amaçlananın çok güçlü bir saldırganlıkla yaşama geçirilmek istenmesinden başka bir şey değil. Ya anlaşmayla ya da zorla Gazze, hatta Batı Şeria insanlaştırılacak, daha doğrusu Filistinlilerden arındırılacak! Neden? Amaç sadece ya da iddia edildiği gibi Siyonist İsrail'in güvenliğini sağlamak değil. Amaç Akdeniz'de tam kontrol ve Orta Doğu'da kesin üstünlük sağlamak, petrol ve doğal gaz rezervlerine ve hatlarına sahip olmak, sömürünün yoğunlaşması için Orta Doğu merkezli adımları tamamlamak... Suriye'de yaşananların hiç de absürt olmadığını bu arka plan gösterir. Hey'etu Tahrîrî's-Şam (HTŞ) gibi İŞİD kaynaklı,

El Kaide artığı, El Nusra'nın devamı bir örgüte tüm "uygar" dünya el uzatmış durumda. Bu örgütün lideri, egemen burjuva kesimler için "terörist elebaşı" Colani de bugün Suriye'nin Devlet Başkanı. Üstelik bu başkanlık ona HTŞ'li temsilcilerden meydana gelen Geçiş Hükümet onayıyla verildi. Bu örgüt ve bu devlet başkanıyla birlikte Suriye Gazze'nin, Lübnan'ın uğradığı Siyonist saldırının önünde bir engel değil, aksine bir ön açıcı oldu. Orta Doğu'daki dengeye yaslanarak emperyalizm ihtiyaçlarını karşılamak üzere yoğun

ve etkili bir saldırı gerçekleştirdi. Bu saldırının neredeyse tamamen Hizbullah'a, başta Hamas olmak üzere Filistinli direniş örgütlerine ve Yemen'de Husi'lere yöneldiğini gördük. Ne Hizbullah ne Hamas için tutarlı anti emperyalist diyebiliriz. Bununla birlikte her ikisi de emperyalizmin sözünü ettiğimiz yeni hedefinin önündeki engellerdi ve bu değişmiş değil.

Siyonizm'in önünü tamamen açan emperyalizm onun Suriye'deki ilerleyişini ve burada konumlanışını dahi kabul etmiş/ettirmiş durumda. Henüz HTŞ Suriye'de iktidara yerleştirilmemişken Erdoğan İsrail'i işaret edip "vadedilmiş torak hezeyanı"yla ... tamamen dinî fanatizmle Filistin ve Lübnan'dan sonra gözünü dikeceği yer, açık söylüyorum bizim topraklarımız olacaktır" dediğinde emperyalizmin planından haberdar olduğunu da açık etmişti. Oysa bugün Siyonizm'in Suriye topraklarında olmasına TC'nin bir itirazı yok! Bu da TC'nin emperyalizmle, dolayısıyla Siyonizm'le bilindik ilişkisinin bir kez daha ortaya çıkmasıdır. Sözde millî olmakla gerçekte millî olmak arasındaki farkı bu gibi gelişmelerde açıkça görürüz. HTŞ'nin emperyalizmle kurduğu ilişkinin derecesini de Suriye'deki Siyonist işgalle ölçebiliriz. Elbette bu Esad dönemlerinin bu konuda aklanması anlamına gelmez. Esad dönemlerindeki emperyalizme bağımlılık ile şimdi HTŞ ile başlayan bağımlılık arasındaki fark biçimseldir; ama özde aynıdır. Biçimsel farklılıkların somut ciddi farklılıklara neden olduğunu da unutmamaya bunu söylüyoruz.

MİLLİYETÇİLİK: İKİYÜZLÜ BİR AKIM

Bu örnekler bize "milliyetçilik" üzerinde düşünmemiz gerektiğini göstermektedir. Milliyetçilik zaten yaygın ve güçlü bir akım olmakla birlikte içinden geçtiğimiz koşullarda daha somut görünümleriyle, eylemlerle karşımıza çıkacaktır. İtalya, Hollanda, Fransa, ABD ve Almanya seçimlerinde milliyetçiliğin türlü biçimlerine rastlamış olmamız da bu gerçekliği içeriyor. Milliyetçiliğin koşulları sadece gelişmiş kapitalist ülkelerde değil, yarı feodalizmin varlığını sürdürdüğü bağımlı ülkelerde de güçlüdür. Özel olarak bu ülkelerdeki milliyetçiliğin anti emperyalist doğasına dikkat çekmemiz gerekir. Önceki sayımızda değindiğimiz ezilen uluslarla emperyalizm arasındaki çelişkinin beslediği milliyetçiliği göz ardı etmek devrimci hareketin yapabileceği en büyük hata olacaktır. Filistin, Suriye,

Lübnan, Ukrayna değerlendirmelerinde bu noktanın önemine çok defa vurgu yaptık. Bu devam eden bir sorundur. Dünya üzerindeki baş çelişkinin ihmali dost ve düşman ayrımlarını silikleştirir ve nihayetinde emperyalizmin tahakkümüne karşı mücadelede boşa düşürür. Çeşitli ezilen ulus hareketlerinde bu tehlikenin dikkat çeker düzeyde belirdiğini görüyoruz. Bununla birlikte tam da emperyalizme karşı mücadelede özde veya genelde devrimci olmamakla birlikte devrimci harekete dost olanların görülmemesi de ciddi bir yanılgıdır. Hizbullah değerlendirmesinde buna dikkat çektiğimiz hatırlanmalıdır.

Milliyetçiliğin farklı koşullardaki farklı türleri farklı siyasî sonuçlar doğurur. Bu ayrımı özellikle yapmak gerekir. Yarı sömürgelerde ve ezilen ulusların varlığında milliyetçilik devrimci hareketten tamamen, hatta esas olarak yalıtılmaz. Buna karşın gelişmiş kapitalist ülkelerde, emperyalist ülkelerde milliyetçilik faşizme yol açan özellikleriyle devrimci hareketten tümünden yalıtılmalıdır, politika ona geçit vermemek olmalıdır.

FAŞİZME KARŞI MÜCADELEDE KİTLELER

Faşizmin genel olarak yayıldığından, belli egemen güçlerce propaganda edildiğinden söz ettik. Dolayısıyla bu süreçte faşizme karşı mücadele temel önemde bir konudur. Bu noktada faşizmi doğuran koşulların devrimci mücadelenin zorunluluğunu da içerdiğini hatırlamak gerekir. Kitlelerin kendiliğinden de olsa, tecrübelerinden hareketle faşizme izin vermeyeceği söylenebilir. Kitlelerin tepkisini görmüyor değiliz ve eminiz ki bu tepki, gösterilenden çok daha güçlü ve derin. Ne var ki aslolanın örgütlü kitle olduğunu unutmamak gerekir. Tamamen donanımlı ve örgütlü (ordu, polis, mahkeme, gerektiğinde milis veya paralı/sözleşmeli askerler) güçlerle saldıran burjuvaziye karşı kitlelerin aracı da yaklaşık düzeyde örgütler olmak zorunda... Sözünü ettiğimiz bu ülkelerdeki kitle tepkisinin başka düzeylerde ve boyutlarda değerlendirilmesi ve tartışılması gerektiğini de unutmamak gerekir. "Faşizme karşı" yoğun bir kitlesel tepki olmakla birlikte egemen burjuva kesimlerin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşen saldırılara karşı "anti kapitalist" söylem ve propagandalarla kitlelerin manipüle edildiği gerçeği de orta yerdedir.

ğine işaret ediyor; AfD'li ya da AfD'siz olası kitle tepkilerinin önüne geçilmesi, devlet denetiminin garantiye alınması, egemenlerin ihtiyaç duyduğu koşulların her türlü araçla sağlanması amacı Almanya'da bugün daha açık. AfD'nin seçimden "zaferle" çıkamamasını başarı olarak değerlendirenler egemenlerin CDU ile, SPD ile, Yeşiller ile, hatta Sol Parti ile aynı amaca yönelmiş olduklarını ya ihmal ediyorlar ya da anlamıyorlar. Elbette, gerektiğinde açıktan faşizmi savunan bir partiye yol almaları da mümkün. Fakat bu, girilmiş yolun za-

8 MART'TA PRANGALARIMIZI PARÇALAMAYA!

ve doruğa ulaşan gücümüz bunun en büyük kanıtıdır. Kadınların, emek ve özgürlük uğruna neler yapabileceğini gördük.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününe gidiyoruz. Özgürlük, eşitlik arzumuzla ve ayağımızda prangalarımızla, sistemin giydirdiği rollerle, kendimizi görmeyi engelleyen zırhlarla gidiyoruz. Kadınlar 8 Mart'ta ne ister? Gül mü, şirketlerin kısa mesajlarını mı, mağaza indirimlerini mi ya da bir gün sürecektir bir "peri masalları" mı? 9 Mart'ta balkabağına mı dönüştüreceğiz? Biz kadınlar ne gül istiyoruz ne de indirim. Göreceğimiz bir günlük "şefkat", yaşayacağımız bir günlük sınırlı özgürlük hissi, kendini ifade olanağı yaşadığımız cinsel sömürüyü ve baskıları telafi etmeyecek. Yine de 8 Mart'ta olacağız, biliyoruz ki kazanacağımız özgürlüğün ışığı bugünde her birimize degecek...

1857 yılında, New York'taki 40 bin dokuma işçisi kadının yaktığı isyan ateşi hâlâ yanıyor. Bu ateş bazen harlanıyor, bazen kor oluyor; ama inatla yanmaya, ışığını bugüne vurmaya devam ediyor. O günden bugüne değişmeyen bir talebimiz var: Eşit işe eşit ücret. Tek başına bile erkek egemen sömürü düzenini teşhir etme gücüne sahip olan bu talep milyonlarca işçi ve emekçi kadının örgütlenmesini sağladı. Sovyet ve Çin devrimlerinde açığa çıkan

Tüm bu birikim bugünün yeni kadınına müthiş bir deneyim bıraktı. 168 yıl önce New York'ta yakılarak katledildik emeğimiz için greve çıkarken, 154 yıl önce Paris'teki ilk kez iktidarı deneyimledik haklarımız için, 108 yıl önce Sovyetler'de silahımızı elimize aldık devrim için ve biz 76 yıl önce Çin'de meydanları doldurduk özgürlüğümüz için. Karşımızdaki donanımlı gerici zorbaları defalarca alt ettik, öğrendik, donandık.

Kadınları savaşta ve devrimde gördük. Meydanlarda taşlanırken, göç yollarında, köle pazarlarında, işkencehanelerde... Kadınları tarihin her anında bedel öderken gördük. Ve biz kadınları öyle anlarda gördük ki işgalciyi topraklarından çıkarırken, patronuna kafa tutarken, mahkeme salonlarında erkek egemenliği yargılarken, en yakınından darbeyi yediğinde ayağa kalkarken... Devrimde "erkek işi" olarak görülen işleri layıkıyla yaparken, devrimi geliştirirken, devrimi yönetirken... Kadını sınırlara hapseden bu sistem bir şeyi hesaba katamadı: Özgürlüğe doğru adımlayan kadın o andan itibaren bir adım geri atmıyor. İşgal altındaki topraklarında özgürce yaşayamayacağını anlayan kadın işgalciye karşı savaşılmaya başlıyor: Filistin ve Rojava'daki gibi. İşsiz kadın çalışma hakkının, çalışan kadın kreş hakkının, evlenen kadın boşanma hakkının, seçen kadın seçilme hakkının peşine düşüyor.

Bugün erkek egemen sistem haklarımıza, bedenimize, kimliğimize, emeğimize saldırmaya devam ediyor. Dünyanın dört bir yanında bu saldırılar sürerken ülkemize özellikle dikkat çekmek istiyoruz. Oldukça karmaşık olan toplumsal ilişkiler kadının ezilmişliğini de görünmez kılıyor. Öğretilen toplumsal cinsiyet

rollerinden kendine zırh yapan kadın yaşamını bu zırhla ve onun ağırlığıyla yaşıyor. Devletin, erkek egemenliği pekiştiren hamlelerinin etkisi ise oldukça büyük. Kadın cinayetlerinin en çok olduğu yıl geride kalmışken 14 Şubat'ta "Seviyorsan git evlen bence" diye paylaşım yapan bakanlığa baktığımızda dahi bunu görebiliriz: Kadını "sevgi" adı altındaki şiddet sarmalına sürüklemekten vazgeçmiyor. "Kıskançlık cinayeti" tabirini ortaya atanlar da bunlardır! Kadın cinayetlerini ya da kadına şiddeti normalleştiren ve kadına, buna mecburmuş gibi hissettiren bu sistemin ta kendisidir. "Ne var ki bir tokat yediysen, bu yüzden yuva mı yıkılır?", "Aldatmayan erkek erkek değildir", "Altınlarını kumarda yemiş ama yenisini kazanır", "Çocukların babasız mı büyüsün?", "Okuyup da n'olacaksın?", "Çalışırsan çocukların kötü yola düşer" gibi basit görünen ama durumun vahametini gözler önüne seren bu sözleri üreten kendi başına toplum olabilir mi ya da toplumun bunlara yönlendirildiği gerçeğini görmezden mi geleceğiz? Her anımızda bunları düşündürmeye sevk eden bir sistem var. Medya, yargı, devlet yetkilileri sürekli bunu propaganda ediyor. İzlediğimiz dizilerden reklamlara, okuduğumuz haberlerden dinlediğimiz demeçlere kadar hem kadınların hem de erkeklerin bilinci kirletiliyor.

"Aile Yılı" ilan edilen bu yılda erkeğin pa-yına çalışmak, para kazanmak düşüyor; kadına ise bakım yükü, ev işleri, esnek çalışma "imkânı" ve çocuk doğurmak. Cumhurbaşkanı Erdoğan Aile Yılı Tanıtım Programındaki konuşmasında aile kurmanın önündeki engelleri ortadan kaldıracağını iddia ederken aile içi şiddet, kadının görünmeyen emeği konularına hiç değinmedi. Maddi yardımlarla evlilik ve çocuk doğumlarını artırmayı hedefleyen devlet, boşanmaların da maddi sorunlardan kaynaklandığını iddia ediyor. Peki gerçek böyle mi? Eşler ortak ev ekonomisiyle geçimini sağlarken boşanmak son tercih oluyor. Kadınlar boşanmak istediklerinde devlet yardımı alamadıkları içi mutsuz evliliklerini sürdürmek zorunda kalıyorlar. Evlilik için kesenin ağzını açan devlet boşanmak isteyen kadınları adliye koridorlarında bir başına bırakıyor. Çünkü devlet için

kadın aile içinde "yararlı" olabilir, ancak aile içinde! Nafaka hakkı tartışmaları unutulmaya fırsat verilmeden yeniden tartışılıyor, davaların maddi yükünü karşılamak kadına bırakılıyor, hiç çalışmamış kadın tek başına iş aramaya başlıyor. Evlenmek ve boşanmak isteyen eşlerin tüm ekonomik sorunları dışında toplumsal baskıyla da karşı karşıya kaldığını unutmamak gerekir. Ülkemizde evlenmek ve boşanmak kendi başına da büyük sorunlar teşkil ediyor. Boşanmış bir kadın ya da hiç evlenmemiş bir kadın "evde kalmış, dul, geçimsiz" etiketleriyle yaşamına devam ediyor. Hor görülen kadına çalışma hayatında da aynı etiketler yapıştırılıyor. Başarılı bir kadının mutlaka bir "hinlikle" başarılı olduğu gibi. Cefakâr olan kadın iş yerinde esnek ve güvencesiz çalışmaya layık görülüyor. Fedakâr olan kadına patronların "Biz bir aileyiz" sözüyle evde üstlendiği misyon yükleniyor. Patronlar bir aile gerçekten. İşçi ve emekçi kadınlar o ailenin ancak üvey evladı olabilir. Öyle ki kadınlar iş başvurularında "çocuk yapmayı düşünüyor musun?" sorusuyla karşı karşıya kalıyor, kadına hakkı olan hamilelik-annelik izni hiç tartışma konusu yapılmadan kapı gösteriliyor. Ustabazlarının mobbingi, göreceli iş tanımları, ek mesaiye rağmen verilmeyen ücretler de çalışan kadın üzerindeki görünmeyen şiddetlerdir. "Uysal" kadın işçiler yaratmayı hedefleyen patronlar 8 Martlarda gül dağıtıyor. Erkek işçiyle kadın işçi birbirine kırdırmaya çalışılıyor. Erkek işçi iş bulamamasının sebebinin düşük ücretle çalışan kadın olduğunu düşünüyor. Erkek çalışan "yükselememesinin" sebebini kadında arıyor. Oysa biz kadın ve erkek işçilerin el ele verdiğinde nice grevden zaferle çıktığını gördük. Bu egemenlerin oynamayı sevdiği bir oyun ama kazanmaya yazgılı olan işçilerdir.

Tarihimiz yenilgi ve zaferlerle dolu. Ayağımızdaki prangaları biz takmadık. Prangaların bize takıldığı ilk andan itibaren de onları çıkarmaya çalışıyoruz. Artık paslanmış, bizi ağırlaştıran bu prangaları parçalamak için yeterince güçlüğüz. Kurtuluş ellerimizde.

MİLLİYETÇİ POLİTİKALARLA ALMANYA'DA SEÇİM "ZAFERİ"

Almanya'da 23 Şubat'ta yapılan erken seçim tamamlandı. Almanya için kritik olduğu değerlendirilen bu seçim katılımın en yüksek olduğu seçimlerden biri oldu. Erken seçime götüren koşullar ekonomik krizden bağımsız değil. Ekonomik kriz, savaş, borçlanma sorunları birçok kapitalist ülkede olduğu gibi Almanya'da da yaşanıyor. Erken seçime giden Almanya'da, seçim öncesi göçmen karşıtlığı üzerinden faşist propagandaların yapıldığı yoğun bir atmosfer vardı. Bu politika Almanya'da milliyetçiliği körükledi. Almanya için Alternatif (AfD) bu söylemlerin başını çekiyordu. Burjuva partilerin Almanya'nın sömürü çarkındaki aksamlara "çözüm" arayışı artarken anti faşist mücadelenin de ayak sesleri yükseldi. AfD'nin Alman ulusunun milliyetçi duyguları üzerinden yükselttiği şoven politikalar kitlelerde "karşılık" buldu. AfD'nin ikinci parti konumuna gelmesi bunu açıklıyor.

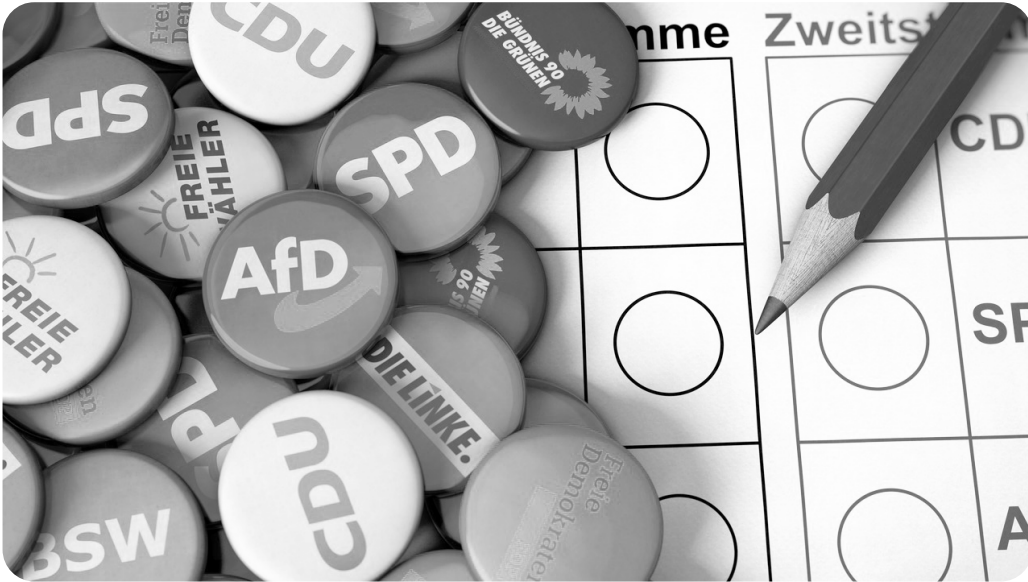
ERKEN SEÇİME GİDEN YOL: KRİZLER

2021 yılında birinci parti çıkan Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD) Yeşiller ve Özgür Demokrat Parti (FDP) ile koalisyon hükümeti kurdu. Rus emperyalizminin Ukrayna işgaliyle başlayan süreç, gelmekte olan ekonomik krizi hızlandırdı. Bu işgal enerji sorununda büyük bir tahribata neden oldu. Enerji tedarikinde özellikle Rusya'ya bağımlı olan Almanya için sorun büyümeye açıldı. ABD ve NATO ülkelerinin Rusya'ya yönelik aldıkları birçok ticarî ambargo kararı Almanya gibi enerji ithalatına bağımlı bir ülkede ekonomik sorunların büyümesi anlamına geliyordu. Neticede sorun büyüdü. Enerjideki bu "beklenmedik" sorun, Almanya'da üretimi etkiledi. Almanya, Rusya'ya bağımlılığı azaltmak için farklı ülkelerden (Norveç, Hollanda, Belçika ve Birleşik Arap Emirlikleri) enerji tedariki arayışı içerisine girdi. Bu görünüşte bağımlılığı azaltsa da enerji maliyetlerini ve borçlandırmayı artırdı. Büyüme oranları geriledi, sanayi üretimi yüzde 3,6 oranında azaldı. Dünya tedarik zincirindeki kırılmalar ve bölgesel savaşlar ticarî faaliyetleri duraksattı. Almanya gibi ihracata dayalı sermaye düzenini etkiledi.

Emperyalistler arası pazar rekabetinde de geriye düşen Almanya, üretim krizi de yaşamaya başladı. Elektrikli araçların hızlı yükselişi bugün Almanya'nın bu dönüşümde geri kalmasından kaynaklı rekabet düzeyini zayıflattı. Almanya'nın Çin'e otomotiv ihracatı, Çin'in elektrikli araca geçişiyle birlikte azaldı. İçten yanmalı motorlu araçların üretim maliyeti ve iş gücü maliyetinin artması Almanya'nın üretimine yansdı. Volkswagen gibi önemli otomotiv tekeli Almanya'da fabrika kapatmayı gündeme getirdi. İşçi çıkarmaya ve iş gücünü azaltmak isteyen Volkswagen'da grev ve iş bırakma eylemleri gerçekleşti. Almanya'da üretimdeki kârlılığın azalmasıyla maliyetlerde ve borçlanmada artış meydana geldi. Bunu iş gücündeki

seçim sürecindeki şoven politikalarının malzemesi haline geldi.

Almanya'da yaşanan bu krizli yapı ve "refahın" azalması sorunları birer birer gün yüzüne çıkardı. Seçime giden süreçte en çok gündem edilen ve propaganda içeren altyapı sorunlarıydı. Eski binalar, köprüler, raylı sistemler Alman burjuva partilerin medya organlarında, burjuva medyada öne çıkarıldı. Öne çıkarılan bu propaganda malzemesinin sorunu ise "Alman bürokrasisi" ile açıklandı. Burada parantez açmak gerekiyor. Altyapıda "sorun" dile getirildiğinde soruna dair çözümün halkın çıkarına mı yoksa sermaye sınıfının çıkarına mı olduğuna bakmak gerekiyor. Sömürü düzeninde çıkarlar sermaye sınıfı içindir!

bir çip üretim tesisi kurmak için 30 milyar avroluk yatırım planı açıkladı. Intel, Almanya'dan daha fazla devlet desteği almak istedi ancak AB "rekabet kuralları" nedeniyle bu sübvansiyonlar sınırlı kaldı ve yatırım süreci uzadı. AfD'nin seçim propagandalarından biri de bunu içeriyordu: Avrupa Birliği'ni Almanya'nın "gelişimi" önündeki engel olarak değerlendiriyordu. Bahsettiğimiz üzere borçlanma ve kâr oranının azalması emperyalist rekabeti kızıştırıyor. Avrupa'da ve dünyada yükselen faşist partiler "ulusal bağımsızlık" adı altında milliyetçi söylemleri propaganda malzemesi haline getiriyor.

Ekonomik sorunlar temelinde kriz yaşayan koalisyon hükümeti çözüm "arayışında" ayrışmalara gitti. Borcu azaltmaya yönelik hamlelerde SPD ve Yeşiller anayasa kurallarını gevşeterek "kamu borcu" almak gerektiğini savunurken FDP lideri Linder sosyal yardım bütçesinin kesilmesini ve çevre hedeflerini yani "yeşil" enerjiyi öteleyerek vergi kesintileri yapılması gerektiğini savunuyordu. Bu tartışmalarla başlayan süreç FDP'nin koalisyonundan çekilmesiyle birlikte hükümet düştü. 16 Aralık 2024'te Almanya Başbakanı Olaf Scholz için Federal Mecliste güven oylaması yapıldı ve oylamanın ardından Scholz aleyhine karar çıkınca erken seçime gidildi.

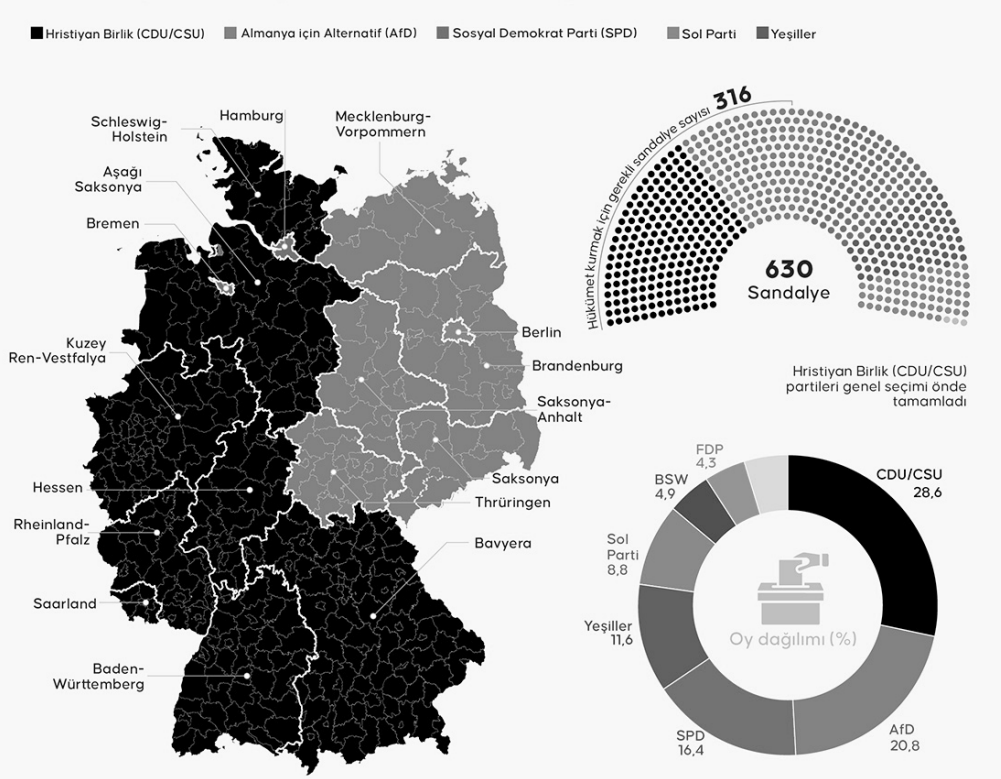
artan maliyetten görebiliriz. Özellikle Alman işçi sınıfının yüksek-kalifiye işçi statüsü kârlılığın azalmasıyla yük haline geldi. Volkswagen örneğinden gidecek olursak yaşlı Alman işçilerin yüksek ücret alıyor olması üretim maliyetlerini etkiledi. Yüksek kâr elde eden tekeller işçiler arasında ücretler üzerinden farklı statüler yaratıyor. Belirli bir ücret artışı ve görece "refaha" kavuşan işçilerin beklentisi de bu statülerin devamı yönünde oluyor. Fakat bir süre sonra kârda azalma, bu yüksek ücretli işçileri sorun haline getiriyor. Volkswagen gibi tekeller de "erken emeklilik", zorunlu işten çıkarma gibi yöntemlerle işçi çıkarıyor. Yerine gelecek genç işçi nüfusunun az olmasından ya da bu işlere ilgi göstermemesinden kaynaklı göçmen işçiler ucuz iş gücü olarak istihdam ediliyor. Bu da faşist AfD'nin

Propaganda malzemesi haline getirilen altyapı bir sorun olsa da temel mesele sermaye sınıfının kâr oranıdır... Altyapının değişimi için maliyet ve bütçe ayrılması gerekmektedir. Altyapıdaki değişim ise emperyalist rekabetin sürekliliği için önemli. Yukarıda da bahsettiğimiz gibi özellikle yapay zekâ kullanımı ve otomasyon sistemlerinin gelişimi Almanya'da daha ağır ilerliyor. Avrupa Birliği'nin "rekabet kuralları" gereği Almanya'da bir şirketin fabrika açması için vergi muafiyeti-avantajı veya devlet teşviği sunmak istenirse Avrupa Komisyonu'nun onayı gerekiyor. AB'li emperyalistlerin "rekabet dengesi" bugün dünyada yaşanan ekonomik krizden kaynaklı bir süredir sarsılıyor. 2023'te yaşanan bir örnek bunu açıklıyor: ABD merkezli Intel, Almanya'nın Magdeburg şehrinde büyük

2021 yılından beri geçen 4 yıllık süreçte Almanya'da borçlanma, üretim sorunu, yoksullaşma vb. sorunlara "çözüm" bulunamadı, kriz arttı. Emperyalizmin temelinde yatan aşırı üretim, bugün borçlanmayı ve yeniden krizleri beraberinde getiriyor. Dünyada artan yoksullaşma ve ekonomik krizin yaratacağı isyan dalgası baskıcı yönetimleri ve söylemleri artırıyor. Almanya'da bugün popüler olan "sağ" rüzgâr, milliyetçilik propagandasının sonucu olarak karşımıza çıkıyor.

23 ŞUBAT'TA YÜKSELEN "SAĞ"

Seçimde Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) ve Hristiyan Sosyal Birlik'in (CSU) ittifakı yüzde 28,6 oy oranıyla birinci parti oldu. Faşist AfD, oy oranını 2021 seçimlerine göre yüzde 10,3 artırarak

yüzde 20,8 oranla ikinci parti oldu. Büyük düşüş yaşayan SPD, yüzde 16,4, Yeşiller yüzde 11,6, Sol Parti ise yüzde 8,8 oy aldı. Koalisyonundan çekilen FDP ise oyların yüzde 4,3'ünü alarak Federal Meclise giremedi. Sadece seçim sonuçları üzerinden bir analiz yapılamayacağını belirtmekle birlikte kitlelerdeki eğilimin ne olduğunu anlamak açısından sonuçlara ve tercihlere bakmak gerekiyor. Almanya'da seçim sürecinin en yoğun yaşandığı dönemlerden biriydi. Bu süreçte faşist propaganda yükseldi ve buna karşı anti faşist protestolar da arttı. Yüz binlerce kişi faşist AfD'ye karşı sokağa indi, birçok eyalette eylem düzenlendi. Sol Parti'nin "faşizme karşı birlik" siyaseti partinin oy oranını artırdı. Bu propaganda özellikle gençlik üzerinde etkili oldu. 18-24 yaş arasının oy tercihleri bu bakımdan dikkat çekici. AfD'nin milliyetçi propagandası, gençliği deyim yerindeyse ikiye böldü. 18-24 yaş arası oy kullananların yüzde 25'i Sol Parti'yi seçerken yüzde 21'i AfD'yi seçti. Bu artış genele de yansıdı, Sol Parti oy oranını bir önceki seçime göre yüzde 3,9 artırdı. Avrupa'da faşist partilerin yükselişi Almanya'da da gerçekleşti. Özellikle gençliğin yoğun katılım gösterdiği eylemlerde faşizme karşı kitleler sokağa indi. Kitleler faşizme karşı sokağa inse de liberal solun kitleleri devrimci saflara taşıyamayacağı bir gerçekliktir. Bunu sistemi iyileştirmeye yönelik politik hamlelerinden görebiliriz. Bu noktada kitlelerin devrimci öfkesinin liberal sola neden kaydığını anlamak gerekiyor.

Almanya'da ekonomik kriz ile birlikte artan maliyetler geleceksizliği derinleştirdi. Sol Parti seçim sürecinde gençliğe yönelik çalışmalarını yoğunlaştırdı. Sol

Parti'nin "kiralara yasal sınır getirilmesi", "asgari ücretin artırılması" programıyla yoğunlaştırdığı çalışmalar gençlik üzerinde etkili oldu. Ayrıca Ukrayna'daki savaşın yarattığı kaygı, anti faşist mücadelenin yükselmesinde önemli bir rol oynadı. Sanal medyayı etkin kullanan Sol Parti, özellikle TikTok platformu üzerinden gençliğe seslenmesinin de bir etkisi var. Burada ülkemizde de olduğu gibi tüm dünyada sanal medyanın propaganda aracı olarak nasıl etkili kullanıldığını görüyoruz. Son yıllarda sanal medya kullanımında ciddi bir artış var. "Bireyselliği", "özgürlüğü" vadeden sanal medya platformları bireyselliği koşullarken sanal protestoyu ve etkilenmeyi de beraberinde getiriyor. Bunu AfD ve Sol Parti'nin sanal medyayı seçim sürecinde nasıl kullandığını inceleyerek anlayabiliriz. Sol Parti Eş Genel Başkanı Heidi Reichinnek'in sanal medyadaki etkisi önemli. Milyonlarca izlenen paylaşımları ile birçok kesim üzerinde etki bıraktı. Yine aynı şekilde faşist AfD Genel Başkanı Alice Weidel da bu aracı aktif kullandı ve milyonlarca kez izlendi. Burada üretilen propagandanın içeriği yeni dönem "influencer", "sosyal medya fenomeni"leriyle benzer. Hızlı ve sonuç alıcı. Kitlelerdeki duygusal tepkileri onaylamayı ve kabartmayı içeriyor. Kitleye ulaşım bakımında araçların varlığını reddetmiyoruz. Fakat araçların varlığını sömürü düzenin bekası için iyileştirilmesine yönelik oy toplama aracına karşıyız! Bu propagandalar kitlelerde karşılık bulup, oy verme tercihiine başarıyla yönlendirmiş olabilir. Fakat öne çıkan iki partiyi incelediğimizde (AfD ve Sol Parti -bunların aynı olduğunu söylemiyoruz) farklı yollardan sistemin bekasını veya iyileştirilmesini istiyor. Bu da bir tarafın milliyetçi kesimin ulusal

duygularına oynayarak taraftar toplamasını diğeri de anti faşist mücadelenin seçimlere sıkışmasına ve sistemin devamlılığını sağlamasına yarıyor! Yakın dönemde Türkiye'de ve ABD'de yaşanan seçimlerde sanal medyada da benzer propaganda içeriği söz konusuydu. X platformunun sahibi Elon Musk faşist söylemlerle X'te bunun önünü açtı ve ABD seçimlerinde bu yoğun halde kullanıldı. Yine Türkiye'deki seçimlerde faşist Zafer Partisi seçim sürecinde sanal medya platformlarını yoğun kullanarak halk gençliği üzerinde etkili oldu. Bir diğer örnek ise reformist Türkiye İşçi Partisi'ydi. Seçime endekslı siyaset ile halk gençliğine yöneldi. Fakat seçim zamanlarındaki "oy toplama" güdüsüyle yapılan propaganda geçici bir rüzgârdır. Var olan öfkenin sanal medyada tepkiye dönüşmesi devrim mücadelesine kanalize edilmiyorsa ve kitleleri devrim saflarına örgütlemiyorsa bu sadece popülizmdir!

23 Şubat seçiminde "sağ"ın yükselmesinin temel nedeni bu krizli yapının "ulusal egemenlik", ve "milliyetçilik" propagandasının kitleleri etkilemesine olanak vermesiydi. Seçim süreçlerinde burjuva partilerin "milliyetçi" söylemleri oy toplamak için önemli bir araçtır. AfD ve CDU ise bunu fazlasıyla kullandı. Özellikle göçmen karşıtlığı üzerinden üretilen yoğun şoven politikalar kitleleri ayırtırmada kaldıraç olarak kullanıldı. Faşist AfD partisi özellikle ekonomik kriz ve yoksulluk üzerinden bunu fazlasıyla kullandı. Örnek olarak Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinde yer alan işçilerin yoğun yaşadığı Gelsenkirchen'deki 2021 ve 2024 oy oranlarını inceleyerek bakalım: 2021 seçimlerinde SPD yüzde 40,5 oy oranıyla birinci parti olurken AfD oyların yalnızca yüzde 14'ünü aldı. 4 yılda işsizliğe yönelik propagandada göçmen karşıtı, şoven bir dil kullanan faşist AfD 2025 seçimlerinde oyların yüzde 25,8'ini alırken SPD yüzde 31,4'e geriledi. Milliyetçilikle beslenen faşist propaganda kitlelerin sömürü sisteminin gerçekliğini görmesini de engelledi.

MERZ'İN KOALİSYON ÇIKMAZI VE SİSTEMİN BEKASI

Seçimlerin ardından yeni koalisyon hükümetinin partilerinin hangileri olacağına dair tartışmalar başladı. Seçim öncesi de sık konuşulan ve Merz'in "herkesle konuşmaya hazırım" açıklamasıyla AfD'nin koalisyon hükümetinde yer alabileceği ihtimali gündeme geldi. Ardından Almanya'nın birçok eyaletinde Merz ve AfD karşıtı eylemler yapıldı.

Merz, daha sonrasında AfD'yle koalisyon kurmayacağını açıklasa da ortak ve benzer programları soru işaretlerini beraberinde getiriyor. Özellikle göçmen karşıtlığı üzerinden CDU ve AfD ortaklaşıyor. CDU'nun seçim sürecindeki göçmen karşıtı politikalarını AfD destekledi. Daha önce de göçmen karşıtı önerenin parlamentoda onaylanmasında AfD ve CDU lehte oy kullandılar. Bu da -AfD ile koalisyon hükümeti kurulmasa da- CDU ve AfD'nin parlamentoda ortak hareket edebileceklerini gösteriyor. Öte yandan Merz'in ekonomi ve göçmenlere karşı yürüttüğü propagandada AfD ile benzerler mevcut.

Merz, CDU içerisindeyken Merkel ile yaşadığı çatışmanın ardından uzun bir süre siyasetin dışında görüldü. Merz, bu süreçte emperyalist tekellerin Almanya'daki görevlerini üstlendi. Bunlar arasında Atlantik-Brücke Başkanlığı (ABD-Almanya arasındaki ilişkileri güçlendirmeyi amaçlayan bir dernek), Deutsche Börse, HSBC'nin Almanya şubesi Trinkaus&Burkhardt ve bunların arasında dünyanın en büyük yatırım şirketi olan BlackRock'ın Almanya Başkanlığı da var. BlackRock burada dikkate değer. Merz, BlackRock'ın Almanya Başkanlığını yaptığı süreçte "lobicilik" faaliyetlerinde bulunarak devlet politikalarının şirketin çıkarları doğrultusunda belirlenmesini sağlamaya çalıştı. Tüm bu şirketler ve görevler Merz'in finans kapital dünyasında tanınan bir figür olduğunu gösteriyor. Kurulacak olan koalisyon hükümetinde de Merz'in ekonomi politikalarında değişikliğe gitmesi bekleniyor. Sovyet sosyalizminin Avrupa'daki etkilerine karşı "sosyal devletçilikle" kabul gören haklar da bugün tam olarak hedefte. Almanya'nın büyüyen değil, durağan ve krizli ekonomisi emperyalist pazar alanında zayıflamasına yol açtı. Kâr oranlarındaki azalma ve beklenen derecede büyüyememe de üretim maliyetlerini etkiliyor. Bundan kaynaklı Merz, kamu yararına sağlanan istihdam ve harcamaların azaltılması yönünde politika belirliyor. Bu bağlamda özel sektörün ve yatırım fonlarının desteği için devlet teşvikinin artırılmasını uzun zamandır savunuyor. Bununla birlikte yatırımcıyı ve yabancı sermayeyi ülkeye çekmeyi planlıyor. Bu plan altyapı sorununun çözülmesini ve emperyalist rekabette yer edinmeyi hedefliyor. Enerji maliyetleri ve sanayideki inovasyon sorunu Alman ekonomisinin emperyalist pazarda gerilmesine yol açıyor. Yeni koalisyon hükümetinin buna yönelmesi bekleniyor. Bunun sonucunda da herhangi

bir iş kolundaki işçilerin haklarının tırpanlanmasıyla sonuçlanacaktır. Bu sosyal hakların geri alınması aynı zamanda kamudaki harcamaların azaltılmasını, daha çok ağır sanayi ve savunma sanayine yatırımların artırılmasını içeriyor. Merz'in bu ekonomi politikaları devlet aygıtının burjuvazinin çıkarları için pervasızca, "gözünüzün önünde yapacağım" anlamına geliyor. Merz, bu politikaları "Alman ulusunun çıkarları" için savunduğunu da belirterek kitlelere dönük milliyetçi politikaları nasıl işlediğini göstermektedir. Merz'in, ABD'nin Avrupa'nın güvenliğini umursamadığını, Avrupa'nın bağımsız savunmasını yaratması gerektiğini de savunmaktadır. ABD'li finans şirketleriyle sıkı bağları bulunan Merz'in bu açıklamaları, ABD karşıtı

olmasa da NATO özgülünde ABD'ye karşı güvensizliği bir şekilde besliyor. Buna rağmen Almanya'nın önünde bir borçlanma sorunu var ve bu sorun çözülüyor. Yatırım ve fonlar için borçların alınması gerektiğini savunan Merz, Schuldenbremse'de (borç freni) bütçe açığının kapatılması için değişiklik yapılması gerektiğini savunuyor. Borç freni, devletin borçlanmasını sınırlamayı amaçlayan bir kural. Fakat SPD, Yeşiller, Sol Parti ve AfD buna karşı çıkıyor. Sonuç olarak Almanya'nın ekonomi politikalarında değişime gideceği açık. CDU ve Merz, göçmen karşıtlığı yapsa da AfD'den ayrışıyor. Almanya ucuz iş gücü için göçmenlere ihtiyaç duyuyor. Göçmenler için sosyal yardımların kesilmesi göçmen nüfusun azaltılmasını içerse de özünde ucuz iş gücü ve vahşi sömürünün yollarını yaratmakla ilgilidir. Kitleleri ayrıştırmak ve sömürü çarklarının işlemesi için milliyetçilik en kullanışlı aparat olmaya devam ediyor...

AFD OYUNU YÜKSELTTİ, VİTESİ YÜKSELTECEK Mİ?

Almanya seçimlerinde AfD'ye ayrı bir parantez de açmak gerekiyor. Avrupa'da uzun süredir yükselen faşist partiler ya iktidara geldi ya da "muhalefete" yerleşti. Fransa'da Le Pen, İtalya'da Meloni, Hollanda'da Wilders'dan ve son olarak Almanya'da AfD. AfD seçim sürecinde açıklamalarıyla ve faşist söylemleriyle birçok kez gündem oldu. AfD, yukarıda da belirttiğimiz gibi milliyetçi

söyleme başvurdu. Bunu da göçmen karşıtlığı üzerinden yaptı. "İş gücü" göçmenlerin yüzünden... "Ekonomik kriz" göçmenlerin yüzünden... "Almanya savunmasız" göçmenlerin yüzünden... AfD göçmenleri, "Alman ırkının" gelişiminin önündeki engel olarak görmektedir. Bu popülist söylemler milliyetçi duyguları kabartmakta ve sorunları sistemden uzaklaştırmaktır. İşçi sınıfı bloklarını birbirine düşmanlaştırırken halkı ayrıştırmaktadır.

Kriz dönemlerinde burjuva devletlerin tipik bir örneği, AfD'dir. Merz'in politikalarının benzerleri AfD'de de yer alıyor. Fakat daha radikal(!) Bu politikalar içerisinde de dikkat çekici unsur Avrupa Birliği karşıtlığı, Alman Mark'ına dönüş, Rusya'yla ılımlı siyaset ve ABD'ye yakınlık. Özellikle belirtmek gerekiyor, uzun süredir Avrupa'da AB karşıtı bir politika yükseltmekte. Meloni, Le Pen, Wilders ve AfD'nin ortak seçim propagandası buydu: "AB çıkarlarımıza zarar veriyor." Bu politika AfD'yle birlikte yeniden gündemde. Özellikle Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte çok fazla borçlanan ve savunma sanayiine yatırım yapan bu ülkeler açısından ekonomik kriz daha sert hissedilmektedir. AfD'nin doğrudan Rusya karşıtı politika izlemesi de buna dair tutumları besliyor. Ukraynalı göçmenlerin Almanya'ya gelişiyle birlikte bu kesime "ayrılan bütçe" ve sağlanan yardımların fazla olduğunu ve ülkede "ekonomik ve sosyal" sorunlara yol açacağını çoğunlukla

dile getirdi. Bu da Rusya'nın AfD'ye dönük olumlu yaklaşımında önemli bir etken oldu. Seçim sürecinde Rusya'nın açıktan AfD'yi desteklediği görüldü. Diğer yandan ABD Başkan Yardımcısı J.D. Vance'in, Almanya'ya geldiğinde Olaf Scholz yerine Genel Başkan Alice Weidel görüşerek AfD'ye desteğini açıklamıştı. Yine burada ayrıca Elon Musk'ı eklemek gerekiyor. Musk'ın AfD'ye "Umut sizsiniz" söylemi Almanya genelinde tartışılmıştı. Bunların etkilerini bugün açısından tamamiyle değerlendiremiyoruz. Fakat bu söylemlerin AfD'nin de "bağımsız" olmadığını ve "ulusal egemenliğin çıkarlarına gölge düşürdüğü" değerlendirmeleri yapıldı. Böyle düşünen kitlelerin varlığı da söz konusudur. AfD'nin popülist söylemleri kitlede kısmen karşılık bulsa da uzlaşmacı siyasetin ve burjuvazinin çıkarlarının korunduğu apaçık ortadadır. İktidara gelen ya da oyunu artıran AfD gibi faşist partilerin çıkarlar noktasında uzlaşma siyasetini uygulayacağı açıktır. Almanya bu konuda biraz daha özel bir yere sahip. Nazi geçmişinin yaratmış olduğu tahribat kitlede anti faşist hattı hızla uyandırıyor. Fakat bugünkü Almanya, sermayenin çıkarları söz konusu olduğunda uzlaşma siyaseti derhal gündeme getiriyor.

Milliyetçiliğin yükseldiği bir dönemin içindeyiz. Geniş halk yığınları milliyetçi söylemlerle ayrıştırılıyor. Ulusal burjuvazinin çıkarlarını koruyacak politikaların kitlelerdeki yankısı bugün daha

fazla. Emperyalist-kapitalist ekonomi politika tıkanmış vaziyette. Bu tıkanıklığı aşmak için ayrıştırıcı, baskıcı yönetimlere geçiş eğilimleri artıyor. Bunun bir anda olmayacağı açık. Fakat emperyalist devletlerin Ukrayna işgaliyle görünür olan pazar rekabeti ve kutuplaşma siyaseti devam ediyor. AfD bugün politikalarını freni boşalmış kamyon misali ilerletmeyecektir. Fakat bu politikaların emperyalist rekabet ve pazar kavgasında yer bulacağı açıktır. Bunu Trump dönemiyle ayyuka çıkan ABD emperyalizminin politikaları için söylemek mümkün. Önümüzdeki süreçte milliyetçi politikalar kullanılarak özellikle ekonomide değişimler denecektir. Fakat daha önceki koalisyon hükümetinin "aşamadığı" engeller, yeni hükümette de devam edecektir. Sömürü çarkının işlemesi için politikalar işlevli kılınmaya çalışılacaktır. Almanya burjuvazisinin çıkarları için dizayn edilmeye çalışılan her adım, halkın üzerinde baskıyı artacaktır. Anti faşist-anti emperyalist mücadele AfD ve özellikle seçimler sürecinde yükseldi. Halkın bu isyanının, devrimci mücadelenin saflarına çekilmesi zorunluluğu var. Avrupa'da, hatta tüm dünyada yükselen baskıcı politikaların özünde emperyalist barbarlık vardır. Almanya'da seçimler sistemin bekası için sömürücü sınıfın lehine işlenmeye devam edecek. İçerikteki devrimci dinamiklere ilgisizlik dayatılacak. Gelecekte bunun örneklerini daha fazla göreceğiz. Buna karşı mücadelenin önemi büyüyor...

2025: SALDIRININ ÇAPI EKONOMİK VE SİYASAL KRİZ BÜYÜDÜKÇE GENİŞLİYOR

2025 yılı, Türkiye için ekonomik ve siyasî krizin iç içe geçtiği, emekçilerin sırtındaki yükün katlanarak arttığı bir dönüm noktası olarak tarihe kazınıyor. Geri kalmış altyapı ve AKP-MHP hükümetiyle devam eden neoliberalizme bulanmış otoriter politikalar ülkedeki derin buhranın kaynağıdır. Resmî veriler, bağımsız araştırmalar ve sokaktaki gerçeklik, bu krizin boyutlarını gözler önüne seriyor: Yıllık enflasyon oranlarının kontrolden çıkması, asgari ücretin işçinin daha eline geçmeden açlık sınırının dahi altında kalması, yoksulluğun yaygınlaşması, genel zamların hayatı çekilmez hale getirmesi, işsizlik oranlarının yükselmesi ve Türkiye'ye yapılan yatırımların dramatik şekilde azalması. Üstüne üstlük, hükümetin sermaye sınıfının etkili temsilcisi TÜSİAD'a bile saldırması krizin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda siyasî bir çöküşle ele ele gittiğini kanıtlıyor.

ENFLASYON EMEKÇİLERİN SOBASINI DEĞİL ELİNİ YAKIYOR

2025'in başında Türkiye, dünyanın en yüksek enflasyon oranlarından birine

sahip. Hiper enflasyon riski taşıyan ülkeler arasında da adı ilk sıralarda yer alıyor. Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) resmî verileri bile yıllık enflasyonun yüzde 50'nin üzerinde seyrettiğini gösteriyor. Ancak, bağımsız araştırmalar, örneğin Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), gerçek enflasyonun yüzde 80'i aştığını söylüyor ve bunun gerçeğe daha yakın olduğu konusunda büyük bir çoğunluk hemfikir. TÜİK'in rakamları manipüle ettiğine dair kanaat çok yaygın bir kanaat. Halkın bu kuruma güveni ortadan tamamen kalkmış durumda. Market raflarındaki fiyat artışları, sokakta "bir ekmek kaç lira oldu?" sorusunun yankılanması, bu rakamların ötesinde bir gerçeği ortaya koyuyor: Emekçiler, her geçen gün daha fazla yoksullaşıyor.

Örneğin, 2025 Ocak'ta bir litre süt 40 TL'yi, bir ekmek 15 TL'yi aşmış durumda. Gıda enflasyonu TÜRK-İŞ'in Aralık 2024 verilerine göre yüzde 46'yı bulmuşken şimdi, 2025'te bu oran yüzde 60'a yaklaşmış durumda. Dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 22 bin 131 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 70 bin TL'ye dayan-

mışken asgari ücretin 22 bin 104 TL'de sabitlenmesi milyonlarca işçinin açlık sınırında yaşamaya mahkûm edilmesi anlamına geliyor. Bu, AKP-MHP ittifakının "enflasyonla mücadele" iddiasının koca bir yalandan ibaret olduğunu da gösteriyor. AKP'li Mustafa Elitaş yüksek oranlı bir asgari ücret artışının enflasyonu tetikleyeceğini "kimse tasarruf etmez, herkes harcar. Bu da enflasyonu yükseltir" sözleriyle dile getirdiğinde aslında enflasyonla mücadele iddiasının gerçek anlamını da itiraf etmiş oldu.

Enflasyon yoksulun harcamalarından doğan bir sonuç olarak değerlendiriliyor. Yoksulluğun bu yönetim altında kadim bir gerçeklik olacağını da böylece açıklamış oluyorlar. Hükümet, Merkez Bankası'nı siyasî baskı altında tutarak faiz politikalarının rasyonel bir zeminde uzaklaşmasının da sorumlusu aynı zamanda; düşük faiz ısrarı, TL'nin değer kaybını hızlandırırken enflasyonu da körüklüyor oysa. Bu durumda düşük faizle tefeci tüccar sermayesini beslemek isteyen hükümetin enflasyon politikasında sınıf tercihlerinin nasıl şekillendiğini de görmüş oluyoruz. So-

nuç: Emekçilerin alın teri, sermayenin kâr hırsına kurban ediliyor.

AÇLIK SINIRINDA HAYATTA KALMA SAVAŞI

2025'te asgari ücret, net 22 bin 104 TL olarak belirlenmiş durumda. Bu rakam, kâğıt üzerinde yüzde 30'luk bir artışı temsil etse de gerçekte alım gücünde ciddi bir erimeye tekabül ediyor. Kendi başına enflasyon oranı bu erimeyi açıklamakta. Buna elbette gerçek pahalılığın etkilerini eklemek gerekir. DİSK-AR'ın 2025 Asgari Ücret Araştırmasına göre, asgari ücretlinin 2024'teki kaybı 55 bin TL'ye yaklaşmıştı; 2025'te bu kayıp, enflasyonun hız kesmemesiyle daha da derinleşiyor. TÜRK-İŞ'in Ocak 2025 verileri, açlık sınırının asgari ücreti ilk aydan itibaren geçtiğini ortaya koyuyor. Dört kişilik bir aile, bu gelirle ancak 7-10 gün geçinebilir; kalan günlerde ise ya borçlanmakta ya da temel ihtiyaçlarından olabildiğince feragat etmekte. Yoksullaşmanın neden bu tür sonuçlarla kendimizden başlamak üzere her yerde karşılaşılmaktadır.

Başpınar Organize Sanayi Bölgesi’nde (OSB) çalışan bir tekstil işçisi olan Ayşe’nin hikayesi, bu tabloyu somutlaştırıyor. Ayşe, “Geçen yıl bir kilo et alabiliyorduk, şimdi ancak yarım kilo alabiliyoruz. Çocuklarımın beslenme çantasına peynir koyamıyorum, ekmek arası salça ile okula gönderiyorum” diyor. Bu, milyonlarca emekçinin ortak sorunu ve her biri aslında bir çığlık yükseltiyor. Hükümetin asgari ücret politikası, tefeci tüccar sermayesini kollayan bir bölüşüm krizinin açık kanıtı: Yüksek enflasyon dönemlerinde emek gelirlerini bastırmak kaynakları büyük sermayeye aktarmanın bir aracı haline gelmiş durumda. Küçük işletmeler bile bu yükü taşıyamıyor; KOBİ’lerin yüzde 30’u, artan maliyetler nedeniyle işi çıkarmayı veya kapanmayı düşünüyor. Son yıllarda kapanan iş yerlerinin gerekçelerine bakıldığında ilkin bu gerçeklikle karşılaşılmaktadır.

YOKSULLUK, ZAMLAR: HAYAT PAHALILIĞININ PENÇESİNDEKİ EMEKÇİLER

Türkiye’de yoksulluk, her zaman için bir istisna değil, kuraldı. 2025’in özelliği nedir o halde? Neden emekçiler kendilerini daha yoksul ve çaresiz hissetmekte? Bunun nedeni ülkeye dışarıdan gelen para miktarının azalmasıdır. Borçlanma koşullarının azalması ve paranın güvenli limanlara demirlenmesi şimdiki yoksulluk hissinin temel nedenlerinden biri. Hükümet ödemek zorunda olduğu borçları ertelemekte eskisi gibi “mahir” daha doğrusu olanak sahibi değil. Bu da tüketim harcamalarını sınırlandırmakta. Elitaş’ın itiraf içeren değerlendirmesi de bu gerçeği içeriyor. TÜİK’in 2023 verilerine göre 12 milyon insan “yoksul” kategorisindeydi; 2025’te bu sayı, resmî olmayan tahminlere göre 20 milyona yaklaşıyor. TÜRK-İŞ’in yoksulluk sınırı hesaplamaları, dört kişilik bir ailenin temel ihtiyaçlarını karşılaması için gereken gelirin 70 bin TL’yi aştığını gösteriyor. Ancak hane halkı gelirlerinin büyük kısmı, bu seviyenin çok altında. Elektrik, doğal gaz ve su gibi temel hizmetlere yapılan zamlar ise bu yükü katmerlendiriyor. 2025’te elektrik faturalarına yüzde 40, doğal gazı yüzde 50 zam geldi; bir asgari ücretli, maaşının üçte birini sadece bu temel ihtiyaç faturalarına harcıyor.

İstanbul’da yaşayan dört kişilik bir ailenin durumu, bu krizi çarpıcı bir şekilde özetliyor. Baba asgari ücretle çalışıyor, anne ev hanımı; iki çocuklarının okul masrafları için borç almak zorundalar.

Baba, “Elektrik faturası bin 500 TL geldi, kirayı nasıl ödeyeceğimi bilmiyorum. Çocuklar üşümesin diye battaniyeyle oturuyoruz,” diye anlatıyor. Gelen zamlar, sadece faturalarla sınırlı değil; ulaşımdan gıdaya, eğitimden sağlığa her alanda hissediliyor. AKP-MHP hükümeti, bu zamları “ekonomik zorunluluk” diye savunurken emekçilerin sırtına yüklenen bu fatura, sermayenin vergi indirimleriyle korunmaya devam ettiğini gizleyemiyor.

İŞSİZLİK, GELECEK KAYGISI, BAŞKA ARAYIŞLAR VE GENÇLERİN UMUTSUZLUĞU

İşsizlik oranları 2025’te de alarm veriyor. TÜİK’in Ekim 2024 verilerine göre işsizlik yüzde 8,8’di; ancak geniş tanımlı işsizlik (âtlı iş gücü oranı) yüzde 30’lara ulaşıyor. 2025’te bu oran, ekonomik yavaşlama ve yatırımların azalmasıyla yüzde 35’e yaklaşıyor. Genç işsizlik ise ayrı bir facia: 15-24 yaş grubunda işsizlik yüzde 20’yi aşarken üniversite mezunlarının üçte biri iş bulamıyor. Hükümetin “istihdam artıyor” iddiası, gerçekte güvencesiz, düşük ücretli işlerin yaygınlaşmasından ibaret. Örneğin, kuryelik gibi geçici işler, gençler arasında “çaresizlik mesleği” haline gelmiş durumda. Kaldı ki sanayi ağırlıklı şehirler dışında yaygınlaşan teşvikli yatırım bölgelerinde ayakçı, makinacı, depocu vb. gibi işlerde çalışanların çoğu ya ön lisansa sahip ya da lisans mezunu gençler.

Devlet ve özel sektörde eğitim alanında çalışan gençlerin durumu daha vahim. Ücretli öğretmenlik yapan bir gencin sokak röportajında maaşı ile ilgili söylediği rakam tüyler ürperten cinsten. Engelli genç 2-3 bin TL’ye çalıştığını ifade ediyor. Başka bir örnek ise Ankara’da yaşayan 25 yaşındaki bir mühendis. Dört yıl üniversite okuduktan sonra iş bulamayınca kuryelik yapmaya başlamış. “Diploma aldım ama aç kalmamak için sokaklarda paket taşıyorum. Asgari ücretin yarısına çalışıyorum, sigortam bile yok,” diyor. Bu, AKP-MHP’nin “büyüme” masallarının gençler üzerindeki yıkıcı etkisini gözler önüne seriyor. Yatırımların azalması ise bu tabloyu daha da karartıyor.

YATIRIMLARIN AZALMASI VE SERMAYE KAÇIŞI

Türkiye’ye yapılan doğrudan yabancı yatırımlar, 2025’te adeta dibe vurmuş durumda. 2000’li yıllarda yıllık 20 milyar doları bulan yabancı sermaye girişi, son

yıllarda 5 milyar doların altına geriledi. 2025’te bu rakam, 3 milyar dolara kadar düşüyor. OECD’nin tahminleri, Türkiye ekonomisinin yüzde 2,6 büyüyeceğini öngörse de bu büyüme iç talebe dayalı ve sürdürülemez bir balondan ibaret. Hukuk sistemindeki bozulma ve yaygın güven sorunu, sermaye ve servete çökme pratiğinin bir yenisinin gündemde olması, Merkez Bankası politikalarının belirsizliği ve bu bankaya hükümetin müdahaleleri, jeopolitik riskler sermaye için Türkiye’nin bir seçenek olamayacağını gösteriyor. Kuşkusuz yabancı sermaye için bugün dünyanın birçok yeri ciddi riskler içeriyor ve gelecek birçok bakımdan belirsizlik taşıyor. Yerli sermaye bile yurt dışına kaçıyor; 2024’te net hata noksan kaleminde 25 milyar dolarlık çıkış, bu trendin habercisiydi. Hatta deri, dokuma, tekstil iş kolunda yabancı yatırımcıların küçülme oranı yüzde 52 olarak ifade ediliyor. Bu iş kolundaki yerli ve yabancı yatırımcıların aylık 100 dolar ile çalıştırılan Mısırlı emekçileri sömürmek için koşa koşa Mısır’a gittiği herkesin dilinde.

Bu durum, istihdam yaratacak yatırımların durması anlamına geliyor. Örneğin, otomotiv sektöründe faaliyet gösteren bir Alman firması, 2025’te Türkiye’deki fabrikasını kapatarak üretimini Polonya’ya kaydırды. Gerekçe: “Türkiye’de maliyetler öngörülemez hale geldi, siyasî istikrarsızlık yatırımı riske atıyor.” Benzer kaçışların örnekleri artırılabilir. Dolayısıyla gerçek bir eğilimden söz etmek daha doğru olacaktır. AKP-MHP hükümeti, bu kaçışı “dış mihraklar” söylemiyle örtbas etmeye çalışsa da gerçek ortada: Neoliberal politikaların sonu, sermayenin bile güvenini kaybettiği bir Türkiye.

TÜSİAD’A SALDIRI: KAPİTALİZMİN KENDİ ÇOCUKLARINI YEMESİ

AKP-MHP ittifakının 2025’teki en çarpıcı hamlelerinden biri, sermaye sınıfının temsilcisi TÜSİAD’a yönelik saldırıları. Hükümet, ekonomik krizin faturasını “faiz lobisi” ve “dış güçler” ile TÜSİAD’a kesmeye çalışıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın “Siz bu ülkenin ekmeğini yiyorsunuz ama bize karşı çıkıyorsunuz” şeklindeki açıklamaları, bu çatışmayı açıkça ortaya koyuyor. TÜSİAD’ın “hukuk devleti ve yapısal reform” çağrıları, hükümet tarafından “ihanet” olarak nitelendirildi. Bu, ironik bir tablo: Yıllarca AKP’nin neoliberal politikalarını destekleyen büyük sermaye, şimdi aynı hükümetin hedef tahtasında.

Bu saldırı, yalnızca siyasî bir öfke değil, aynı zamanda ekonomik çaresizliğin bir yansıması. Hükümet, kendi yarattığı krizi örtmek için sermaye sınıfıyla bile sürtüşmekten çekinmiyor. Kuşkusuz bu, sadece bu hükümete özgü bir davranış biçimi değil. Ne var ki bu hükümet döneminde her şey gibi burada da “abartılı” bir tutum söz konusu. Paylaşımında hırlaşmalar pastanın küçüldüğünü gösteriyor! TÜSİAD’ın çekinceleri bu sürtüşmeyle birlikte artmış olmalıdır. Ancak bu, emekçilere hiçbir fayda sağlamıyor; aksine, TÜSİAD’ın yatırımlarını çekmesi, işsizliği ve yoksulluğu daha da artırmakta. Sınıf açısından bakarak şunu net biçimde söyleyebiliriz: Bu kavga, emekçilerin değil, egemenlerin kendi arasındaki bir klik dalaşı. Asıl bedeli, yine işçi sınıfı ödüyor.

2025 Türkiye’si, AKP-MHP ittifakının neoliberal ve otoriter politikalarının çöktüğü bir ülke. Enflasyonun ateşi, asgari ücretle yaşanan sefalet, yoksulluğun yaygınlığı, zamların ağırlığı, işsizliğin umutsuzluğu derinleştirmesi ve yabancı sermayenin kaçışı bu çöküşün somut göstergeleri. Hükümetin TÜSİAD’a saldırması ise kapitalizmin kendi çocuklarını yediği bir distopyayı andırıyor. Ancak bu karanlık tablo, emekçilere bir çıkışsızlık değil, mücadele çağrısı sunuyor.

“Tek başına bir insan bir şey yapamaz, ama birleşenler dünyayı değiştirebilir.”
(Bertol Brecht)

Brecht’in bu sözü, bireysel çabanın sınırlarını ve kolektif mücadelenin dönüştürücü gücünü çarpıcı bir şekilde özetliyor. Ekonomik ve siyasî krizlerden sınıfın yararına adımlar atmak için işçi sınıfının birliğini her zaman merkeze alan mücadeleler ve çözümler en doğru pusuladır.

Emekçilerin bağımsız sınıf örgütlenmeleriyle birleşmesi ve topyekûn bir direniş başlatması. Başpınar OSB’deki işçilerin direnişinden ilham alarak sendikalar, dayanışma ağları ve halk hareketleri, bu krize karşı tek gerçek alternatifi sunabilir. Hükümetin sermaye dostu politikalarına karşı bağımsız ve kendi gelişim dinamiklerine dayanan bir ekonomi, adil bir bölüşüm ve demokratik bir yönetim talebi, emekçilerin elinde bir bayrak gibi yükselmelidir. Çünkü 2025’te Türkiye’de kriz, sadece bir ekonominin iflasıdır. Bu iflastan çıkış, ancak emekçilerin kolektif gücüyle mümkün olacaktır.

TÜSİAD "KENDİSİ İÇİN DEMOKRASİ" PEŞİNDE

Hükümet, kendisine yönelik eleştirilere gösterdiği zembereği boşalmış tepkide TÜSİAD'ı da pas geçmedi. 13 Şubat'ta yapılan TÜSİAD genel kurulunda iktidara yöneltilen siyasî eleştiriler orantısız bir tepkiyle karşılandı. Öyle ki, Adalet Bakanının ve hükümet sözcüsünün zehir zemberek açıklamalarıyla yetinmeyen rejim, Türkiye Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Başkanı Orhan Turan ve TÜSİAD-Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Ömer Aras hakkında "adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs" ve "gerçeğe aykırı bilgiyi alenen yayma" iddiasıyla soruşturma başlattı. Bu soruşturmanın ülke gündeminde güçlü bir yer edindi. Bunun birçok nedeni sıralanabilir. Bunlardan birincisi, TÜSİAD'ın ülke ekonomisinde taşıdığı önemdir. Bu önem son yılların iktidar gücü tarafından özellikle söylemde ciddi derecede küçümsenmesine karşın bir gerçeklik olarak varlığını korumaktadır. İkincisi ekonomik krizdeki derinleşmenin getirdiği doğal bir sonuç olarak "küçülen pastanın paylaşılmasında" yaşanan kavgadır. Üçüncü bir neden uluslararası ölçekte ülke ekonomisinin avantajlarının özelliklerinin ne olacağı konusundaki anlaşmazlıklardır.

Önce ne olduğunu kısaca hatırlayalım.

TÜSİAD'ın 14 Şubat'ta gerçekleştirdiği Genel Kurulda YİK Başkanı ve TÜSİAD Başkanı "son dönemde yaşanan gelişmelerin" toplumda; ama aslında kendilerinde yarattığı endişeye değinip icra makamını, yani hükümeti eleştiren konuşmalar yaptılar. Son dönemde yaşananlarda kasıt Kartalkaya'da, otel yangınında 78 kişinin yanarak ölmesi, seçilmiş belediye başkanlarının görevden alınması, bir siyasî parti liderine başka bir nedenle soruşturma açılıp ama başka bir nedenle tutuklanması gibi hukuku ve siyaseti ilgilendiren, çok ses getiren olaylar. İki başkan da hukuk ve siyaset arasındaki ilişkideki bozulmaya dikkat çekmek üzere iktidarı eleştirmişlerdi. İktidar sözcülerinden gelen tepki de adresi bulan konuşmalar yapıldığını teyit etti. Bu tepkilerden hemen sonra soruşturmalar gündeme düştü. İki başkan gözüaltına alındı, ifadelerinin alınmasından sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar.

TÜSİAD'dan gelen tespit ve eleştirilerin gerçeklere dayanması ve haklı bir içerik taşıması bu soruşturma kararlarına ve adli önleme tepki verilmesine neden oldu. Her birinde ciddi derecede problem olan söz konusu olaylar hakkında konuşmamak, hele sosyal görevleri de olan bir dernek adına konuşulmaması garip karşılanacakken konuşmalar nedeniyle soruşturmalar açılması, bu devletten beklenmedik bir yaklaşım olmasa da tartışmalı bir durum.

Öncelikle Türkiye'de "sermaye grupları" arasında, devletin farklı kurumları ile egemen sınıf güçlerinin örgütlenmeleri arasında ilk defa bir tartışma yaşanmıyor. Özelde TÜSİAD da ilk defa hükümet ile karşı karşıya gelmedi. 1971'de kurulmasından sonra birçok kez TÜSİAD hükümetlerle karşı karşıya gelmiş, eleştirilerini, uyarılarını kamuoyuna açık biçimde dile getirmiştir. Başbakanlık yaptıkları dönemlerde gerek Bülent Ecevit gerek Turgut Özal gerek Tansu Çiller ve başkaları da TÜSİAD tarafından dönemin ekonomi politikaları nedeniyle eleştirilmişlerdir. Bunların bazısında TÜSİAD'ın siyasal davrandığı, hükümeti düşürmeye çalıştığı da ileri sürülmüştür. Her bir sürtüşmenin konusu ve amaçları farklı olsa da asıl mesele patronların bekledikleri düzenlemelerin gerçekleştirilememesidir. Kimisinde hükümetler ağır kalmakla kimisinde becerisizlikle, kimilerinde ekonomi yerine kendi ikballerini düşünmekle suçlanmışlardır. Egemen sınıfların farklı grupları arasındaki çıkar çatışmalarının, sürtüşmelerin olağan olduğunu bilmek gerekir.

Buna karşın bugün farklı olan bir düzey de söz konusu. Nedir bu düzey? TÜSİAD başkanlarının soruşturmaya uğraması, haklarında adli kontrol kararı alınmasıdır. Buraya kadar olanlar birçok kez yaşanmıştır. Peki bu soruşturma ve adli kontrol önlemi söz konusu sürtüşmenin iki farklı sınıfın, farklı ekonomik modellerden beslenen güçlerin sürtüşmesi olduğunu gösterir mi? Hayır! Bunun abartılı bir değerlendirme olduğunu söylemeliyiz. Hükümet de TÜSİAD da yarı feodal yarı sömürge ülke ekonomisinin beslemeleri, yöneticileri ve savunucularıdır. Bu ekonominin tarihin çöpüne karışmasıyla birlikte bu beslemeler, yöneticiler de aynı akıbeti yaşayacaklardır. Emperyalizmle iş bir-

liği, feodal kalıntıların süpürülmemesi, uluslararası tekeli sermayenin ihtiyaçlarını karşılayarak var olma konusunda bunların farklı bir tutumu hiç olmadı.

Bugünkü soruşturma ve adli kontrol önlemi bugünün hükümetinin genele karşı devam eden yoğun saldırısının bir parçası olarak değerlendirilmelidir. Bugünlerde açılan birçok soruşturma, dava, mahkemelerde alınan karar bu soruşturma ve adli kontrol önlemi kadar yeni, "olağandışı" ve tartışmalıdır. Dolayısıyla bu olayı AKP'yle gelişmiş ve bugün devleti ele geçirmiş siyasal İslam'ın egemen sınıfının hukuk sopasıyla "metropol sermayesine" haddini bildirmesi olarak tarif etmek hem geçmişteki benzer sürtüşmeleri unutmaktır hem de hukuk sopasının bugünkü genel durumunu sorun özgülünde ihmal etmek anlamına gelir.

Gerçekte bu sürtüşme ekonomide yaşanan ciddi sorunların, tıkanmaların siyasî alanda yarattığı yoğun gerginliğe iş aleminin müdahale etmesinden ibarettir. Hiç kuşkusuz uygulanan ekonomi politikalarında "tam bir uyum" içinde oldukları, TÜSİAD'ın tüm ekonomi politikalarını desteklediği söylenemez. Ne var ki farklılıkların temeli aynı sınıf dinamiklerine sahip güçlerin farklı beklenti ve çözüm yollarıdır. Bunlardan birini metropol burjuvazisi ve demokrasi yanlısı diğerini Anadolu burjuvazisi ve siyasal İslam yanlısı olarak değerlendirmek her birinin sınıf düşmanı, halk düşmanı olduğu gerçeğini karartır. TÜSİAD'ın eleştirileri, uyarıları nihayetinde sömürden, servet transferinden, talandan paylarına düşenlerin azalmasından ve gelecek için de beklentilerin azalmasından kaynaklı olabilir. Nitekim söz konusu konuşmalardan önce yasalaşan ve hükümete "şirketlere, mal ve mülke çökme" olanağı sunan yeni yasa da bu bakımdan düşündürücüdür. "Terörle iltisaklı şirketlere kayyım atanabilmesini" yasalaştıran hükümet servet transferi konusunda bugün kayyım silahını da etkin bir şekilde kullanmak istemektedir. Buna birçok patronun, zenginin itiraz etmesi, dolayısıyla "demokrasi, ifade özgürlüğü istiyoruz" diyerek karşı koyması gayet anlaşılırdır. Bu türden gelişmeler karşısında sınıf analizleri yaparak öz-neleri tanımak özel önemdedir. Halkın çıkarlarıyla TÜSİAD'ın çıkarları arasında

bir ortaklık olabileceğini düşünmek abesle iştigaldir... TÜSİAD için de diğer egemen güçler için de sermayelerinin ve servetlerinin varlığı işleyen bir hukuk düzenini gerektirir. Bu kesimlerin hukukun üstünlüğü talepleri toplumsal hoşnutsuzlukların geriletilmesinde hukuka biçtikleri misyondan kaynaklıdır. Hem egemenliklerini korumak hem de toplumsal hoşnutsuzluğu gidermek için işleyen, güvenilir hukuk kurumlarının olması kadar uygun hukukî normların da olmasını istemeleri bu bakımdan gayet normaldir. Bugün dünyanın bir ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de egemenler yönetmekte zorlanmaktadır. Bu da günümüzün faşist eğilimini açıklamaktadır. Zaten faşizmin uygulandığı bizimki gibi ülkelerde egemen hiçbir gücün hukukla, ifade ve örgütlenme özgürlüğüyle, bir dönem çok dillendirilse de laiklikle esasen bir bağı yoktur. Olmamıştır. Hükümetle olan sürtüşmelerin sadece temsil ettikleri kesime yönelik olumsuz sonuçlar vermesi muhtemel politikalar olduğunu bilmek gerekir. Kuşkusuz bazı genel kaygılar da bu sürtüşmelerin nedeni olarak değerlendirilebilir. Unutmamak gerekir hükümetlerin bu güç gruplarına, bu güç gruplarının da devletin her türden kurumuna ihtiyaçları vardır.

Egemen sınıfların bir iç mücadelesi olmaktan ibaret bu olayı bir demokrasi arayışı olarak görmek saflıktır. Elbette bu da hükümetin muhalif kesime bir saldırısıdır ve demokrasiye aykırıdır. Ne var ki bizim bu gibi tüm olayları "genel demokrasi" açısından değil halk demokrasisi açısından hareketle değerlendirmemiz gerekir.

T. Erdoğan'ın "haddinizi bileceksiniz" sözü de burada anılmaya değer. Bu sözün geçmişle bugünün yönetimi arasına kalın bir çizgi çekme amacı güttüğünden şüphe yok. "Eskisi gibi güçlü değilsiniz", "hükümeti değiştirecek gücünüz kalmadı" tespitini içeren bu ifadeler gerçeklerle uyumlu değildir. Dediğimiz gibi birçok defa yaşanmış sürtüşmenin bir benzeri yaşanmıştır. Bu hükümette somutlaşan daha fazla nobranlıktan ibarettir. Erdoğan nasıl "tek adam" değilse bu sürtüşme ve soruşturma da "had bildirmek" eylemi değildir...

TRUMP DÖNEMİNDE ABD'NİN UKRAYNA POLİTİKASI

Trump'ın 20 Ocak'ta başkanlık koltuğunu devralmasının dünya siyasetini, özellikle de kriz bölgelerini nasıl etkileyeceği kamuoyunda çokça tartışılıyor. Merak edilen konuların başında Rusya-Ukrayna savaşı geliyor. Önümüzdeki şubat ayında üçüncü yılını dolduracak olan Ukrayna savaşı zaman zaman başka gelişmelerin gölgesinde kalsa da 21. yüzyılın en önemli olayı olmaya devam ediyor. Savaşın gidişatı, sürüp sürmeyeceği, sonuçlanacaksa da hangi tarafın kazanımı ile sonuçlanacağı hegemonya mücadelesi üzerinde ciddi bir etki yaratacaktır. ABD'nin Ukrayna'da hedeflerine büyük oranda ulaştığını ve savaşın devam etmesi halinde kaybetme tehlikesinin oluşabileceği söylenmektedir. Rusya ile diyaloga daha açık bir figür olan Trump'ın, hâkim sınıfların desteğini arkasına alarak iktidara taşınmasında bu yeni yönelimin ciddi payı olduğu da açıktır.

Trump'ın seçim döneminde öne çıkan vaatlerinden birisi savaşı 24 saatte bitirmekti. Bu hususta Rusya ile perde gerisinde bir diyalogun başladığı ve geliştiği bilinmektedir. Trump da önümüzdeki süreçte Putin ile masaya oturarak "savaşı bitirebileceklerini" söyledi. Öte yandan taviz içeren bir çözüme yanaşmaması durumunda Putin'i ekonomik ambargoyu ağırlaştırmakla tehdit etmekten de geri durmadı.

Sahada olmasa da Ukrayna savaşını kışkırtan, planlayan, büyüyerek sürmesine neden olan başat güç ABD'dir. Ukrayna Savaşı ABD'nin, Rusya ve Çin'i çevreleyerek gerileyen küresel hegemonyasını tahkim etme stratejisi doğrultusunda başladı. ABD'nin bu savaş vesilesi ile ulaşmaya çalıştığı ilk hedef, Rusya sopası ile korkutulan AB'yi hizaya getirmek, NATO'yu etkinleştirmekti. Savaşın AB ile Rusya arasında gelişen ilişkileri sabote edeceği, Avrupa ülkelerinin uzun vadede Çin ile girişilecek hegemonya mücadelesinde ABD'nin arkasında saf tutmak zorunda kalacağı hesaplandı. İkinci amaç, Rusya'yı yıpratmak, mümkünse de hezimete uğratarak hegemonya mücadelesinin dışına atmaktı. Böylece Çin de en önemli destekçisinden mahrum, tecrit edilecekti.

Biden döneminde ABD bu hedeflere ulaşabilmek adına AB'yi de peşine

takarak Ukrayna'ya devasa bir yardım seferberliği başlattı. Ukrayna ordusu, Rusya'nın kırmızı çizgileri göz ardı edilerek F-16'lar, uzun menzilli füzeler, tanklar dahil en modern silahlarla donatıldı. NATO subayları, özel kuvvetler sahaya sürülerek Ukrayna ordusunun sevk ve idaresini sağladı, istihbarat uyduları tam kapasite çalıştırıldı. Öte yandan Rusya'nın ekonomisini, savaş sanayiini hedef alan ağır ekonomik yaptırımlar uygulandı. Süreç boyunca ABD emperyalizmi, Ukrayna ile Rusya arasındaki her türlü diyalog girişimini sabote etmeyi de ihmal etmedi.

Bugün ABD'nin, Ukrayna savaşında bazı hedeflerine ulaştığı söylenebilir. Dış politikada stratejik otonomi arayışına giren AB'yi yeniden peşine taktı. Başta Almanya olmak üzere AB ülkelerinin Rusya ile ticarî ilişkileri sıfırladı. NATO canlandı, Finlandiya ve İsveç ile genişledi. Rusya yıpratıldı. Ukrayna'da oyalanan Rusya Suriye'de zayıfladı. Ancak ABD, Rusya'yı hezimete uğratabilirdi. Her ne kadar Rusya savaşın başlangıcında Ukrayna'yı küçümsemesi nedeniyle ağır kayıplar verse de sonrasında savaşı bir yıpratma savaşına çevirerek askerî alanda üstünlüğü ele aldı. Ekonomik yaptırımların etkisini de Çin desteği ile atlattı. Son bir yıl içinde Rusya'nın Donbass cephesindeki ilerleyişi hız kazandı. Bu ilerleyiş Ukrayna'nın doğusundaki Harkov, Dinipro gibi stratejik sanayi kentlerini tehdit altına soktu. ABD'nin Ukrayna'ya tank, F-16, uzun menzilli füze verme gibi savaşı tırmandıran adımları Rus ilerleyişini maliyetli hale getirirse de durdurmaya yetmiyor. Bu süreçte Ukrayna'nın Rusya'yı yenilgiye uğratmasının mümkün olmadığı anlaşıldı. Bu gerçeğin anlaşılması ABD'de, Ukrayna'daki çatışmaya bir şekilde son verme fikrinin güçlenmesine neden oldu. Rusya'nın Ukrayna'da zafer kazanması halinde AB'nin yeniden dış politikada stratejik otonomi arayışına gireceği Çin, Kuzey Kore, İran gibi güçlerin özgüven kazanacağı açıktır. ABD'nin Ukrayna'ya ilişkin politika değişikliği, Trump'ın iktidara taşınmasında önemli bir rol oynadı. Trump kliği esas tehdit olarak Çin'i görüyor. Tüm enerjinin Çin'le rekabete harcanması gerektiğini düşünüyor. Ukrayna Savaşı'nın Rusya ile Çin'i her geçen gün daha da yakınlaştırması Trump'ı rahatsız ediyor. Nitekim Trump

başından bu yana Ukrayna savaşına karşı söylemler kullandı. Trump'ın müzakere sürecini neticelendirmek için 100 günlük bir süre belirlediği açıklandı. Burada şunun altını çizmek gerekir ki pek çok kesim ABD'nin Ukrayna'daki politika değişikliklerini Trump'ın başkanlığa gelmesine bağlamaktadır. Bu yaklaşım, emperyalist kapitalist sistemde burjuvazi ile devlet düzen siyasetçileri arasındaki organik ilişki gerçeğine yabancısıdır. Kapitalist devletlerde düzen siyasetçilerinin egemen sınıflardan bağımsız politika belirlemesi mümkün değildir. ABD gibi küresel hegemonya iddiasındaki bir emperyalist devlette başkanların siyasî tercihlerine göre dış politikaya yön vermesi söz konusu olamaz. Egemen sınıflar belirledikleri politikaları hayata geçirmeye en uygun profili iktidara taşırlar. Başkanlar onların önlerine koydukları politikaları kendi tarz ve söylemleri ile hayata geçirmekle mükelleftir. Yani seçimleri Trump değil de başka bir aday kazansaydı da ABD'nin Ukrayna politikası revize edilirdi. Bir başka hatalı yaklaşım da Trump'ın savaşı gelir gelmez bitirebileceği düşüncesidir. Trump'ın seçim öncesi demagogik söylemlerinden etkilenenler başkanlık koltuğuna oturur oturmaz, gereksiz ve pahalı dediği savaşı bitirmek için Ukrayna'ya desteği durduracağını ve Rusya'ya zaferi hediye edeceğini söylüyordu. ABD'nin böyle bir senaryoya izin vermeyeceği açıktır. Zira Rusya'nın Ukrayna'dan zaferle ayrılması, ABD'nin küresel hegemonyada gerilemesi anlamına gelecektir. Evet, Trump yönetimi savaşı bitirmek istiyor ama bu Rusya'ya bir zafer hediye edeceği anlamına gelmiyor. ABD her iki tarafın taviz vereceği bir ara çözüm ile çatışmayı dondurmaya planlıyor. Böylece dondurulmuş Ukrayna savaşı her an patlamaya hazır bir şekilde koz olarak kullanılabilir. Nitekim Trump bir yandan diyalog mesajları verirken öte yandan ekonomik ambargoyu ölümcül hale getirme tehditleri savurmaktan geri kalmıyor. Trump'ın diyalog hamlesinin başarıya ulaşmasında belirleyici etken Rusya olacaktır. Ukrayna, Rusya için hayati derecede stratejik bir meseledir. Putin Ukrayna savaşını kaybetmesinin tüm iddiasına ağır bir darbe olacağını, Rusya'yı dağılma sürecine sokabileceğini iyi

biliyor. Savaşın başlangıcında boca layıp ağır kayıplar verse de strateji değişimine giderek savaşta dengeleri lehine çevirmeyi başardı. Müttefiklerine dayanarak batının ekonomik ve siyasal alanda Rusya'yı tecrit etme çabalarına da kırdı. Ancak Ukrayna savaşının Rusya'ya ciddi bir maliyeti olduğu da açıktır. En son Rusya'nın Orta Doğu'da ve Akdeniz'deki en önemli sıçrama tahtası olan Suriye'yi kaybetmesi doğrudan Ukrayna'da yaşanan yıpranmanın bir sonucu idi. Putin de gücünü tahkim etmek adına Trump'la masaya oturmaya ve Ukrayna'daki hedeflerine pazarlık ile ulaşmaya sıcak yaklaşmaktadır. Bu anlamı ile Putin'in ABD de yaşanan iktidar ve politika değişimini bir fırsat olarak gördüğü söylenebilir. Ancak pazarlıkların başarıya ulaşıp ulaşmayacağı kestirmek zordur. Zira Rusya'nın Ukrayna'da aşılmasına izin vermeyeceği kırmızı çizgileri var. Ukrayna'nın NATO'ya alınması bunlardan biri. Rusya bu tür temel meselelerde taviz vermektense savaşı sürdürmeyi tercih eder. Pazarlıkların başarıya ulaşmaması halinde hem Rusya hem ABD tarafının savaşı büyütürken sert hamleler yapmaktan geri durmayacağı şimdiden öngörülebilir.

Sonuç olarak Ukrayna'da hem Rus hem Ukraynalı emekçilerin kanı bir avuç emperyalistin çıkarı için dökülmeye devam ediyor. Bugün Ukrayna'da bir ara çözüm bulunup çatışma dondurulsa dahi, yarın Tayvan'da, Orta Doğu'da, Latin Amerika'da, Afrika'da bir avuç emperyalist çıkarı için yeni çatışmaların çıkmayacağını hiçbir garantisi yoktur. Yağma ve talan savaşları emperyalist kapitalist sistemin ayrılmaz bir parçasıdır. Çözüm dünya haklarının emperyalist akbabalara karşı birleşik mücadelesindedir.

Tutsak Musa Adsız'a yapılan işkencenin görüntüleri ortaya çıktı

Savcı ve hâkimin “delil” olarak görmediği Bolu F Tipi Hapishanesinde tutsak Musa Adsız'a yapılan işkencenin görüntüleri ortaya çıktı. Görüntülerde, gardiyanların Adsız'a tazyikli su sıktığı, kalkan ve coplarla saldırdığı, tekmelediği, ters kelepçeyle süngerli odaya atıldığı görülüyor.

Mezopotamya Ajansı'ndan Ömer İbrahimoglu'nun haberine göre, Bolu F Tipi

Hapishanesinde tutsak Musa Adsız'a 13 Ocak 2021'de “Cezaevi Acil Müdahale Ekibi” tarafından işkenceye uğradı, tek kişilik hücreye konuldu. İşkenceye dair rapor için hastaneye gitme başvurusu ise hapishane idaresi tarafından kabul edilmedi. Yaşadığı işkence nedeniyle Adsız, sorumlular hakkında Bolu Cumhuriyet Başsavcılığına şikâyetle bulundu. Şikâyet üzerine konuya ilişkin soruşturma başlatan savcılık, 6 Ağustos 2021'de Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) üzerinden Adsız'ın ifadesine başvurdu.

Savcılık, soruşturma kapsamında hapishane idaresinden kamera kayıtlarını istedi. Verilen görüntüleri inceleyen savcılık, başvurusunun iddialarına ilişkin yeterli delil bulunmadığını ileri sürerek

31 Ağustos 2021'de takipsizlik kararı verdi. Adsız, takipsizlik kararına karşı, etkin bir soruşturma yürütülmediğini belirterek karara itirazda bulundu. İtirazı inceleyen Bolu Sulh Ceza Hâkimliği de 22 Eylül 2022'de başvuruyu reddetti.

Ret kararının ardından Adsız, etkin bir soruşturma yürütülmemesi nedeniyle Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulundu. Başvurusu incelemeye alan Anayasa Mahkemesi, başvuruyu henüz sonuca bağlamadı.

Ancak savcılığın ve hakimliğin inceleyip “yeterli delil kabul etmediği” işkencenin görüntüleri ortaya çıktı. Süngerli oda ve koridorlarda bulunan kameralara yansıyan görüntülerde, Adsız'ın uğradığı işkence an be an kayıt altına alındığı görülüyor. Görüntülere ilk olarak Adsız'ın bulunduğu hücrenin koridorunda, “Cezaevi Acil Müdahale

Ekibi” denilen kasklı, kalkanlı gardiyan ekibi yansıyor. Onların yine hapishane idaresi ve çok sayıda gardiyanın takip ettiği görülen görüntülerde, ekip aldığı yangın söndürme hortumuyla doğru- dan Adsız'ın hücrelerine yönelip, Adsız'a tazyikli su sıktığı görülüyor. Daha sonra ise Adsız'ın hücreden sürüklenerek çıkarıldığı görüntülere yansıyor.

KALKAN VE COPLARLA SALDIRI ANI

Süngerli odaya götürülen Adsız'a yapılan işkence burada da devam ediyor. Görüntülerde, işkence ile yüz yüze kalan Adsız'ın süngerli odada, süngere yapışık brandayı yırttığı, ardından çok sayıda gardiyan kalkanlı ve kasklı bir şekilde süngerli odaya girdiği görülüyor. Gardiyanların kalkan ve coplarla Adsız'a saldırdığı görülen görüntülerde Adsız'ın kalkan ve coplarla duvar dibine sıkıştırılıyor. Görüntülerde, Adsız'ın kalkan ve coplarla dövülerek yere yatırılması, ellerine ters kelepçe ayaklarına kelepçe takılarak öylece bırakmasıyla devam ediyor.

“Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim”
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Binali Yiğit (Parti Militanı): Doğum yeri olan Dersim Pülümür'de toprak ağası Ali Şan Ağa'nın topraklarından ailesiyle birlikte kaçarak Konya'ya yerleşti. Onun yiğitliği, fedakârlığı, zulme başkaldırışı, toprak ağasının zulmüne ve azgın sömürüsüne duyduğu nefretle birleşti. Binali

Yiğit, yoksul ailesinin maddi durumu- na katkıda bulunmak için Almanya'ya gitti. Almanya'da örgütlü mücadelenin önemini kavrayarak militan bir örgütçü haline geldi. ATİF'in örgütlenmesine büyük çaba sarf etti. Binali Yiğit, ülke- ye dönerken 12 Mart 1979'da Şerefli- koç-hisar yakınlarında geçirdiği trafik kazasında yaşamını yitirdi.

Haydar Sönmez (Parti Militanı): 1957 Dersim'in Mazgirt ilçesine bağlı Yetimoğlu köyünde doğan Haydar Sönmez, 1980 öncesi Dersim'de gerçekleştirilen toprak işgalinden sonra tutuklanarak Hozat Hapishanesine konuldu. Altındış kod adlı Haydar Sönmez, 6 ay sonra çıktığında mücadeleye kaldığı yerden devam etti. İş birlikçi olduğu için cezalandırılan Ha- san Demirpençe'yi öldürdüğü iddiasıyla düşmana ihbar edilen Sönmez, 28 Ocak

1982'de Mazgirt Jandarma Komutan- lığınca gözaltına alındı, teslim edildiği Tunceli Emniyet Müdürlüğü'nde 6 Mart 1982'de işkencede katledildi.

Zülfi Çakıl (Parti Militanı): Zülfi Çakıl, 3 Mart 1984 yılında Paris'in Stalingrad semtinde başına sert bir cisimle vuru- larak ve bıçaklanarak katledildi. Umut kapısı olarak görülen Avrupa'da emekçi- ler için bir geleceğin olmadığını bilince çıkararak gerçek kurtuluşun Proletarya Partisi önderliğindeki Yeni Demokratik Devrim, sosyalizm ve komünizm müca- delesinde olduğunu gördüğü için Parti saflarında örgütlendi. Avrupa'da her türlü eylem, işçi grevi, işgal eylemleri ve militan eylemlerde önde görmek mümkündü. Zülfi Çakıl son ana kadar enerjisini, gücünü ve zamanını devrime adanmış bir militandı.

Kader Özgül Kılıç (Parti Militanı): Ka- der Özgül Kılıç 1974 yılında Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Türk Taner köyün- de doğdu. Yıldız kod adlı Kılıç 1993'te gerillaya katıldı, 1 Mart 1994'te Dersim Çemişgezek'te faşist TC güçleri ile girdiği çatışmada ölümsüzleşti.

Kenan Demir (Parti İleri Militanı): Kenan Demir, 2 Mart 1970 yılında Erzincan'da doğdu. İlk öğrenimini köyünde tamam- ladıktan sonra 1984 yılında ailesiyle birlikte İsviçre'ye yerleşti. Buradaki kısa öğrenim hayatının ardından hemen çalışma yaşamına atıldı. 1989 yılında ör-gütlendi. Kenan Demir, 5 Mart 1998 günü İsviçre'de görev için gittiği bir alanda karşı devrimci bir çetenin silahlı saldırısı sonucu ölümsüzleşti.

BAĞDERESİ ŞEHİTLERİ

Halk Ordusunun üç gerillası, 8 Mart 1999 tarihinde Tokat merkeze bağlı Bağderesi (Çöreği-büyük) köyünde TC ordusunun attığı genel pusunun yanı sıra köyün çeşitli evlerine attığı hücre pususu sonucu çıkan ve yarım saat sü- ren çatışmada savaşıp ölümsüzleşti. Proletarya Partisi Üyesi Ayfer Celep (Emine), Parti İleri Militanı Münire Sağ- dıç (Meral), Parti Militanı Kemal Tutuş (Polat) 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününü daha anlamlı kıldılar.

Ayfer Celep (Parti Üyesi): 1971 yılında Amasya Taşova'ya bağlı Tekke köyünde doğdu. Ayfer Celep, akraba çevresi sayesinde devrimci düşüncelerle lise yıllarında tanışmış, '90 yılında 19 Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesin- de okur-ken Proletarya Partisi ile ilişki kurmuştu. 3 aylık tutsaklığın ardından '93 Haziranı'nda nice zamandır katılmak istediği Karadeniz'deki gerilla birlikle- rinde görev aldı. Ayfer Celep Partinin

gelişiminin temel yapıtaşlarından birisi oldu. Mevcut sistemin kadının ikincil cins konumu pekiştiren yapısına karşı Prole- tarya Partisinin kadınları mücadelenin her alanında öne çıkarma, aktifleştirme yönelimlerine güçlü bir yanıt oldu.

Münire Sağdıç (Parti İleri Militanı): Münire Sağdıç yoksul bir ailenin çocuğu olarak 1973'te Erzincan Çayırılı'ya bağlı Yeşilbük köyünde doğdu. Devrimcilerin yoğun olarak yaşadığı İstan-bul Ümra- niye'de büyüdüğü için çocuk yaşlarda Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanıştı. Komsomol saflarında örgütle- nen Sağdıç '95 yılında gözaltına alınarak işkenceli sorgulardan geçirildi. İşken- cehanelerde “ser verip sır vermeme” ilkesine bağlı kaldı. Yaklaşık 2 yıl kaldığı hapishaneden mücadele azmi, coşkusu, bilinci daha da yoğunlaşmış ve gelişmiş olarak çıktı. '98 yılında Partinin “Zirve- leri hedefleyen zorlu yürüyüşe hazırlan” çağrı-sına yanıt olarak Karadeniz'deki gerilla birliklerine katıldı.

Kemal Tutuş (Parti Militanı): 1980 yılın- da Tokat Almus'a bağlı Gevrek köyünde doğdu. Proletarya Partisinin düşünce- leriyle 1996'da Tokat Gaziosmanpaşa Lisesi'nde okurken tanıştı ve Partinin bölgedeki yerel örgütlülüğü içinde örgütlendi. 1997 yılında kısa bir süre gerilla birlik-lerinin kuryelik görevini yürüttü; deşifre olmasının ardından aynı yıl Halk Ordusunun bölgedeki gerilla birliklerine katıldı.

KAYYIM EŞİTTİR DEVLETİN YÖNETEMEME KRİZİ

Sürece dair genel bir yorum yapmadan önce 15 Temmuz ve Kanun Hükümünde Kararnameler (KHK) ile şekillenen ve bir yönetim şekli olarak gündemleşmiş bulunan kayyım yönteminin ne olduğunu tanımlayalım.

Kayyım kavramı hukukî ve idarî alanlarda “geçici yönetim” veya “temsil yetkisi verilen kişileri” ifade eden bir terim olarak karşımıza çıkmaktadır. Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğüne göre de kayyım, “belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse” anlamına geliyor. Bu kavram özellikle de anlamı özgülünde özel hukuk çerçevesinde kişisel varlıkların yönetimi, miras anlaşmazlıkları, vakıf ve derneklerin geçici yönetimi gibi durumlarda gündeme gelirdi, yani kayyım atamaları genellikle yasal ve mali sorunlar nedeniyle varlıkların veya yönetimin “güvence” altına alınması amacıyla yargı kararıyla gerçekleştirilirdi. Örneğin özel şirketlerde, vakıflarda veya derneklerde yaşanan yönetim sorunları veya kişisel varlık anlaşmazlıklarında, kayyım ataması yoluyla geçici bir yönetim sağlanırdı, ta ki 2016’ya kadar. 2016 yılı öncesine kadar belediyelere kayyım atanmasıyla ilgili herhangi bir uygulama veya örnek bulunmamaktadır. Belediyelerin denetimi ve gerektiğinde cezai işlemler, seçilmiş yöneticiler üzerinde doğrudan yargı kılıfıyla gerçekleştiriliyordu. 2016 yılından sonra devletin “terör veya terör örgütleri” olarak tanımladığı hareketlere yardım suçları nedeniyle görevden uzaklaştırılan belediye başkanları veya meclis üyelerinin yerine kayyım atama uygulaması başlatıldı. İlk olarak Ağustos 2016’da torba yasa kapsamında gündeme gelen bu düzenleme TBMM’de yasalaştı ancak Eylül 2016’da 674 sayılı KHK ile resmen hayata geçirildi. Daha sonra bu uygulama Belediye Kanunu’nun 45. maddesine eklenerek yasalaştırıldı. Bir diğer adıyla Kürt halkının iradesini

kırmanın kılıfı hazırlandı. Türkiye’de Kürt ulusuna karşı izlenen politikalar uzun yıllardır devletin ve egemen ideolojinin yaklaşımı nedeniyle derinleşen bir mesele olarak varlığını sürdürüyor. Özellikle Kürt kimliği ve siyasî talepleri sıklıkla “terör” kavramıyla özdeşleştirilerek meşru siyasî tartışmaların önü kesiliyor. Bu durum Kürtlerin legal siyasi temsilinin önündeki engellerden biri haline gelmiş durumda. Kayyım uygulamaları da bu politikaların en somut örneklerinden biri olarak karşımıza çıkıyor. Kürt halkının seçtiği belediyelere kayyım atanması, yerel demokrasiyi işlevsiz hale getirirken aynı zamanda seçmen iradesinin de yok sayıldığını gösteriyor. Ki Orta Doğu özgülünde yaşanan hızlı ve çoğunlukla olumsuz gelişmeler, bölgenin karmaşık dinamiklerini daha da derinleştiriyor. Filistin’e yönelik devam eden işgal ve Filistin halkına uygulanan soykırım, Suriye’deki iç savaşın yarattığı yıkım ve bölgenin dengelerinin altüst olması Orta Doğu’nun geleceği açısından ciddi tehditler oluşturuyor. Bu süreçte demokratik çözümler ve halkların haklarının tanınması gibi adımların önemi de doğal olarak artıyor. Ancak ne yazık ki bölgedeki aktörlerin çoğu bu yönde adımlar atmak yerine güç politikaları ve çatışma stratejileri üzerinden hareket etmeyi tercih ediyorlar. Elbette ki çözüm kendileri değil kitlelerin direnişi ve iradesidir, ancak koşullar okunduğunda ne yazık ki egemenlerin klik dalaşında savruluyoruz. Tekrardan Türkiye’de ise Kürt sorunu ve Suriye politikası üzerinden şekillenen siyasî tutumlar hem iç hem de dış politikada belirleyici olmaya devam ediyor. Bahçeli’nin bir süre önce Abdullah Öcalan ile görüşme çağrısı yapması o dönemdeki siyasî konjonktürün bir yansımasıydı. Ancak Suriye’deki gelişmeler ve Türkiye’nin bölgede yeniden etkin bir aktör olma çabaları bu tür adımların ertelenmesine neden oldu. AKP’nin Suriye’deki geliş-

melerden hareketle özgüven kazanması ve ekonomik krizin etkilerini hafifletme umudu, Kürt halkının özgürlük mücadelesine yönelik çözüm arayışlarını geri plana itti. Bunun yerine Kürtlerin Rojava’daki kazanımlarını hedef alan bir güç politikası öne çıktı. Tabii bölgenin gerçekliği bu tür politikaların uzun vadede sürdürülebilir olmadığını gösteriyor. Suriye’deki yıkımın aşılması ve bölgenin istikrara kavuşması için şu an bir halk hareketi olmadığını ele alırsak ezilen toplumsal kesimlerin haklarının tanınması ve demokratik çözüm anlayışının hayata geçirilmesi gerektiğini biliyoruz. Bu süreç sadece Kürtlerin değil, Türkiye’nin genelindeki kazanılmış demokratik hakların da aşınmasına neden oluyor. Kürtler üzerinden şekillenen bu baskılar emek mücadelesi, asgari ücret, emeklilik hakları gibi temel toplumsal meselelerin de geri plana itilmesine yol açıyor. Baskı, korku ve sömürüyü Kürtler üzerinden meşrulaştırarak iktidarını daha da sağlam hale getiriyor ve kârına kâr katarak doymak nedir bilmeyenlerin keseleri garanti altına alıyorlar. Kürtlerin demokratik alanda yürüttükleri siyasî ve kültürel haklarının tanınmaması aslında tüm Türkiye’deki demokratik mücadele alanlarının daraltılması anlamına geliyor ki kayyımdan nasibini yine ezilenin ezileni kadınlar da aldı. Örneğin 2016 ve 2019 yıllarında Kürt halkının çoğunluğunda seçilen belediyelere atanan kayyımların uygulamaları, özellikle kadın hakları alanında ciddi bir gerilemeye neden oldu. Kadın sığınma evleri ve danışma merkezleri kapatıldı. Alo Şiddet Hattı gibi acil yardım hatları işlevsiz hale getirildi. Kadın merkezlerine başvuran şiddet mağduru kadınların dosyalarına el konuldu ve yaşamları tehlikeye atıldı. Kadınların adlarını taşıyan parklar, kent meydanları gibi alanların isimleri değiştirildi. Kadın merkezlerinin binaları, KADEM, AKP gençlik ve kadın kolları gibi oluşumlara bedelsiz hibe

edildi. Van’da, Kadın Politikaları Daire Başkanlığında çalışan birim müdürü ile birlikte 11 kadın çalışan açığa alındı. Diyarbakır’da Kadın Politikaları Daire Başkanı gözüaltına alınarak görevden uzaklaştırıldı ve kadın çalışanların birçoğu görevden alındı. Mardin Belediyesi Kadın Daire Başkanının yerine bir erkek müdür atandı. Kadın Semt Pazarının kurulması için yapılan çalışmalar durduruldu. Özalp Belediyesinde kadınların istihdamı amacı ile kurulan iki seranın çalışmaları durduruldu. Bismil Belediyesinde resmî olarak kooperatifleşme arifesinde bulunan Kadın Kooperatifi çalışmaları durduruldu. Baykan Belediyesi tarafından kurulan kadın kooperatifinin çalışmaları durduruldu. Kars Belediyesinde kadın emeğini görünür kılmak amacıyla açılan Mor Cafe’nin ismi Turkuaz Kafe; Mor Hat’ın ismi ise Kadın Dayanışma Hattı olarak değiştirildi. Daha sayısız örnek kadınların toplumsal emeğe ve dolayında hayata tutunmasını engelleyerek şiddet mağduru kadınların korunmasını zorlaştırdı ve kadın emeğinin görünürlüğünü azalttı, aile yılı ilan ederek kadınları aile içinde ev içi emek sömürüsüne hapsederek kazanılmış haklarına darbe vurdu. Her türlü katliam, sömürü ve zulmün meşruiyetini seçilmiş olmaya dayandıran AKP-MHP faşist bloku iktidarını sağlamlaştırmak için tüm gerekçelerin kalkını haline getirmiştir. Ve kayyım atadığı belediyelerden elde edilecek rant için halkın seçim iradesini işkence ile kontrol altına almaktadır. Kürt halkının siyasî iradesine yönelik baskılar, devletin faşist yapısı gereğince demokratik hakları görmezden geldiğinin açık bir göstergesidir. Ancak bu baskılar, örgütlü ve dirayetli bir halk mücadelesiyle aşılabılır. Özgürlük, ancak örgütlü bir mücadeleyle kazanılabilir. Hak gasplarına karşı örgütlenmek, mücadeleyi büyütme ve yaymak halkın iradesini korumanın en etkili yoludur.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi

yenedemokrasi_

yenedemokrasi gazetesi

yenedemokrasi35.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasi gazetesi@gmail.com

Yaşasın 8 MART

Dünya Emekçi
Kadınlar Günü!

Yeni Demokrasi
gazetesi